

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

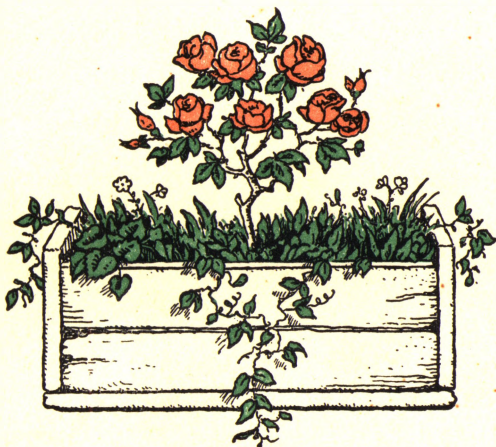
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H·C·ANDERSENS
LEVNEDSBOG

1805 - 1831

UDGIVET 1926 AF
HANS BRIX

H·A·SCHEHOUG & CO·KØBENHAVN

H. C. ANDERSENS LEVNEDSBOG

H. C. ANDERSENS LEVNEDSBOG

DIGTERENS LIV
1805-31

NEDSKREVET 1832

UDGIVET MED ET FORORD
AF
HANS BRIX

FORLAGT AF H. ASCHEHOUG & CO.
KØBENHAVN - MCMXXVI

**FR. BAGGES KGL. HOFBOGTRYKKERI
KØBENHAVN**

INDHOLD

	Side
Udgiverens Forord.....	7
Digterens Indledning.....	21
Barndom i Odense.....	23
Tre Aar i København.....	47
Skoleliv i Slagelse og i Helsingør.....	77
Student.....	131
Den første Kærlighed.....	159

Bogens Titel og de enkelte Afsnits Titler er tilføjet af Udgiveren.

Det var i Aaret 1832, at Digteren H. C. Andersen søgte at knytte et fortroligt og inderligt Forhold til to af Geheimeraad *Jonas Collins* Børn, nemlig Sønnen *Edvard* og Datteren *Louise*. Han gjorde sig Forhaabninger om at kunne vinde *Louise Collins* Haand og besluttede som Indledning til en afgørende Henvendelse at klarlægge sit Væsens Natur for den unge Pige. I et Brev, der sendes hende 8. September 1832, hedder det: »Jeg er bestemt en rigtig Digter, selv om jeg ikke i mine Arbejder kan udtrykke det jeg føler, min Sjæl og Tanke er Poesie, Alt bliver mig poetisk, hele den prosaiske Verden om mig, derfor gribes jeg tidt af en forunderlig Kjærlighed til Alt.« — Den 21. September 1832 skriver han endvidere: »Medens De, rimeligviis kjører fra Komedien til Nygaard*) skriver jeg dette Brev, drømmer om Dem, tænker paa Dem. Dag for Dag bliver Alt om mig mere og mere Poesie, mit hele Liv synes mig et poetisk Digt, og De begynder ret at spille en Rolle deri, det er De dog ikke vred for. Da jeg betragter *Eduard* som en Broder, er det jo naturligt at De bliver — — *hans Søster*.«

For nu ret til Grunds, saa vidt som han formaar det, at forklare sit underlige og usædvanlige Jeg for

---

*) *Collins* Landsted ved Jagtvejen.

den unge Pige, hvis Hjerte Digteren, men ganske vist forgæves, lagde Planer om at vinde, begyndte han at nedskrive sit Livs Historie for derigennem at belyse sin Personlighed. Dette Arbejde har han udført i Efteraaret 1832, hvorefter det er blevet overgivet til Louise Collin. I et Brev af 27. Oktober 1832 skriver Andersen til hende: »De har nu læst min Barndoms Historie, tillidsfuldt har jeg viist Dem Alt, og dog forekommer De mig mere fremmed imod mig end før; jeg tænkte paa Dem, medens jeg skrev den, o De har endnu ikke sagt mig et venligt Ord derom. Det har bedrøvet mig saameget; mangan Nat, mens De sover roligt, er jeg saa sorrigfuld, saa ulykkelig. Det er at være over-spændt, siger man, jeg veed det nok. Hvorfor har De slet ikke talt til mig, siden jeg viste Dem mit hele Ungdomsliv, det mindste Ord derom?« — Forklaringen paa, at Louise Collin optraadte saa tilbageholdende, var sikkert den, at hun ikke følte sig tilbøjelig til at imødekomme Digterens fortrolige Tilmærmelse. Et Par Maaneder efter forlovede hun sig med sin senere Ægtefælle.

Til den omtalte Selvskildring af Andersen har man hidtil ikke haft noget Kendskab. Den findes imidlertid bevaret (i den Abrahams'ske Samling paa Det kgl. Bibliotek). Den omfatter ialt 12 Læg paa ialt 80 beskrevne Blade (5+6+8+6+6+8+8+8+8+10+6+1). Manuskriptet er et Fragment. Det slutter midt i Gengivelsen af et Brev fra Ingemann 9. Januar 1831 paa anden Side af sidste Læg. Side 3 og 4 af Lægget er ubeskrevne. Hvis Lægget ialt har omfattet 16 Sider, kan højst 12 Sider af Manuskriptet være gaaet tabt.

Sandsynligvis er det et Stykke af omtrent denne Længde, der savnes. Det er efter alt at dømme ikke et ulykkeligt Tilfælde, der har berøvet os Andersens Slutning paa Skildringen, men snarere en bevidst Handling, udført inden Manuskriptet overlodes til Abrahams. Herpaa tyder, at ogsaa Titelbladet er fjernet, saa at første Læg bestaar af 5 Blade i Stedet for 6. Hvem der har foretaget Lemlæstelsen af Andersens Erindringsbog, kan der ikke siges noget om. Man kunde tænke sig, at Edvard Collin havde udført denne Beskæring af Levnedsbogen eller givet Tilskyndelse dertil. Men det er uvist, om han overhovedet nogensinde har haft Lejlighed til at gøre sig bekendt med det lille intime Skrift. Aarsagen til Indgrebet har sikkert været den personlige Henvendelse til Louise Collin, hvormed Manuskriptet maa antages at have sluttet. I sin Bog »H. C. Andersen og det Collinske Hus« har Collin omhyggelig undgaaet at hentyde til Andersens Følelser for Søsteren.

I det tabte Afsnit (ialt højst en Fjortendedel af hele Arbejdet) har Andersen, som det ses af den bevarede Del, omtalt blandt andet Riborg Voigts Forlovelse*) og Bryllup i April 1831, endvidere et Venskabsforhold og naturligvis sit literære Arbejde. Noget større Tab kan man ikke sige, at Tilintetgørelsen af dette Stykke af Selvbiografien har tilføjet os. Det har næppe kunnet indeholde Oplysninger af videre Vægt eller Skildringer af særlig Værdi.

Til Gengæld er den bevarede Del af Manuskriptet

---

*) cfr. Klade til et sidste Brev fra A. Trykt i H. Brix: H. C. Andersen og hans Eventyr, S. 83.

af en ualmindelig Betydning som Kilde for Studiet af H. C. Andersens Levned og Personlighed. I en Alder af kun syv og tyve Aar har Digteren sat sig til Maal at gøre Rede for sit Væsen og sit Sindelag saa godt som han formaaede det. Han har forfattet sit Skrift som en fortrolig Henvendelse til en udkaaret Veninde, og enhver Tanke om Offentliggørelse er ham fjern. Først naar han er død, tænker han sig Muligheden af, at det kan komme i Hænderne paa Fremmede. Det er hans udtrykkelig udtalte Maal, saa vidt han formaar det at beskrive sig selv uden Forskønnelse eller Besmykning. At dette er overmaade vanskeligt, bekender han selv i sine indledende Ord. Men netop den Metode han vælger, ikke paa Forhaand at ville tage bestemte Standpunkter, men at ville lade Tingene tale for sig selv, giver os en vis Tryghed overfor Resultatet.

Sammenligner vi Indledningens Ord med Begyndelsen af »Mit Livs Eventyr«, vil det ses, at de to Selvkildringer stemmer overens i Opfattelsen af Digterens Livslinje som bestemt ved en kærlig, himmelsk Faders Ledelse. Vorherres usynlige Haand er det, som fører Digteren ad hans Bane. Men hertil føjes for Ungdomsbogens Vedkommende en Synsmaade, som er særegen for denne, og som han udtrykker med de samme Ord, som han 21. September 1832 henvendte til Louise Collin:

»Dag for Dag bliver Alt mere og mere Poesi for mig, Poesien træder ind i mit Liv, og mig synes, at selve Livet er et stort, underligt poetisk Digt.«

Den Førelse, der bliver Andersen til Del, er da ikke som i »Mit Livs Eventyr« Vejen fremad til Digterlykke og Digterberømmelse. Det er Beskærmelsen mod den

omgivende, lavere Verden, hvori han lever, og den Sindets og Personens Bevaring i fuldkommen Uskyld og Uberørthed, som han føler ved sig selv; den er det som han vil udtrykke. Det er af den kolossale Barnlighed, der er hans Særkende, ikke blot i de drømmende Barneaar, men efter at han er blevet Yngling, efter at han er blevet ung Mand, at han vil give et Billede. Skoledrengen paa de tyve, Uskyldsbarnet paa de femogtyve Aar skal vi se for os og tro paa. Den fromme Knøs, der vokser op i Armod og Elendighed, mellem Pak og Skøger, mellem lastefulde Kvinder og udsvævende unge Mænd, og hvis Sjæls Spejl skyder enhver uren Beaaending af sig og forbliver klart, for ham er det han gør Rede, og paa ham har han givet Forklaring i sin Bog.

H. C. Andersen har altsaa stillet sig den Opgave at beskrive, saa oprigtigt og uforbeholdent som muligt, sin Personlighed med dens Kendemærker. Han er i Forholdet til Verden den uskyldige, sanddru og tillidsfulde, den grænseløst oprigtige og uberørt troskyldige. Han har Sjælens Fromhed, Hjertets Renhed, et morgenklart Sind og barnlig Hengivenhed for Gud. Saa vidt forskellig er han fra den omgivende Verden, at hans Nærmelser til denne let antager barokke Former.

Digterisk set er et tilsvarende Billede indført i det samtidige Eventyr »Reisekammeraten«, hvor den gode *Johannes* er Digterens Afbillede.

Ved Vekselvirkning mellem Drengens pure Sjælekilde og de mangefarvede romantiske Omgivelser og Oplevelser helt fra de tidligste Aar bliver den, der nævnes H. C. Andersen, til. Hele det lille Erindringskrift synes

at kunne benævnes med Titelen: Hvorledes en Digter skabes.

Dette er Hovedlinjen i Levnedsbogens Skildring. Men hertil kommer sideløbende Træk af Andersens Væsen, der meget vel kan følges, selv om han ikke har lagt saa megen Vægt paa dem som paa den angivne Hovedlinje.

Der er først den lunefulde Humor, som efterhaanden vaagner til Live hos ham, og som i hans Sjæl, der saa lydhørt og taknemligt modtog alle venligt mente Tilskyndelser, ved Omgivelsernes Opmuntring og Deltagelse sættes i et villigt Flor. Vi maa erkende, at denne Paavirkning, der endog driver Digteren frem til en Selvpersiflage, som det sikkert har kostet ham adskilligt at overvinde sig til, men som blev ham et gavnligt Værn, idet han foregriber Omgivelsernes Skæmt: med hans Fødder, hans Figur og Ansigt, Lyst til at fremtræde, at oplæse og samle Opmærksomheden om sig —: vi erkender, at hele denne Paavirkning, denne Hærdning, som hans Pigesind maatte gennemgaa, har været af største Betydning for Udformningen af H. C. Andersens Digtervæsen, idet han derved fik drevet et Overskud af Sentimentalitet ud af Kroppen og fik sin Humor frigjort.

Endvidere viser Skildringen i Levnedsbogen os Andersen som den rappe og træfsikre Iagttager af alle Foreteelser: det brogede Provinsliv — *det lokale*, som han nævner det med Anvendelse af Tidens literære Formel — saa vel som de forskellige Naturbilleder og Naturindtryk; mindre Naturens Stemninger end dens Ytringer af karakterfulde og stærke Enkeltheder, der danner Udtryk for Helheden. Denne Andersens Natur-

sans, der senere blev et saa virksomt Træk hos ham, kommer forholdsvis sent til bevidst Udfoldelse hos den selv saa sent til Modenhed udfoldede Digternatur.

Endelig møder vi i Bogen det villige, omgængelige, praktiske Menneske som han var. Fædre og Mødre gør ham til Barnepige for deres Børn, og han overtager disse Tillidshverv uden Indvending. Hans Økonomi sættes vi i Stand til at følge fra det fjortende Aar. Han har paa den Tid ved Gaver fra sine talrige Forbindelser (cfr. Selvschildringen i E. Collins nævnte Bog S. 30) opnaaet at samle 13 Rigsdaler sammen. Disse 13 Rigsdaler er hans Fundament, hvorpaa han opfører sin Fremtid, idet han uden faste Hjælpekilder af nogen Art formaar at bjærge Livet og sin Uddannelse og Fremtid. Han havde altid i sin Portemonnæ baade en Tæreskilling og en Æreskilling tilrede, og saa snart det var muligt ogsaa en Spareskilling i Baghaanden. Ikke for intet udmærkede han sig i Skolen som Matematiker. — Mellem Andersens Naturgaver maa i denne Forbindelse nævnes hans fabelagtige Evne til at opnaa Forbindelser op efter i Samfundet og fastholde dem. Hans Væsen og hans Ydre var ikke gavmildt benaadet af Naturen. Hans Vampyrøjne og Kæmpenæse, hans ranglede Figur med Elefantfødderne, hans ubegrænset fremvældende Følelsesudtryk i Taarer og Henrykkelse — alt dette kunde forefalde hans Omgang helt besværligt. Men ingen, som han kendte, fik Lov at undslippe ham. Han har en Line i hver Fisk, og holder dem fast, naar de truer med at undløbe.

Dette er Hovedtrækkene af den mærkværdige Figur, som Ungdomshistorien viser os.

Der er endnu Anledning til at fremhæve den Rigdom af nyt Stof som Levnedsbogen meddeler og den Fylde af Korrektiver til de ældre Skildringer som den frembyder. Man maa, hvor Uoverensstemmelse foreligger, gennemgaaende hævde den ældre Skildrings Paalidelighed frem for de yngres, selv om Andersen paa enkelte Punkter kan have modtaget bedre Oplysninger eller erindret rigtigere ved den fornyede Gennemarbejdelse af Stoffet. — Dele af Skriftet bygger paa Dagbøger.

Af Enkeltheder, der kaster nyt Lys over H. C. Andersens Liv og Forhold, kan man fremhæve Beretningen om Borgerskabs-Musikkens Nytaars-Omdragen; Andersens Fader var Piber ved Borgervæbningen. Man kan endvidere nævne Farmoderens fantastiske Oplysning, at General Numsen skulde høre til hendes Slægt, og den fra »Mit Livs Eventyr« noget afvigende Fremstilling med Hensyn til den fornemme Tipoldemoder. Af Vigtighed er *Spaakonen* fra Hospitalet — maaske er her i Virkeligheden Tale om Andersens *Mormoder*, der synes at have været Hospitalslem (cfr. H. G. Orlis værdifulde Oplysninger i *Personalhistorisk Tskr.* 1925) — og hendes Spaadomme, om hvilke der gives rigtigere Oplysning end i *M. L. E.* At han lejlighedsvis har været Legekammerat for senere *Frederik VII* har Andersen aabenbart ikke villet bringe i Erindring offentligt.

Om sine Oplevelser med Rektor *Meisling* og navnlig med *Fru Meisling* giver han, skønt med Varsomhed, de mærkværdigste Oplysninger. Den korte Omtale vedrørende hans Ihukommelse af Fruen under Altergangen er et Lysglimt over de dunkle Egne af hans Sjæleliv. Den mer end tvivlsomme *Tante*, som Dig-

teren opsøgte i København, kendes kun fra dette Skrift. Om hans skiftende *Værtinder* og *Boliger* giver Levnedsbogen en hel Flok nye Oplysninger, ligesom Rækken af hans *Velyndere* og deres Fortjeneste af den sælsomme Genispirens Opholdelse og Fremhjælpning udredes.

Værdifuld og overmaade oplysende er endelig Beretningen om hans underlige Kærlighedshistorie med *Riborg Voigt*. Man tør vistnok paa Grundlag af Fremstillingen udtale, at Digteren virkelig paa et givet Tidspunkt havde al mulig Udsigt til at vinde Pigen; men at den Fremgangsmaade, som han i det afgørende Øjeblik fulgte, med matematisk Nøjagtighed maatte lede til det modsatte Resultat. Digterens Frierbrev er i Virkeligheden en Advarsel mod Tanken om deres Forbindelse; og et personligt Møde med hende lykkedes det ham i de paafølgende Dage, ikke uden Anstrengelse, at undgaa. Han afskærer hende kort sagt enhver Lejlighed til at udtale det Ja, som hun synes at have haft paa Læben. Hans Tilstaaelse af sin Kærlighed overfor Broderen og det paafølgende Tilfælde af en uhørt nervøs Panik er et ualmindeligt sjæleligt Særsyn, der bevæger sig paa Grænsen af det Grotiske. At Andersens Fremstilling af Riborgs Bedaaringskraft er givet i fuldkommen god Tro er ganske klart. Maaske har dog hans muntre lille Brunette af en Faaborgenser i Virkeligheden forekommet Digteren lidt for udpræget fynsk paa Hovedstadens Baggrund. For Levebrødsstudium havde han desuden ifølge sin egen Fremstilling Afsky. Og den uhyre Forlegenhed, som altid fulgte ham i det Erotiske, og som anviste ham allehaand besynderlige Omveje og Krog-

veje for Følelsernes Tilkendegivelse, beherskede ham øjensynligt ogsaa dennegang aldeles.

I Virkeligheden var den ulykkelige Kærlighed ham saa langt fra nogen Ulykke; den var ham tværtimod en kærkommen poetisk Tilskyndelse og bragte ham Fordele af at kunne smykke sig med Tidens højeste literære Mode: det knuste Hjerte. Hans Opførsel under hele Krisen er forresten udpræget sekstenaars; og han har under og efter denne Glæderne af en fortsat lyrisk Selvspejling. — Ingemann gennemskuede ham.

Alligevel — lad det ikke blive glemt — har den lille Sommerferieidyl og paafølgende Efteraarslegi inderst for Digteren en sødtsmertelig Betoning; thi bag ved Dramaet ligger den afgørende Ting, at Andersen — som Søren Kierkegaard — var undtaget ved en højeste Udvalgelse fra Familienstiftelsens Kald og Glæder. —

Et *Noteapparat* har Udgiveren ikke fundet Anledning til at meddele. De fornødne Oplysninger i saa Henseende vil man let kunne skaffe sig ved Jævnførelse med »Mit Livs Eventyr« og ved Efterslagning i de almindelige Haandbøger. — (Den S. 14 omtalte Helligkilde er *Paarup* Kilde, en halv Mil Vest for Odense. — Til S. 99 bemærkes, at Fru Meisling var Datter af en Brændevinsbrænder).

Teksten er i alt væsentligt overensstemmende med Haandskriftet. Enkelte Tilføjelser af Bogstaver o. l. er foretaget, og Tegnsætningen i nogle Tilfælde lempet. Stort C sammenblandes af Andersen med K, hvorfor dette Bogstav som Regel er brugt i Udgaven, uden Hensyn til at Andersen for lille c anvender det særlige Bogstavtegn.

En Normalisering af Form og Udtryk er ikke fundet raadelig. Skønt der undertiden er en fremtrædende Modsætning mellem den veltalende og levende Stil og en vis ydre Ubehjælpssomhed, er paa den anden Side denne sidste nu eengang et Træk af Andersens litterære Væsen i hans Ungdom.

Ved Udgivelsen af hans Skrifter blev Korrekturen som Regel besørget af Edv. Collin, der bragte Teksterne i ydre Mønsterorden. For en kyndig Iagttager har imidlertid Digterens lunefulde Ortografi og Syntaks ofte nok Drag af noget primitivt, af Natursprog, der baade er oplysende og tankevækkende.

H. C. ANDERSENS LEVNEDSBOG

Hvem jeg har seet og talt med en enkelt Gang, dens Ansigt husker jeg siden tydeligt, jeg har fuldkomment Speilbilledet i mig, derimod mit eget Ansigt, skjønt vor Herre og alle Folk veed at jeg speiler mig tidt nok, kan jeg slet ikke huske; det samme er ogsaa Tilfældet i aandelig Henseende. Jeg troer at have et Begreb, og det endogsaa, et temmeligt klart, om de fleste af mine Bekjendteres Character, derimod er min egen mig ganske uforklarlig. Jeg nedskriver her, alt hvad min Erindring indgiver mig, om mit Ungdoms-Liv, maaskee vil dette for den Fremmede, der staaer udenfor, samle sig til et Heelt og opklare, undskylde og tydeliggjøre meget i mine Digte, dersom Verden læser den efter min Død. Dag for Dag bliver alt mere og mere Poesie for mig; Poesien træder ind i mit Liv, og mig synes, at selve Livet er et stort underligt poetisk Digt. Jeg føler at en usynlig, kjærlig Haand styrer det Hele; at det ikke er et blindt Tilfælde der har ført mig frem, men at et usynligt Fader-Hjerte har banket for mig! — Har jeg nogen gode Sider, som jeg vist har, er det virkelig slet ikke min Fortjeneste, jeg har ikke kunde handle anderledes, derimod kunde jeg ofte have været stærkere og bedre, jeg lader mig altid henrive af Indtrykket. —

BARNDOM I ODENSE

I.
MIN FØDSEL.

Mine Bedsteforældre vare formuende Bønderfolk i Fyen. Uheld indtraf for dem, Qvæget blev sygt, Sæden mislykkedes, min Bedstefader fik fixe Ideer, blev sindssvag dog i en mild Grad, og flyttede nu med Konen til Odense; min Fader var deres eneste Søn, han gjalt for et ypperligt Hovede, saa at flere af Byens formuende Borgere tilbøde Forældrene at hjælpe til, for at holde ham til Studeringer, han havde selv Lyst dertil, men de syntes ikke derom og Faderen *vilde* at han skulde lære *Skoemagerhaandværket*. — Fuld af Ungdoms Liv og Lune, fandt han sig dengang bedre deri, end han havde troet, benyttede sine Fritimer til at læse Holberg, gjorte Legetøi, ja digtede selv nogle Viser, som dog aldrig bleve trykt, og strax som Svend, kun 20 Aar gammel, giftede han sig med min Moder, en fattig Pige der foretrak ham for en riig Brændeviinsbrænder, hun tjente eller havde tjent hos. De havde da slet ingen Ting, men vare meget forelskede i hinanden; en Brudeseng skulde der kjøbes, men det strakte Pengene ikke til; nu var der død en Greve, deri Byen, han laae paa Parade, en stor Træ-Forhøining overtrukket med sort Klæde bar Kisten; da der siden blev Auction, købte min Fader denne Forhøining, og da han baade havde Fingerfærdighed og selv som Dreng moret sig med at høvle og hukke, lavede han en Brudeseng af denne Dødsparade-Seng. (At den ikke var saa meget herlig

fra Formens Side, beviser det, at jeg endnu erindrer, at der var sorte Klædes-Lister neden om, der ikke vare tagne af, ved Omskabelsen. — Hvor Liget paraderede riigt men dødt, laae Aaret efter (den 2den April), fattig, men levende, en nyfødt Poet, nemlig *jeg selv*, og der forekommer mig virkeligt noget meget poetisk heri. Jeg var ellers meget lille, skreeg slem i Kirken da jeg blev døbt, og den gnavne Præst blev min første Recensent, og det endogsaa med Personligheder, han skal have kaldt mig en »Kattekillling«. —

II.

BØRNE-AAR.

Som brogede, halv glemte Drømme staae de første Erindringer for mig. Saaledes staaer Spaniernes Ophold i Odense (1808) fjernest. Jeg seer endnu hvor de kjørte forbi med Kanoner, husker en Soldat der tog mig paa sin Arm, dandsede og græd i det samme, han havde vist selv Børn i Spanien. Jeg erindrer at Een blev skudt paa »Heden« og at jeg stod oppe i et Vindue og saae derpaa, men af hele Processionen erindrer jeg kun Tømmermændene med de lange Skjæg, der især gjorde Indtryk paa mig. — I min tidlige Barndom, havde Odense endnu saa mange gamle Skikke og Folkefester, der siden ganske have tabt sig, de have vistnok virket meget ind paa mit hele Væsen, og give min Barndom en forunderlig poetisk Kolorit, det er som jeg havde levet langt tidligere tilbage. Alle disse Scener udgjøre de mest levende og tidligste Erindringer. — Min gamle Farmoder, der elskede mig saa usigelig, tog mig altid med for at see det, bar og førte mig til enhver Glæde, der kunde faaes uden Penge. — Saaledes saae jeg to

Gange Muurmesterne fløtte Skildt, (det vil sige, skifte Herberg). En gammel Skarnager, Hans Strue, med en frygtelig stor Næse, var klædt som Harlequin, (Ansigtet sort men Næsen rød), med en Brix i Haanden aabnede han Toget, Svendene vare i Skjortæærmer med Silkebaand og bar Skildtet, andre havde Kaarde, paa Spidsen sad Apelsiner eller Citroner, hele Lauget fulgte under fuld Musik; saasnart Skildtet var slaget op uden paa Huset, traadte Een af Svendene ud og holdt en Tale paa Vers til alle Folk, jeg begreb intet deraf, kan kun huske at der blev sagt: »Vulkanus var den første Smed«, hvilket forekom mig meget interessant, ja fik mig til at spørge en Dreng i Latin-Skolen om Navnene paa nogle flere Guder, men han var ikke stiv i Mythologien, og Odin, Jupiter og Rhea, blev det hele Udbytte. —

Hver Aarstid bragte mig en Festdag og saaledes smælter min hele Barndom, i Erindringen, sammen til en Cyclus af Festdage. — Regelmæssigt 2 Gange om Sommeren gjorde min Fader og Moder en Skovtour, Smørrebrød svøbt i et stort Klæde og en Dunk med Øl, var Provianten, jeg var saa usigelig lykkelig, samlede mig Jordbær paa et Græsstræe og gjorde Baade af Siv som seilede ned af Aaen; aldrig siden har Naturen saaledes tiltalt mig som den Gang, jeg havde megen Phantasie, hver Blomst, hver Fugl syntes at tale til mig, jeg var Digter uden at vide det. Paa en saadan Skovtour blev det en Sommeraften, en frygtelig Orkan, det virkede saaledes paa min barnlige Phantasie, at jeg endnu ret levende husker det, men det staaer tillige saa skrækkeligt, at det vist har sin stærke Kolorit fra Barnet. — Træer bleve rykkede op med Rode, Lyn fulgte paa Lyn; min Fader bar mig paa sin Ryg, men maatte flere Gange lægge sig paa Jorden for de voldsomme Luft-Hvirvler. — Da vi kom til Munkemose, hvor Veien gik over til Odense, maatte han vade i Vand med mig, til over Knæerne; jeg sad imidlertid og saae rundt om mig, underlig greben af det store Skuespil. —

Borgerne havde Skyde-Lag ude paa »Heden«, eengang om Aaret; det var en almindelig Fest, der havde sit høieste Punkt, just i det Skydningen var forbi; da blev der holdt Auction over Skiven og denne overgivet alle Drengene at bære hjem. Fire af de største toge den paa deres Skuldere, den største, ja undertiden to, stege op paa den og nu gik det afsted, alle de andre Drengene forsynede sig med grønne Grene, sang og jublede. Æreportene bleve nedbrudte, de to Drengene paa Skiven pyntede sig med Guirlander og Indscriptioner. Alle Mennesker fulgte dette Baccantiske Tog, der drog om i Gaderne, til ud paa Aftenen. Jeg var dog aldrig med, men stod paa en høie Trappe og saae den hele Lystighed. —

Sanct Hanses Aften gik jeg til Kilden med en lille Spand, og skjøndt det var over en $\frac{1}{2}$ Miil udenfor Byen, bar jeg den hjem med Vand i; jeg var meget overtroisk og min Moder ikke mindre; der blev stukket St. Hans Urter under Bjelken, min groede froedigt og lovede mig en lang Levetid. —

Vinteren havde ogsaa mange Glæder og festlige Dage. — Fastelavnsmandag gik jeg med gamle Farmoder ud for at see Lystigheden. — Slagterne førte da en stor Stud omkring, den var pyntet med Fastelavns-Riis; en lille Dreng med Vinger paa Ryggen sad paa den, og foran gik Spillemand. Det var ogsaa Skik, at Søefolkene fra *Stige* kom i hvide Skjorter med brogede Baand, og under fuld Musik førte alle deres Flag omkring i Gaderne. — Siden blev der lagt et Bræt imellem to Baade og her brødes to raske Gutter, saalænge til Een af dem faldt ned i det iiskolde Vand. — Siden er det blevet vedtaget, at de falde begge, eftersom Een tog sig det saa nær, da han blev overvundet, at han hemmelig forlod Fiskerleiet og man saae ham aldrig siden.

Borgerskabets Musik i Odense, bestod kun af Pibe og Tromme, de Musiserende vare ogsaa Borgere, men ved Nytaarstid droge de om fra Dør til Dør, »trommede

Nytaar ind«, som det kaldtes, og fortjente mangan Skilling ved denne utaaelige Musik, som den Gang ret behagede mig. Saasnaart de havde trommet Nytaar ind i Byen, droge de ud paa Landet, og trommede der tidt til Træerne sprang ud i Foraaret, droge siden hjem, beladte med Meel, Gryn, Flesk og Pølse rundt om Trommerne. —

Saaledes gav det Locale min Phantasie Næring, og min Barndom har mig noget romantisk, en Kjøbenhavner ikke kjender til. —

III.

DET HUUSLIGE LIV HJEMME.

Min Fader var ikke uden Dannelse og havde et herligt Hovede, hos min Moder var alting Hjertet; de vare begge temmelig forskjellige, dog levede de meget godt sammen. Min Fader følte sig ikke hjemme i sin Kreds, havde ingen ret Lyst for sit Haandværk, om Aftenen læste han derfor høit i *Holberg* og *Tusinde og Een Nat*. Lavede mig et Perspektiv, et lille Theater og Billeder der kunde forvandle sig naar man trak i en Traad. Sin Moder behandlede han meget venligt, men kunde dog aldrig ret glemme, at hun ikke havde modkjæmpet Faderen og at han var kommen til Studer-inger. — *Franks* tyske Skuespiller-Selskab var da i Odense, her saae jeg den første Komædie, en tydisk Bearbejdelse af *Holbergs politiske Kandestøber*, som Syngestykke, jeg var i Himlen, dog var min Yttring der meget prosaisk, jeg udbrød nemlig ved Synet af de mange Tilskuere: »Gud! hvem der havde saa mange Fjerdinger Smør, som her er Folk!« — Hos mine Forældre kom imellem en gammel Kone fra Hospitalet

og fik Levningerne af vort tarvelige Bord, denne Gamle var bekendt for at kunne spaae, ja selv hexe, hun var titt min Moders Orakel; jeg var derimod frygtsom for hende, dog loe jeg ad hende, smittet ved min Faders Exempel, der kaldte hende en Bedragerske. — Eengang skulde hun da ogsaa spaae mig. »Han faaer bedre Lykke end han fortjener,« sagde hun, og var vred paa mig, »det bliver en vild Fugl, der flyve høit, stoer og fornem i Verden, — der skal engang blive illumineret i hele Odense for ham!« — Det fornøiede mig i Grunden; min Moder græd af Glæde over Spaadommen, og har siden, da det er gaaet mig vel i Verden, mindet mig derom, og troer endnu at der engang skal illumineres for mig! — Med min gamle Farmoder var jeg ellers meest, hun elskede mig saa inderlig, alle Mennesker holdt af den gamle Kone og endnu tale de om hende, efter hendes Død; hun var smuk og havde et venligt Ansigt, var tro og overordenlig reenlig i sine fattige Klæder. — Hun gik meget i Hospitals-Haven og passede den, jeg fik Lov at lege der hos hende, saa paa de deilige Blomster, og holdt især meget af at kysse Roserne, en Lyst jeg har endnu, hvergang jeg seer een ret smuk og rød. — To Gange om Aaret brændte hun selv alt det Grønne der faldt af, dette skede inde i selve Hospitalet, hvor de Gale gik, (men som ikke gjorde Fortræd); her var jeg da hos hende, følte mig lidt uroelig for min Omgivning, men det havde mig noget interessant, at høre disse Ulykkelige. — Mangen Gang kom en gammel Kone, tog mig med op i Spindestuen, hvor jeg gjalt for et klogt Barn, man beundrede mig, og jeg vidste det, ja begyndte at sætte noget deri. — Man fortalte mig da Historier, sang Viser, kort, baade Kloge og Gale, gjorde hvad de kunde for at give mig et romantisk Sving. Tidt laae jeg og lyttede uden for Husene hvor de Bindegale vare, hørte deres Taler, deres Sange og frygtelige Eder; eengang sprængte Een af disse Laagen paa Døren. Det var et nøget

Fruentimmer med lange, sorte Haar. Hun kastede Straa ud til mig, der flygtede med den største Skræk. —

Min Phantasie var altid i stærk Bevægelse, jeg torde næsten aldrig gaae i Mørke, maatte jeg et Sted for mine Forældre og skulde forbi St. Knuds Kirkegaard, da lukkede jeg Øinene og styrtede afsted, løb paa Folk eller faldt saa lang jeg var. — Udenfor Odense ligger en Bakke, som kaldes Nonnebakken, hvor der engang har ligget et Kloster, her brændte Lys om Natten sagde man; var jeg nu ude i den nærliggende Landsby, *Hunderup*, for at hente Kjærnemælk i en lille Spand, og det imidlertid blev Aften før jeg kom hjem, da gik jeg i Dødsangest forbi Høien, og følte mig først rolig naar jeg var over Aaen, efter som jeg vidste, at ingen Trolde eller Spøgelser kunne komme over Vand.

Med min Faders Humeur gik det ellers daarligt, han følte sig ulykkelig i sin Stilling, sagde tidt, at aldrig skulde jeg tvinges til noget, om det var det urimeligste jeg vilde være, skulde jeg dog have min Villie. — Han faldt nu paa at læse i Bibelen, og da vi een Aften sad sammen med min Moder, erklærede han os, at han ikke havde samme Tro, som vi og som alle Naboer, at Christus kun var et Menneske, men et herligt Menneske, at Bibelen ikke ligefrem var af Gud og at der intet Helvede kunde være. Det gjorde et frygteligt Indtryk paa os alle. Min Moder græd og jeg troede min Fader fortabt. — »Jeg er en Fritænker!« sagde han, og aldrig har noget Ord gaaet mig saaledes gennem Sjælen som dette, jeg vidste ikke ret hvad det var, men følte at det var noget, der laae udenfor det Almindelige. — Min Faders fornuftige Tale hjalp ikke og da han en Morgen vaagnede og havde en slem Rift i Armen, der kunde være skeet ved et Søm eller en Knappenaal, antog og ærklærede min Moder og Naboeonen, at det var et Rift af Djævelen fordi min Fader ikke erkjendte ham. —

Krigen rasede imidlertid i Tydskland, min Fader

læste begjærligt Aviserne. *Napoleon* var hans Helt, vi bleve allierede med de Franske, Tropperne droge afsted, han kunde ikke blive i Hjemmet, han vilde see *Napoleon*, han vilde i Krig. De Anecteerte skulde nu ogsaa afsted, han gik med som Frivillig, men simpel Soldat, vis paa at avancere i Krigen. Jeg laae da syg af Meslinger, min Mund var i Saar, jeg phantaserede stærkt; dog husker jeg tydeligt den tidlige Morgen, jeg saae ham i Uniform med Geværet, bøiende sig over Sengen kyssede han mig min Læbe til Blod og styrtede ud af Døren. — Der var en Jammer hjemme. Naboe-konen, sagde at min Fader var gal, at han vilde løbe ud og skydes for Ingenting! —

Han kom imidlertid ikke længer end til *Holsteen*; Krigen var endt, Tropperne trak tilbage, og min Fader var atter Borger, men hans Sundhed havde lidt, han blev febersyg en Morgen, phantaserede stærkt, talte om *Napoleon* og Felttoge; min Moder vidste intet bedre Raad end sende mig ud til en saakaldet »klog Kone« i Eiby, en Miil fra Byen; hun lovede at komme, gjorde først nogle Kunster med mig, som hun bandt en ulden Traad om HaandleDET og gav et Blad af, som hun sagde »Christi Korsets Træ«. »Men skal min stakkels Fader døe?« spurgte jeg og græd. »Døer han,« svarede hun, »da vil du møde hans Aand paa Veien naar du gaaer hjem!« — Hun havde nær skrækket Livet af mig og jeg var frygtelig tilmode. — »Skal vi dog ikke hente en Doctor!« bad jeg da jeg kom hjem; men det skete først næste Dag, og Sygdommen tog mere til; han døde paa den tredie Dag. — Jeg gik tæt bag efter Liigkisten, saae hvor Præsten inde i St. Knuds Kirke kastede Sand paa den, jeg var saa bedrøvet, hjemme jamrede min Moder; kun gamle Farmoder sad stille med vaade Øine, hun sukkede slet ikke, men der laae en forunderlig Smerte i det blege Ansigt, der selv greb mig, som Barn.—

IV.

Nu var jeg ellers mere overladt til mig selv, min Moder maatte ude see at fortjene Brødet til os; jeg kom i Fattig-Skole, men selv her, var noget, der gav min Aand en poetisk Retning. Det var en gammel Bygning, og i selve Læseværelset var alle Betrækkene malede med Billeder af den bibelske Historie; jeg sad ofte og stirrede paa dem, drømte mig saa underlig ind deri, at Læreren tidt skjændte for min Fraværenhed, thi jeg hørte slet ikke hvad han sagde; jeg begyndte ogsaa nogle Gange at tale til de andre Børn om mine Phantasier, men da eengang een af de større svarede, »at jeg nok var gal«, blev jeg tilbageholdende og taus. — Mine Lexier kunde jeg kun ret taalelig; jeg havde et særdeles Nemme, lærte hurtig udenad, og da man havde roest dette for mig, satte jeg Noget i, ikke at være flittig. — Nabokonens Søn læste Aften og Morgen høit paa sin Lærebog, saa det hørtes i det hele Qvarteer. »Det er en dum Dreng,« sagde min Moder, »han læser altid, min Christian tager aldrig en Bog til Skolen i Haanden og kommer dog ud af det!« — Det var mig nok, jeg læste da først paa min Lexie et Qvarteer i selve Skolen og saa kunde jeg det ret godt. Ellers var jeg meget elsket af Læreren og havde aldrig noget Uvenskab med Drengene, (saaledes har jeg aldrig som Dreng slaaes med Nogen). — Var det Lærerens Fødselsdag bragte jeg ham altid en Blomsterkrands og et Digt, dette spottede han ellers over i Skolen, — og det var ikke smukt — dog blev jeg ved at gjøre det. Han skrev ogsaa selv Vers, Psalmer, stod mig meget høit som Digter, thi jeg kjendte ikke til andre lyriske Digte, en *Bunkeflods* Spindeviser. — Bunkeflod var død, men hans Enke og Søster levede i Odense og boede lige over for mine Forældre, derved kom jeg ind i Huset; de kunde godt lide mig, jeg maatte læse høit for den gamle Jom-

frue, synge Viser og fik saaledes der et Hjem, naar min Moder var ude. Den gamle Jomfrue talte altid med Begeistring naar hun nævnede sin Broder, som Digter; jeg kjendte da kun *Holberg* og *Bunkeflod*, det var alle mine danske Digtere. — Selv skrev hun ogsaa Vers, men komiske, saaledes var der en Gravskrift om en gammel Kone der solgte Fløde. Jeg fik nu ogsaa Lyst til at digte et Vers, og fik et sat sammen om »Munke-mose« (en Eng udenfor Odense), at det rimede paa en Rose, er det eneste jeg kan huske deraf. Siden skrev jeg et om »Skyerne«. — Nu læste jeg ellers den første Tragedie og det var et Melodram »*Ariadna paa Naxos*«, det næste Stykke var »*Medea*« og derpaa *Wessels* Kjærlighed uden Strømper; i alle disse traf det sig nu, at alle Personerne døde; da jeg derfor vilde skrive selv et Stykke, var jeg i stor Forlegenhed med at faae Livet af dem Alle. En gammel Vise om »*Pyramus og Thisbe*« blev nu Sujettet; jeg kaldte det »*Abor og Elvire*«; Nabokonen som jeg læste det for sagde det burde hedde »*Aborrer og Torsk*«, hvorfor jeg blev meget vred, men min Moder trøstede mig med at, det havde Nabokonen sagt, fordi hendes egen Søn ikke havde skrevet det. — Stykket begyndte med, at *Elvire* ventede sin *Abor*, men da han ikke kom hang hun sit Perlebaand paa en Hæk for at vise hun havde været der, og gik nu en lille Tour. *Abor* kom, troede at *Elvire* var dræbt af et vildt Dyr og dræbte sig derfor selv. Nu kom *Elvire* og skulde da døe af Sorg, men da hele Stykket endnu kun fyldte $\frac{1}{2}$ Ark, lod jeg en Eremit komme ind, der fortalte hende, at hans Søn havde seet hende i Skoven og var blevet forelsket i hende; for nu at røre *Elvire*, og fordi jeg ikke vidste bedre, lod jeg ham tale i bare Skriftsteder, tage af *Balles* Lærebog. Nu kom Sønnen til, dræbte sig af Kjærlighed, *Elvire* fulgte hans Exempel og den Gamle udbrød:

»Døden jeg fornemmer
I alle mine Lemmer!«

hvorpaa han da ogsaa faldt om. Dette Værk syntes jeg særdeles om, og læste det for alle jeg fik fat paa. — Nu fik jeg da Lyst til at skrive et nyt, men heri skulde der være en Konge og en Prindsesse, da jeg nu slet ikke kunde tænke mig, at disse talte ligesom andre Mennesker, fandt jeg paa at benytte en gammel Ordbog, hvori stode tyske og franske Gloser, og lod nu de kongelige sige et Ord paa Dansk, et paa Tydsk og det tredie paa Fransk, her kom noget ganske Kaudervelsk ud af, men jeg troede ret at have grebet det, da slige høie Personer vist kunde mange Sprog og saaledes bedst var istand til at vise dem i alle. — Kort efter saae jeg vor Konge første Gang, han reiste gennem Byen, jeg var krøbet op paa en Muur om Frue Kirke (i Odense) og saae paa ham, med en Ærefrygt men Forbauselse over at han slet ikke var i Sølv og Guld. — Han havde en lang blaae Kappe, med en rød Fløiels Krave. —

Jeg var ellers et meget stille Barn, kom aldrig ud paa Gaden at lege med de andre Børn, kun Smaapiger morede det mig at være sammen med; jeg husker endnu en smuk lille een paa en 8te Aar, der kysede mig og sagde hun vilde være min Kjæreste, det behagede mig og jeg lod hende altid kysse mig, selv gjorde jeg det aldrig og tillod heller ingen uden hende; jeg havde iøvrigt en forunderlig Afskye for voxne Piger, eller naar de vare over en 12 Aar, jeg gjøs ordenlig for dem, ja havde endog det Udtryk om Alt hvad der var mig ubehageligt at røre ved, at det var saa »pigeagtigt!« —

En lille Historie der tildrog sig før min Faders Død, og som kunde have givet mit hele Liv en anden Retning, maa jeg ikke glemme. — Hans Længsel efter en Forandring i sin Stilling har jeg omtalt, at komme bort fra Odense var hans Ønske, og min Moder holdt ogsaa meget af Landet. Nu traf det sig at et Herskab nogle Mile fra Byen vilde have en Skomager paa deres Gods, det fik min Fader Lyst til at søge om, de talte alt om det som afgjort, jeg skulde da lære hans Haandværk,

eller blive Bonde; jeg fandt det ret moersomt, for kom vi paa Landet fik jeg en Have, kunde tumle mig [i] Skoven og paa Marken, kun een Ting gjorde det mig ondt for, at jeg da ikke der, kunde faae Komodie-Placaterne med hvad der blev spillet paa Theatret i Odense; thi dem samlede jeg paa som en Skat, og havde gjort mig gode Venner med Placatbæreren *Peter Junker* for at faae dem fuldstændigt. Dog fandt jeg snart et Middel til at redde Placaterne for mig; der var en gammel Kjøbmands-Enke Mad: Lotterup, hun fik alle Placater, hun kunde godt lide mig, og lovede, at dersom jeg kom ud fra Byen, skulde hun nok gjemme dem. Nu var jeg meget lykkelig. Min Fader meldte sig, men — en Anden fik hans Plads og vi bleve til vor Bedrøvelse i Odense. Havde min Fader nu kommet bort, var jeg maaskee endnu paa Landet, maaskee bleven Soldat. Siden jeg nævner dette maa jeg bemærke, at jeg ved min Fødsel ogsaa nær havde kunde blive det; alle Husene ved Porten, hvor mine Forældre boede, stod under næste Landsby, de Børn som fødtes der, skulde være Soldat, men nu traf det sig just at mine Forældres Huus var det første udenfor denne Grændse, der var kun Væggen imellem at være viet Soldaterstanden eller Borgerlivet. Min Moder var meget lykkelig derved, thi hun yndet ikke de Militaire, og blev meget forskrækket, da Spaakonon engang sagde, at skjønt der stod i Kortene at jeg blev en stor Mand, saae hun mig dog i Kaffekoppen med Gevær paa Nakken. (Og Konen har seet ret, det var som Student!). — Den ellers omtalte Placatbærer, Peter Junker, tildeelte mig trofast alle Placaterne, ja naar det var daarlig Veir fik jeg et heelt Bundt, da han ikke gad løbe med dem. Jeg kunde da hele Aftenen sidde og glæde mig med dem. Jeg kjendte vel ikke Stykkerne der stode paa, men af Personerne skabte jeg mig selv et Indhold og tænkte mig nu, indtil det Enkelte, hvorledes hver skulde være klædt. — En Dag var jeg ude paa Torvet (Flakhaven)

for at see *Peter Junkers* Kone gaae med Fedlen, det var en Straf, Fruentimmer den Gang fik for Sladder og Løgn. Der blev slaaet en Kreds af Soldater og indenfor dette gik Konen med et Træ-Aag om Halsen; høit op over Hovedet stod en Jern-Bøile, fra hvilken hang ned over Nakken en lang Rævehale og i Panden en lille Klokke. — Det traf sig, snurrig nok, at en anden Kone, der af Ondskab hidsede en Hund ind i Kredsen paa *Peter Junkers* Ægtefælde, for at den skulde bide i Halen, selv, Aaret efter, maatte udstaae den samme Straf. —

Min Moders Stilling var ellers kummerlig, og da Nabokonens Søn gik paa Klædefabrikken og arbejdede hvorfor han fortjente nogle Mark om Ugen, vilde hun ogsaa at jeg skulde gjøre Gavn. Jeg læste altid Historier, var uhyre blød, græd saa inderlig over Christi Lidelses-Historie og over den taalmodige Helene som de skar Hænderne af og satte i en lille Baad ud paa den vilde Søe. Jeg var slet ikke skikket til at komme imellem de andre vilde Drengene og Piger. En Morgen fulgte min gamle Farmoder mig der hen, græd og kyssede mig i Porten, i det hun sagde, »det var ikke skeet havde din Fader levet!« Hun havde med al sin Blidhed og fromme Sind, megen Selvfølelse, talte imellem om, at hendes Bedstemoder havde været af Stand, at der endnu levede i Kjøbenhavn en fornem Mand af Familien, en *Nummesen* (rimeligviis den da værende Theaterdirecteur). I *Kassel* havde Bedstemoderen levet, været en riig Mands Datter men af Kjærlighed til en »Comediant«, som gamle Farmoder kaldte ham, forladt Forældre og tilsidst blevet en fattig Een. — — Jeg kom nu ind paa Fabriken, Svendene forlangte at Børnene skulde synge for dem, jeg begyndte da, og alle bleve de opmærksomme paa min Stemme, de rosedede den. Nu sagde jeg, at jeg kunde saa meget af Holberg uden ad, jeg reciterede det, jeg vandt dem strax, skjøndt de vare meget raac, de vilde at jeg skulde

blive ved, mit Arbeide blev fordeelt paa de andre Børn, og jeg morede baade dem og mig selv. — Den næste Dag kom, nu skulde jeg dog lære noget, man satte mig til en Rok, men Traaden sprang hvert Øieblik, imidlertid sang Svendene lystig, deres uanstændige Viser, jeg blev rød som et Blod, gav mig til at græde, jeg var saa uskyldig! Nu loe de først af mig, sagde jeg var en Pige, og begyndte en meget raae Moerskab, *hoc exquirendo*, saa jeg grædende bad min Moder jeg maatte være derfra. — Hun sagde da, at det ikke var for Pengene, at hun vilde have mig der, men da hun var ude om Dagen, saa vidste hun ikke hvad jeg tog mig for, eller hvor jeg var, og at det derfor var hende om at gjøre, at jeg gik et bestemt Sted. Hun vilde imidlertid lade mig slippe for at gaae der, men vilde see at faae mig til *Ørnsdrup*, en Tobaksfabrik hvor der kun var een Svend og nogle skikkelige Drengene der gik og hjalp. — Nu kom jeg da midt ind imellem Tobaks-Planter, saae dem lave Skraatobak og Snuus, og blev selv meget godt behandlet, ogsaa her gjorde min Stemme Lykke, Folk kom selv op paa Fabriken for at høre mig synge, og det snurrigste var, jeg kunde ikke ret een Vise, men jeg improviserede baade Text og Melodie, begge vare meget kunstige og svære! »Han skulde til Theatret!« sagde de alle! og jeg begyndte at faae Idee derom. — Imidlertid blev jeg syg, min Moder troede at det var Tobakken der faldt for mit Bryst, som det dog ikke var, da jeg altid har været stærk deri, hun tog mig derfor igjen ud og sagde at hun var bange for at jeg skulde døe deraf. — Nu gik jeg da lang og stor, var vist 11 Aar gammel, ganske overladt til mig selv; jeg var da meget blond, havde næsten hvidt Haar, mine Øine vare saa smaae at Folk troede, jeg var blind, en kort graae Frakke og Træskoe var min sædvanlige Dragt, om Søndagen havde jeg Sko og Trøie; men Skoene vare frygtelige store, *thi min Fod voxede*, sagde man, derfor maatte de ikke være for smaae. Alle Bøger jeg

kunde faae bleve slugte; jeg læste Alt, saasnart jeg hørte, at nogen havde Bøger, kom jeg til dem, uden at kjende dem. Saaledes boede der i vor Gade en Fru Saxdorf, hvem jeg saaledes meldte mig hos, hun blev forundret over den fremmede Drengs Forlangende, laante mig dog een, og da jeg var meget ordenlig med den, fik jeg alle dem hun eiede; saaledes læste jeg her *Shakespeare* i *Rosenfelds* Oversættelse, der var saa meget for min Phantasie, at han behagede mig endnu mere end *Holberg*; ja *Bunkeflod* faldt, naturligviis reent igjennem; nu lærte jeg mange Scener uden ad, og da jeg kort efter saae paa Theateret »Das Donauwaibchen« spillede jeg denne med, skjøndt jeg ikke vidste flere end de to tydske Ord »Schwester« og »Bruder«. — Dette Stykke behagede mig især, jeg skabte, i Kragemaal, selv noget Tydsk, tog min Moders Forklæde om Skuldrene, og var nu Ridder Albrect, snart svømmede jeg paa en Skammel som Donaupigen. Alle disse Scener gjorde ellers min Moder forskrækket, hun forbød mig det, thi hun troede tidt at jeg maatte være gal. Nu kom *Kasortis* til Odense, de dandsede paa Linie og gave Pantomimer lige som her paa Vesterbroe. — Da jeg engang hjemme dandsede hele »Harlequin Formand for Tærskerne«, truede min Moder mig med, at dersom jeg ikke lod disse Nykker fare, da skulde hun see at faae mig til *Kasortis*, og saa fik jeg ikke andet end Olie at spise, for at blive lind (o: smidig) i Kroppen!« — Dog, det skræmmede mig ikke, jeg sagde just det maatte hun gjerne, jeg havde meget Lyst til at dandse paa Linie. — Herover blev min Moder fortvivlet og truede mig med Riis, dersom jeg ikke lod al det fare! — Jeg læste en heel Mængde Biografier af berømte Mænd, de gjorde et forunderligt Indtryk paa mig, min Phantasie var vakt for det Eventyrlige, jeg tænkte mig Livet selv som et Eventyr og glædede mig til at jeg ogsaa engang skulde træde op som Helt i det. — Det forunderlige Sving mit hele Væsen havde fremfor andre

Børn i min Stilling, min Læselyst, og min smukke Stemme, gjorde Folk opmærksom paa mig. Jeg pleiede om Sommeraftenen at sidde nede i mine Forældres lille Have, der gik ud til Aaen, lige overfor brusede Vandet over Møllehjulet, mellem Ellebuskene kunde jeg see til Nonnebakken, som Vandet jo skilte mig fra, og altsaa ogsaa fra Troidene; ovre i Møllen løb Svendene op og ned, Bønder kjørte over Broen; kort, det var et smuk Malerie. Justitsraad Falbes Have stødte op til mine Forældres og tæt ved laae den gamle St. Knuds Kirke; naar nu om Aftenen Klokkerne ringede, sad jeg i underlige Drømme og saae paa Møllehjulet og sang da mine Improvisationer. Ofte lyttede de Fremmede i Falbes Have. (Fruen var den bekjendte smukke Jomf: Beck, der havde i Kjøbenhavn spillet Ida, i Herman von Una). Jeg mærkede ofte mine Tilhørere bag Plankeværket og det smigrede mig. — Saaledes blev jeg bekjendt og man begyndte at sende Bud efter mig for at høre, som man kaldte mig, »den lille fynske Nattergal«. — Jeg var saa uhyre barnlig, Alle kunde lide mig! — En Aften blev jeg hentet til Biskop Plums. Her var Oberst Guldberg, han blev forbauset over mig, fandt noget Ualmindeligt hos mig, sagde jeg skulde komme til ham. Alle gjorde de af mig, og jeg følte mig saa lykkelig. —

V.

Min Moder var imidlertid kommen til at gaae paa Slottet, herved kom jeg ogsaa derind, legede imellem i den store Gaard med Prinds Frits, der da var et Barn. En Fastelavnsmandag var jeg med en heel Deel af borgelige Børn med at slaae Katten af Tønden, Prinds Christian sad paa Trappen med nogle af Herrerne, og

Prindssessen i Vinduet; jeg havde et gammelt Officeerschærf om Livet og bildte mig ind, at jeg var den, der mest faldt i Øinene. — Siden kom jeg Prinds Christian nærmere. Guldberg talte om mig, og han fik Lyst at see mig; jeg skulde der op en Dag, »dersom Prindsen spørger hvad du har Lyst til,« hvidskede man mig, »— da siig, du vil gjerne studere!« — Jeg kom derop, spillede nogle Scener af Holberg for ham, sang noget jeg improviserede og da han spurgte mig om min Lyst for Scenen, tilstod jeg det ganske aabenhjertigt, men sagde, at Folk heller vilde have jeg skulde *sige*, jeg vilde studere. Prindsen, fandt ellers ingen af disse Ting passende, men raadede mig, *som et fattig Barn*, heller at lære en smuk Profession, f. Ex. Dreier« — men det havde jeg ingen Lyst til. »Bestemmer De Dem dertil, da siig mig det, jeg skal da tænke paa Dem!« — Jeg var slet ikke fornøiet dermed, har siden ikke talt med ham. Han har derimod ofte talt om mig hos Kolbjørnsens, og nu i Sommer (1832) da han saae Hospitalet, forlangt at see min gamle Moder, og sagt til hende: »*De har megen Ære af Deres Søn!*« hvilket naturligviis frydede hende ind i Sjælen, især da hendes Omgivning hørte derpaa. —

Jeg var nu 13 Aar, min Moder ønskede at faae mig til Konfirmation, da jeg var saa stor og lang, og Folk sagde det var urimeligt at lade mig gaae hjemme. Hun havde imidlertid faaet Lyst at gifte sig paa ny, med een af min Faders Venner, af samme Haandværk, og Brylluppet stod; han var ganske forskjellig fra min Fader og svarede fuldkommen i Character og aandelig Udvikling til min Moder. — Mig behandlede han vel, men vilde aldeles ikke blande sig i min Opdragelse, for at Folk ikke skulde sige han var en »slem Stedfader«, saaledes blev i Grunden Alt for mig, under samme Former som før, kun den stakkels gamle Farmoder, stod mere fremmet der i Huset, jeg var Baandet der holdt hende der, jeg græd tidt over hendes stille

Smerte, thi hun blev med et gammel af Sorg. Underligt var det ellers, at den gamle Kone havde et ganske deiligt bruunt Haar, ikke eet var graat derimellem, paa en Maaned blev de alle ganske lyse. — Min Moder vilde at jeg skulde i en Skræder-Lære, thi jeg var for spinkelt for noget andet i Verden; gamle Farmoder foreslog at jeg skulde heller paa et Komtoir som Skriver, det var dog lidt fornemt! — Det eneste der hos mig talte for Skrædderhaandværket, var, at jeg da kunde faae en Deel brogede Klude til mit lille Dukketheater. — Imidlertid fik jeg Lov til at confirmeres skjøndt jeg kun var lidt over 13¹/₂ Aar. — Ogsaa her traadte min Forfængelighed frem. De som skulde confirmeres i St. Knuds Kirke, kunde gaae, enten til Kapelane*n* *Viberg*, eller til Stiftsprovst *Thetens* (nu Biskop paa *Ærø*). Men til Stiftsprovsten gik kun Latin-Skolen og de fornemste unge Piger; hans Børn stod derfor altid øverst. Før nu at komme over Kapelane*s* Konfirmanter, gik jeg til Provsten, og var den eneste, der saaledes stod sammen med Latinskolen; Thetens kunde ikke andet end modtage mig, dog føler jeg godt nu, af smaa Træk jeg erindrer, at det ikke behagede ham, jeg blandede mig med en Stand udenfor min, ja, da jeg engang i den Tid jeg gik til ham, havde en Aften citeret nogle Scener af Holberg, hos Apotheker Andersens, kaldte han mig til sig privat og foreholdt mig det meget strængt, som upassende i denne Tid og truede mig, hvis jeg ikke kunde mine Lexier godt, vilde han vise mig ned. Jeg sagde ham ganske barnlig min Kjærlighed for Theatret, og han svarede mig vredt »*det var noget forvirret Tøi jeg snakkede,*« — jeg følte mig ulykkelig, min Tillid til ham var borte, han behandlede mig for strængt, da han ikke kjendte mig. — Kort før jeg gik til Præsten, havde ellers de kongelige Skuespillere været i Byen, de gav store Operaer, Cendrillon, Azemire, Apothekeren og Doctoren, Zemire og Azor, ja selv Hagbarth og Signe og Axel og Valborg. Det var et udmærket

Selskab. Jeg vilde saa gjerne see Komedierne, men hvorledes skulde jeg komme til; Lysten gav mig Mod, jeg gik op til dem, fortalte min Længsel efter at see Komedie og især at være med. — De morede dem over min Naivitet. Enholm og Haack lagde især Mærke til mig og sagde at jeg kunde komme op bag Kouliserne hver Aften, og nu i Cendrillon skulde jeg blive en Page, (ham der har den ene Replik). Jeg var da alt den Første der henne, trak de røde Silkeklæder paa, sagde min Replik, og bildte mig ind at det hele Huus kun tænkte paa mig. —

Ved Paasketider stod jeg til Konfirmation, jeg fik da det første Par Støvler, jeg havde baaret. En bruun Frakke af min afdøde Faders, syede en *Kone* om til en Kjortel; jeg syntes jeg var grumme peen. — For at nu alle Folk skulde see at jeg havde Støvler paa, lod jeg Beenklæderne putte ind i Støvlerne og stod nu nok saa stolt. Mit Hjerte bankede af hellig Ærefrygt for Gud, jeg var from og uskyldig, dog kom der saa mange verslige Tanker i mit Bryst, om min[e] knirkende Støvler, mit store Kalvekryds, jeg syntes selv det var fæle syndige Tanker og bad vor Herre dog ikke være vred paa mig. —

Nu skulde jeg da ud af Huset, min Moder vilde at jeg skulde lære Skræder- eller Bogbinderhaandværket, jeg græd for hende, fortalte om de mange berømte Mænd jeg havde læst om, hvorledes de vare komne frem i Verden, bad hende dog lade mig reise til Kjøbenhavn for at blive Skuespiller. Det hjalp ikke at hun sagde mig, jeg jo ikke kjendte en Sjæl der, eller havde nogen Hjælp. Jeg mindede hende om Spaakonens Spaadommen, sagde hvad min afdøde Fader saa tidt havd[e] sagt, at jeg aldrig maatte eller skulde tvinges til Noget i Verden, men at jeg maatte blive hvad jeg vilde!« — Nu kunde hun ikke længer staae imod; hun havde selv aldrig været uden for Fyen, havde ingen Idee om Verden og lod sig da overtale; Folk sagde hende, hvad jo

sandt var, at det Hele syntes Galskab. »Ja men jeg kan jo ikke slippe for ham!« sagde hun, »og lad ham kun reise, han vender nok om ved Nyborg, naar han seer Vandet!« — Min Stedfader vilde slet ikke blande sig der i, og saaledes gik der nogen Tid. Hun tillod mig at reise. Nu var der kommen en Skuespillerinde Jomfrue Hammer (der havde været ved Wedels Troup) hun vilde give en Forestilling i Odense og det dramatiske Selskab vilde hjælpe hende. Vor Komiker *Foersom* var den Gang Skriverkarl paa Stiftamtmandens Kontoir, han var een af de første Acteurer, og havde tidt, da han kjendte mig, taget mig, som lille Dreng, med op bag Kouliserne; en Dag fortalte han mig om den nye Jomfrue der skulde spille Komedie, jeg betragtede hende alt som Kunstsyster, gik op til hende og hun tog venlig imod mig. — Det var et meget simpelt Fruentimmer, og som jeg siden saae, lastefuld i en stor Grad. Hun gav »den pantsatte Bondedreng«, (*Foersom* var Dren-gen) jeg fik Postkarlens Rolle og var lykkelig. — Jeg kom daglig til Jomfruen, der benyttede sig af mig til at besørge en Mængde Liebes-Breve, jeg forstod mig ikke derpaa, før jeg selv blev Vidne til hendes Letfærdighed, hun spøjte selv over mit barnlige Sind, min Uskyldighed. Og, o Gud, jeg var kun 14 Aar, min Sjæl saa reen, saa uskyldig! jeg græd over hendes Opførsel; dog kunde jeg ikke forlade hende, thi da hun hørte jeg ene vilde vove mig til Kjøbenhavn, tilbød hun mig fri Reise med sig og lovede, i Kjøbenhavn, at anbefale mig til sin Veninde: Dandserinden Jomf: Didriksen (nu gift med Funk, Repiteteuren). — Min Moder blev meget glad der over, gik til hende og takkede, tog sig af al hendes Vadsk i en Maanedes Tid, som et Beviis paa sin Taknemlighed; men Uge gik efter Uge, der blev ingen Afreise, Jomf: Hammer var i Gjæld for sit Ophold, kunde ikke komme afsted. »Vil Du reise, skal Du ogsaa afsted!« sagde min Moder og jeg bestemte da, som Heltene, i de mange Eventyr jeg havde læst at

drage, ganske ene, ud i Verden. Jeg var ganske rolig, thi jeg stolede blindt paa vor Herre, der nok vilde tage sig af mig. Det gik jo alletider godt i Komediernes og Historierne. Nu slog jeg min Sparebøsse itu, der var 13 Rdlr deri, som jeg havde samlet paa i et heelt Aar. Saamange Penge havde jeg endnu aldrig seet! jeg følte mig riig og lykkelig. — »Men kjender Du slet ingen i Kjøbenhavn?« spurgte Folk mig, som jeg fortalte om min Reise. »Nei, slet ingen!« — Man raadede mig, dog at faae et Brev med til Nogen; men hvem skulde give mig det? Guldbergs var borte, de vare adspredte i Norge, Holsteen, Sjælland, min eneste Tilflugt borte. Nu vidste jeg at den gamle Bogtrykker *Iversen*, kjendte de fleste Skuespillere i Kjøbenhavn, jeg tog Mod til mig, gik en Søndag-Eftermiddag op til ham, skjøndt han var mig ganske fremmed. Den gamle Mand hørte venlig paa mig, men sagde at det var saa uklogt at vove sligt, det vilde aldrig lede til Noget, bad mig være fornuftig og lære et Haandværk. »Det var virkelig Synd!« svarede jeg, og man har i Familien siden tidt gjentaget disse mine Ord for mig, som et sandt Orakel. — Da den gamle Mand ikke kunde bringe mig fra min Beslutning, lovede han at give mig et Brev med; »hvem vil De helst have det til, af dem ved Theateret?« spurgte han. Jeg havde nu hørt tale om Dandserinden Mad: *Schall*, som en Kone af Indflydelse, han lovede ogsaa at skrive til hende og jeg fik Brevet. —

Paa samme Tid reiste med Posten, en Mad: *Hermansen*, der havde været en kort Tid i Odense (hun var Prinds Ferdinants Amme), det var det eneste Menneske, min Moder kjendte, men kun af Ansigt, min Moder græd og bad hende dog see lidt efter mig paa Reisen, thi jeg skulde som blind Pasageer med Posten; det kostede 3 Rdlr. — Da jeg gik ud af Porten kom gamle Farmoder, saae stift paa mig med Taare i de fromme blaae Øine, men hun sagde ikke et Ord! — Siden har jeg aldrig seet hende. Hun er død! —

— Nu rullede jeg da ud i Verden med 10 Rdlr, Posten havde jo de tre; jeg havde aldrig været en Miil paa denne Side af Odense, den nye Afvexling gjorde mig derfor snart glad. Jeg kom til Nyborg, saae Havet; først da jeg seilede bort, blev jeg trang om Hjertet, det var som seilede jeg nu ud i den vide Verden; da jeg kom til Korsør, gik jeg om bag et Huus, faldt paa mine Knæ og bad vor Herre hjælpe mig, græd saa meget, men saa blev jeg igjen glad, og kørte i Natten gjennem Byerne, drømte ikke om, da jeg kom til Slagelse, at her skulde jeg nogle Aar efter sættes i Latin-Skole.

Mandagmorgen den 5te September 1819, just den Dag Theater-Saissonen begynte, saae jeg Kjøbenhavn første Gang. Da jeg ved Frederiksberg først saae Taarnene, som jeg saameget længtes efter, brast jeg i Graad og følte at jeg nu ingen havde uden Gud i Himlen!

TRE AAR I KØBENHAVN

ANDET AFSNIT

Intet Menneske kjendte jeg i hele den store By; med en lille Bylt Tøi i et Klæde, kom jeg vandrende ind af Vesterport; Nogle af de Reisende toge ind paa »Gardergaarden« paa Vestergade, jeg gik da der hen, fik mig et lille Værelse, efter at de havde faaet mit Pas, og nu var jeg da, syntes mig, ved Maalet for mine Ønsker. Nogle Gjenvordigheder vilde der vel nok møde, følte jeg, før alt gik godt, men jeg havde en fast Tillid til Gud og besluttede, ret at nyde den første Dag, det vil sige, slet ikke at sørge, men see mig lidt om paa Gaderne. Aftenen før min Ankomst, var »Jødefeiden« begyndt, hele Byen var i Bevægelse, det var næsten umuligt at arbeide sig gjennem Østergade; de Forventninger jeg havde gjort mig om Menneskemassen slog saaledes til. Uroelighederne forstemte mig ellers en Deel, jeg var saa ene, og det i en ganske fremmed By. Nogle Koner, der raabte med Blommer, spurgte jeg om Veien til Theatret, de viiste mig ned gjennem Østergade. Jeg stod nu udenfor det Sted, som laae mit Hjerte saa nær. Jeg gik rundt om, saae paa det fra alle Sider, og bad ret i Hjertet vor Herre, lade mig komme derind og blive en god Skuespiller. —

Som jeg bedst gik, traadte en Sjouer, der solgte Billetter, hen til mig, i den Mening at jeg ønskede mig een, og spurgte mig derfor om jeg vilde have en Billet; jeg begreb slet ikke hvad han meente, men troede at det var en Present, og sagde ja! Da han nu nævnede flere Pladse, og

spurgte, til hvilken jeg ønskede mig, svarede jeg, at det beroede ganske paa hans egen Godhed; men nu blev han vred, kaldte mig en »lang Lømmel!« der vilde gjøre Nar af ham, saa jeg i stor Forskrækkelse løb min Vei! — Næste Dag pyntede jeg mig efter bedste Evne, fik den lange brune confirmations Kjole paa, Skræderkonen havde syet, et stort Kalvekryds og en Hat der næsten faldt mig ned i Øinene; saaledes vandrede jeg ned i Bredgaden til Solodandserinden Mad: Schal, for at aflevere mit eneste Anbefalings-Brev. — Jeg maatte længe vente paa Trappegangen før jeg fik Audients, endelig kom jeg ind. Hun saae paa mig, og hvad hun siden har fortalt mig, troede jeg var lidt gal, thi da hun spurgte mig om jeg havde Talent for Scenen tilbød jeg mig at spille hende en Scene og valgte til dette Anines Rolle i Cendrillon, en Rolle der havde gjort stort Indtryk paa mig, men som jeg kun kjendte af at have seet 2 Gange paa Theatret i Odense, men aldrig læst, eller lært een Melodie af. — Jeg improviserede saaledes Text og Musik og for desbedre at udføre Dandse-Scenen med Tambourainen (»Hvad vil Rigdom vel sige?«) satte jeg mine Skoe i en Krog og dandsede nu paa Sokkerne. — Hun kunde, naturligviis ikke give mig stort Haab! Jeg græd, fortalte min inderlige Lyst for Theatret. Jeg vilde gjerne løbe By-Ærinder for hende, nøies med Alt, saa simpelt det maatte være, kun at hun vilde hjælpe mig. — Et Maaltidmad engang imellem tilbød hun mig; (men jeg gjorde aldrig Brug deraf). »Jeg skal tale med *Bournonville*, om De kan komme til Dandsen,« var hendes Ord ved Afskeden og jeg gik nu grædende bort. — Mit næste Besøg gjalt Professor *Rahbeck* paa Bakkehuset; han gav mig heller ingen Trøst. Den gamle Iversen havde vel alt skrevet ham et Brev til angaaende mig, men han vidste ikke bedre, end at jeg henvendte mig til Chefen: *Holstein*; dette udsatte jeg til næste Dag og kom da op til ham, han havde alt for $\frac{1}{2}$ Aar siden faaet et Brev fra Oberst Guldberg angaaende mig, men da han

nu saae mig, forsikkrede han mig at der var ingen Udsigt for mig at komme til Theatret. Jeg var for mager; havde ingen Figur; vilde opvække Latter paa Scenen. Desuden ønskede man kun dannede unge Mennesker. — Jeg blev fortvivlet. Spurgte om jeg da ikke kunde komme til Dandsen. Nei, før i Maimaaned er der slet ingen Muelighed at nogen Antagelse finder Sted, og hvad skal det hjælpe Dem til, Gage kan De dog ikke strax faae, da De endnu slet ikke kan bruges. — Gud i Himlen, først i Mai! og nu vare vi kun i September, min hele Formue desuden, kun nogle faae *Rdlr.*, der smæltede hen hver Dag. — Jeg begyndte at blive ret bedrøvet, følte mig forladt af Gud og Alle. — Nu talte jeg med Madam Hermansen, som jeg havde været paa Reisen med, hun raadte mig, strax at tage med en Skibs-Leilighed tilbage til Odense. — »Nei, heller vil jeg døe!« tænkte jeg; kommer jeg tilbage bliver jeg til Latter for de andre af min Omgivning, naar det endtes saaledes med alle mine høit flyvende Drømme. — Ingen var der, som gav mig Mod eller Trøst, jeg var saa forladt, saa ganske Barn, nær kunde jeg have søgt Døden selv, jeg tænkte ordenligt derover, men følte, at det var en Synd, kom her ved til at klynge mig fastere til Gud, og meente at han dog maatte hjælpe! — I Theatret havde jeg endnu ikke været; der dreves jeg uimodstaaelig hen, skjøndt jeg kun havde sidste faae Skillinger. Der spilledes Syngestykket: »*Poul og Virginie*«. jeg kjøbte mig en Billet til Galleriet; gik alt hen ved Døren Kl: 3 om Eftermiddagen, men kom dog kun paa anden Bænk. — Hvor lykkelig var jeg ikke! min hele Sorg, min ulykkelige Stilling var glemt. — Stykket greb mig mægtigt; det forekom mig at der var nogen Lighed med mig selv deri; Poul syntes jeg, lignede mig, og Virginie var for ham, hvad Theatret var for mig. Da derfor Poul i *2den* Act rives fra Virginie, brast jeg i en uhyre Graad, det var jo, ligesom med mig, man vilde ogsaa rive mig fra mit Kjæreste: Theatret. — De der sade

omkring mig bleve opmærksomme over min hæftige Graad, gav mig Æbler og talte venlig til mig. — Jeg syntes det var allesammen saadanne pæne Mennesker jeg var sammen med, kjendte slet ikke til Verden, betragtede alle som gode og fortræffelige, og fortalte derfor, ganske naivt, hele Gallerie-Logen hvem jeg var, hvorledes jeg var reist herover, og hvor frygteligt det var at jeg ikke kunne komme til Theatret, men at det gik mig ligesom Poul dernede. Man saae forundrede paa [mig] og hviskede indbyrdes. — Den lykkelig[e] Slutning i Stykket greb mig ligesaa hæftig; jeg blev opfyldt af Mod og Livs-Lyst; syntes at det var umueligt andet, end at det maa gaae godt for mig! — Et Besøg endnu hos *Holstein* og *Mad: Schall*, rystede imidlertid betydeligen mit Haab, men min Beslutning var fast, at jeg ikke vilde vende tilbage til *Odense*. Naar jeg kom der, skulde jeg lære et Haandværk, hvorfor da ikke lige saa godt gaae i Lære her i *Kjøbenhavn*. Naar jeg saa om en 6 a 7 Aar bliver *Svend*, kan jeg gaae til Theatret, saa er jeg vist feed nok, tænkte jeg hos mig selv og gik nu hen paa *Adressecontoiret*, købte der en Avis og læste igjennem for at see om Ingen ønskede sig en Dreng. — Det var mig det samme hvilket Haandværk jeg lærte, jeg havde lige megen Lyst til dem allesammen. — En Snedkermester *Madsen* i *Borgergaden* var den eneste jeg fandt, og vandrede nu derhen. — Det lod til at være en ret formuende og skikkelig Mand; jeg sagde ham at jeg var fra *Odense*, havde ingen Bekjendtere her, vil de nu gjerne være Snedker og bad ham antage mig. — Min Theater-Lyst omtalte jeg ikke, da jeg syntes at det var en Skam at jeg ikke var bleven antaget. — Han bad mig skaffe Atester fra mit Hjem og lovede da at antage mig, men jeg skulde tjene ham i 9 Aar som Dreng og da vilde han give mig Klæder og Alt. — Da jeg yttrede, at jeg aldeles intet havde at leve af, (min Formue var smeltet hen til 7 fl); var han ædel nok til, at tilbyde mig, jeg strax kunde flytte

ind, og saaledes forsøge om jeg havde Kræfter og Lyst til Haandværket. — Næste Morgen Kl. 6 vandrede jeg da der hen, kom ind imellem de andre Dreng og Svende. Der førtes en megen uanstændig Samtale, som fik mig til at blive saa undseelig at de mærkede det; og nu gik det løs med Drillerie. — Jeg blev saa bedrøvet. Verden var dog slet ikke saaledes, som jeg havde tænkt mig! — Nu maatte jeg med at bære nogle nye Stole i Byen, vi holdt uden for et Huus, hvor de to andre Dreng besøgte en Pige, af deres Familie sagde de, jeg stod imidlertid ved Tøiet. — Da vi kom til vor Bestemmelse med det, blev jeg ikke lidet overrasket, ved at finde, Familien der var: Stiftprovst *Tetens* der havde confirmeret mig. Fruen nikkede venlig til mig, da hun kjendte mig, men dette allene var nok, til at vække Erindringen om alle mine skjønne Drømme og Forhaabninger, da jeg saae hende sidst. — Grædende vandrede jeg hjemad og da man der vedblev med en raae Lystighed, der laae saa ganske uden for mig, gik jeg fortvivlet ned til Mesteren og sagde, at jeg følte mig ikke skikket til dette Haandværk, at jeg ikke kunde udholde at være der og at jeg vilde sige ham Lev vel! — Han sagde mig nogle venlige Ord, vilde give mig Mod, men jeg var bestemt, jeg vilde tage med en Skipper tilbage, vis paa, at Skibet nok forgik paa Søen, at vor Herre dog vilde lade det ende saaledes for mig. — Da jeg kom ned paa Gaden og søgte igjen til Gardergaarden blev det mig dog klart, at det var muligt, at Skibet dog ikke forgik for min Skyld, at jeg nu maatte hjem! — Jeg faldt ned paa mine Knæ i Værelset, bad med Fortvivlelse til Gud i Himlen, dog at hjælpe mig! Han kunde jo alting meente jeg, og jeg havde aldrig gjort noget ondt følte jeg. — Da gjennemfoer der mig den Tanke, »min Stemme, som alle roste i Odense«, har jo endnu ingen ved Theatret hørt. — *Siboni* var dette Aar blevet ansat, havde jeg læst i de fyenske Aviser, jeg fandt hans Bopæl i »Viin-

gaardsstrædet«, og gik med bankende Hjerter der hen. Jeg husker endnu tydeligt, hvorledes jeg knælede paa Trappen og bad først til vor Herre før jeg ringede paa, og var imidlertid saa bange for at nogen skulde aabne en Dør og see mig i denne Stilling. — Det var om Middagen Kl. 4re. *Siboni* havde Fremmede; mellem disse, vare blandt andre Digteren *Baggesen* og Komponisten *Weyse*. — En Huusjomfrue, der kunde tale dansk, lukkede mig op; jeg fortalte hende meget aabenhjertigt min Historie og mit Ønske; da hun nu, rimeligviis havde fortalt dette derinde, kom man styrtende ud for at see mig, som en Kuriositet, jeg kom ind ved Bordet; *Baggesen* tog mig ved Haanden, spurgte om jeg ikke var bange for noget, man kaldte Recensenter; bad mig synge og jeg gav dem da en Aria af Kjærlighed paa Landet: »Nei ingen Pige!« (hvilken jeg i Odense havde lært hos Jomf: *Hammer*). — Man applauderede mig lystigt, og jeg bildte mig ind, at det var af sand Beundring. — *Siboni* lod mig sige at jeg skulde komme igjen een af de følgende Dage. — Da jeg nu kom ud, sagde jeg til Jomfruen, at min hele Formue kun var 7 Rdlr ; og om hun meente at jeg nu blev Sanger ved Theatret og fik Gage. — Hun kunde intet svare mig derpaa, men raadede mig, at jeg næste Morgen skulde gaae op til Professor *Weyse*, da han var den af dem alle, sagde hun, der havde talt med mest Deeltagelse for mig. —

II.

Mit Besøg hos *Weyse*, fandt da Sted næste Morgen, og hvilken Henrykkelse, han havde 70 Rdlr til mig, man havde skudt sammen. *Siboni* lovede desuden at naar jeg kunde gjøre mig forstaaelig paa Tydsk for

ham, vilde han synge med mig, og jeg maatte da spise i hans Huus om Dagen. — Jeg var som vanvittig af Glæde; nu følte jeg, at hvad jeg drømte og haabede, maatte opfyldes, at den gode Gud ikke forlod mig, og at nu alle Prøvelserne vare forbi. — Overrasket blev jeg i Grunden slet ikke, jeg havde jo tænkt mig det saaledes, og i alle Romaner og Historier gik det jo dog Helten godt tilsidst. Jeg husker endnu, hvorledes jeg i min barnlige Glæde, da jeg gik ned fra Veise, og var ene paa Gangen, kyssede mig selv paa Haanden og løftede den derpaa mod Himlen for at bringe Gud mit fulde Hjertes Tak. — *Weyse* raadede mig, at leie mig ind hos nogle skikkelige Folk, og være forsigtig med Pengene, som jeg skulde faae en bestemt Sum af hver Maaned. — Saamange Penge havde jeg endnu aldrig seet, mindre eiet. Jeg følte mig saa riig, saa lykkelig, og skrev et jublende Brev til Hjemmet. — Hos en Madam Thorgesen (en Enke) der boede i Holmens-Gade, kom jeg til at logere (og tænk, hun boede just i den smalle Ende af Gaden); jeg var vistnok, efter min Alder, det barnligste Væsen i det hele Qvarteer der. — Nu faldt det mig ind, at min Moder skulde have en Halv-Søster, der levede i Kjøbenhavn, var Enke efter en riig Søecapitain, hende tænkte jeg at ville tye til, hun kunde jo ingen Skam have af mig, som man alt havde viist, saamegen Interesse. — Ved en Hændelse fik jeg hendes Bopæl opspurgt, uden at det siden har været mig mueligt at erindre hendes Navn, eller jeg har mødt hende, rimeligviis er hun død. — Hun havde i min tidligste Barndom engang været i Odense, var da meget brillant, kom da et Øieblik ind til mine Forældre og gav mig en Sølvskilling, men da min Moder, alfor hæftigt og med stærke Udtryk talte om hendes Rigdom og Stads, skildtes de ad som Fjender. Jeg var af for barnlig Godmodighed, til at tro, sligt kunde længe vare ved, trængte ogsaa til et Slags Hjem og — som sagt, søgte denne Slags Tante

op. — Der var ret pynteligt i hendes Huus, hun tog ogsaa ret taaleligt mod mig, men det gik ud over min stakkels Moder, som hun for en pyntelig Dame der i Værelset, udskjældte for Raaehed, Mangel paa Dannelse og sagde tilsidst: »og see nu sender hun mig ovenikjøbet, efter at have behandlet mig slet, sit Barn paa Halsen! og det en Dreng, var det endda en Pige!« — Kort efter traadte en fremmed Herre ind, »det er Jomfruens Kjæreste!« hviskede Tanten, og bad mig følge sig. Vi gik nu op paa et Loft, hvor hun opholdt mig med Tale om sine Midler og sagde, at jeg kunde imellem komme til hende. Men Maaden hun talte om min Moder paa, den fremmede Dame og hendes Elsker, gjorde et underligt Indtryk paa mig, og da jeg fortalte Maddam *Thorgesen* derom, gruede min Sjæl, thi jeg saae nu, hvilken Maade den gode Tante levede paa og — jeg saae hende aldrig siden — sikkert er hun død; eller ingen af os kjende hinanden. — For at komme til *Siboni* skulde jeg lære lidt Tydsk, men hvorledes blev dette mig mueligt. — Der levede en Lærer *Bruun* i Farvegaden, han gav Information deri, jeg gik til ham, han hørte min eventyrlige Historie, fik Interesse for mig og læste en to Timer frit med mig. (Siden har jeg truffet ham bosiddende i Aarhus, hvor han nu er Lærer). Jeg kom nu hen til *Siboni*; en italiensk Kok, en tydsk og en dansk Pige, blev min Omgang; naar de andre havde spist fik jeg min Mad op paa Pige-kammeret, maatte løbe nogle Ærinder og fik engang eller to om Maaneden en kort Øvelse i Sangen af *Siboni*, samt Tilladelse til at høre paa ham og det kongelige Sangpersonale, naar der blev gaaet Musik igjennem; saaledes gled et halv Aar hen, da kaldte *Siboni* mig en Dag ind, sagde mig, at mit Udvortes og mine Manerer vare aldeles imod mig, at jeg ingen Dannelse havde og at min Stemme nu gik over, og syntes at tabe sig; det var ham nu ikke muelig at skaffe mig til Theatret, før om en 3 a 4re Aar, og at

han ikke saalænge kunde have mig i Huset. Desuden var der et andet Subject, der lovede ganske anderledes, nemlig den lille Ida Vulff, som han derfor vilde tage sig af. — (Jeg lukkede hende op, da hun første Gang kom med sin Fader, hun var et lille spinkelt Væsen, i en simpel rød Kjole —). Jeg skulde altsaa bort fra Siboni, stod saaledes næsten paa samme forladte Punkt som $\frac{1}{2}$ Aar før. Jeg gik grædende til *Weyse*, og bad ham nu skaffe mig i Lære hos en Uhrmager. — Det var imidlertid Mai-Maaned, den Tid altsaa, Holstein havde sagt, jeg kunde maaskee blive ansat ved Dandsen. Der er endnu Haab for mig tænkte jeg! havde jeg kun noget at leve af. Da huskede jeg paa den guldbergske Familie i Odense, deres Interesse for mig, og at der her i Kjøbenhavn levede en Broder til Obersten; jeg skrev denne et Brev til, fortalte ham min Historie og Stilling, og efter at have saaledes forberedet ham paa mig gik jeg til ham, uden for Nørreport. — *Siboni* havde jo paa en Maade viist mig sin Dør, min Følelse tillod mig ikke at trygle; min hele Eiendom var kun en 10 a 12 Daler endnu; hvad skulde jeg gjøre i den fremmede By? — Professor Guldberg tog ret hjertelig imod mig, han kjendte alt til mig fra sin Broder, og gav mig nogle og 80 Rdlr, som han og hans Venner, blandt andre Komponisten *Kuhlau*, paa hans Tilskyndelse havde skudt sammen, (jeg fik 10 Rdlr Maanedlig deraf) desuden lovede Guldberg mig, at jeg maatte komme til ham en Time om Ugen, han vilde da skrive og læse Dansk med mig, efter som han saae af mit Brev at jeg næsten slet ikke kunde bogstavere et eneste Ord rigtigt! — Hvor lykkelig blev jeg ikke, især da han lovede at tale til Lindgreen om mig, der maaskee vilde tage sig af mig. — Jeg gik imidlertid op til Dandsedirecteuren *Bournonville*, men han var med sin unge Søn reist til Paris, *Dahlén* havde hans Opsyn med Dandse-Skolen. Guldberg havde givet mig noget Tøi, som jeg pyntede mig med, mine Haar hang mig

i lange Lokker om Kinderne, jeg saae vist ganske forunderlig ud, dog tog Hr. *Dahlén* venlig imod mig, havde hørt tale om mig, og sagde at jeg kun skulde komme op paa Hof-Theateret, han vilde anbringe mig ved Dandsen. — Jeg troede nu ret, at skulde springe ind i den forønskede Theaterverden og priiste den kjære, gode Gud! — *Mad: Thorgesen* (der var Overskjærer-Enke og med en Svend drev Professionen) var endnu min Vertinde, jeg fortalte hende min Lykke, og bad nu om jeg kunde komme i Kost hos hende, thi hvor skulde jeg spise? Jeg sagde hende hvad jeg nu havde hos Guldbergs og bad hende altid lade mig blive hos sig. — Hun forlangte da 20 Rdlr om Maaneden, som jeg skulde betale hende forud! — Jeg blev ganske forskrækket for den høie Sum og bad hende med Taarer, dog at lade mig faae det for 16 Rdlr Maaneden; »nei!« sagde hun, »saa kan De tage hen hvor De vil!« — men jeg kjendte ingen. Hvad skulde jeg gjøre, grædende bad jeg hende dog at tage de 10 Rdlr jeg havde, og saa vente i 14 Dage paa de følgende 10, jeg vilde da see at faae dem bragt til veie. — »20 Rbdlr vil jeg have!« vedblev hun, »De har jo 80 hos Guldberg, det er Deres og dem vil han ikke forholde Dem! De kan leve derfor i 4re Maaneder, og siden gjør han nok Udveie. — Nu gaaer jeg ud i Byen og skaffer De, ikke 20 Rdlr til jeg kommer hjem, da kan De reise!« — Hun gik og jeg sat grædende, uden Haab der hjemme i hendes Stue. Paa Væggen hang hendes afdøde Mands Portræt; jeg laae foran og græd, da syntes jeg Billedet saae saa venligt paa mig, og i min barnlige Eenfoldighed bad jeg gjennem dette til den Døde, at han vilde bøie sin Kones Hjerte for mig fattige Barn; ja, jeg tog mine Taare og gned paa Billedets Øine, at han kunde føle hvor bitterligt jeg græd. — Smerte og Sorg udmattede mig saameget at jeg sank halvbedøvet i en Art Søvn, der varede ved til Madammen kom hjem. — Hun var venligere, og da hun nu følte at jeg ikke

havde kundet bringe Summen tilveie samme Dag, tog hun mod de 10 Rdlr, paa Vilkaar, at jeg før om 14 Dage skaffede 10 til, og saaledes hver Maaned 10 den første Dag, og 10, den fjortende Dag derefter. For disse 20 Daler hun forlangte fik jeg Kost og Vadsk, samt et lille Kammer uden Vinduer (egentligt et Spisekammer tæt ved Kjøkkenet, med to Lufthuller i Døren). Der var kun Plads til Sengen og 2 Stole, der stod op paa hinanden, i det øvrige Rum kunde jeg netop staae og klæde mig af og paa. Her skulde jeg da kun være om Aftenen og Natten. Om Dagen tillod hun mig at være inde hos sig. — Det var temmeligt haardt handlet mod et fattigt forladt Barn, især da hun var ret formuende og eiede den hele 4 Etages Gaard, hvor vi boede, men jeg var dog saa glad at jeg blev, at jeg i det første Øieblik sank for hendes Fødder og kyssede hendes Haand, som jeg vædede med Taarer. — Jeg syntes nu, jeg havde vundet Alt. —

III.

Tusinde Ideer løb nu gennem mit Hoved, hvorledes jeg skulde skaffe hende 10 Rdlr til hver Maaned; jeg gik til *Weise*, der atter var Høimodig til med nogle af sine Venner at love mig en bestemt lille Sum hvert Qvartal, for at tilfredsstille den strænge Vertinde; men det slog ikke til; da huskede jeg paa en ung Dame »*Frøken Tønder-Lund*«, der i Odense havde gaaet til Præsten med mig, men blev syg og kom ikke til Konfirmation da; hun havde nogle Gange i Odense talt venligt til mig, hørt mig synge og moret sig over mit dramatiske Talent. Jeg fik nu at vide, at hun opholdt sig hos Admiral *Kruger* paa Gammel Holm og skulde dette Aar confirmeres. Jeg gik til hende, og hun kom til at græde over mig; havde altid følt en underlig

Interesse for mit forunderlige Væsen, og det eventyrlige Skridt jeg havde vovet, at træde saaledes ud i Verden, som jeg havde gjort. — Hun stak sine Lomme-penge til mig, skaffede mig ihast hos sine Venner en maanedlig Hjælp og omtalte mig paa det Bedste for alle sine Venner. — Jeg fik da bragt de 20 Rdlr sammen og havde en Beskytterinde i den unge, elskelige Dame. Saaledes kom jeg til den gamle Fru *Kolbjørnsen*, der af Søsteren *Fru Krieger* havde hørt tale om mig; hun viste mig en Mildhed og Godmodighed, der gjorde mit Hjerte saa godt. — Jeg var saa uhyre barnlig, saa komisk i mine Yttringer, saa brændende begejstret for Theatret, at man fik Interesse for dette underlige Væsen; Fru Kolbjørnsens Datter (nuværende Fru von der Maase) var da Hofdame hos Kronprindsessen, hun hørte af Moderen om mig, yttrede Lyst at see mig, og jeg fløi strax ud paa Frederiksberg. Kronprindsessen kom ind for ogsaa at see mig, og jeg følte mig slet ikke geneert, tilbød strax at synge og declamere, og man lønnede mig med Roes og Kager. Med et Kræmmerhus fuldt af Sukkergodt, Druer og Ferskner, samt 10 Rdlr i rede Penge vandrede jeg lykkelig hjemad. — Jeg sadte mig i Haven under et Træ, spiste af mine Sager, men vilde gjemme det halve til Vertinden, som jeg ogsaa gjorde; af Glæde begyndte jeg at synge høit; jeg havde ikke seet nogen Sommer-Natur i Sjælland før*); det greb mig underlig at see de grønne, duftende Træer; jeg sang, men improviserede, taledede til dem, til Blomster og Fugle, thi jeg havde ingen anden ret at sige min Glæde til; som jeg saaledes sad, kom der en Staldknægt og spurgte mig om jeg var gal? hvorfor jeg taus og forlegen trak mig bort. — Jeg var et underligt barnligt Væsen, et sandt poetisk Gemyt! enhver Ting gjorde et dybt Indtryk paa mig, jeg kunde lee og græde i samme Øieblik, som Barnet, men i Grunden

---

*) *Herefter*: , jeg var bestandig bleven i... *overstregel*.

var jeg glad og munter, jeg var et sandt Barn skjøndt jeg gik i mit 16. Aar. Jeg kom op paa Hoftheatret paa Dandseskolen, gik hver Formiddag der og gjorde Basdement ved Væggen. *Mad: Kretsmer* var da et lille Barn, og vi prøvede tidt paa hvem der kunde gjøre de fleste før man blev træt; jeg kunde mange Digte udenad, som jeg tidt declamerede deroppe, og jeg hørte tidt mange af de ældre og mere dannede hviske, det var Synd, jeg spildte min Tid der, da der vist kunde blive noget af mig, (især roste man dengang mit Organ). — Hjemme hos Madam Thorgesen morede jeg mig med at læse Alt hvad jeg kunde faae Fingre paa, ja laante endogsaa nogle Bøger fra *J. K. Langes* Læsebibliothek for de faae Skillinger jeg kunde skrabe sammen. I mit lille Værelse kunde jeg ikke sidde, ikke have et Bord, jeg var da nødt til at gaae i Seng, og det gjorde jeg tidt Klokkeren 6 om Aftenen, fik da et Lys ind og min Aftensmad, læste og drømte mig ind i en ganske anden Verden. — Erindringen om mit lille Dukketheater i Odense blev mig nu levende og jeg fik Lyst til et lignende. Jeg begyndte strax derpaa og laae som 16 Aars Dreng og syede Dukketoii. — For nu at faae Klude til disse fandt jeg paa, at gaae ind i Boutikkerne paa Østergade og udbede mig Prøver af Silke og Fløiel, som jeg da lappede sammen og fik brillante Dragter. — Jeg gjorde mig ogsaa et Perspectiv og legede saaledes et Aar bort af mit Ungdoms-Liv. — Som Dandse-Elev fik jeg ellers Lov til at jeg hver Aften turde gaae op i Figurantindernes Loge i tredje Etage, og her see Komedierne, her sad jeg da i et løierligt Selskab og hørte tidt løierlige Ting, men min Sjæl var reen og min Tanke levede og aande[de] kun for Theatret. — Guldberg læste imidlertid flittig Dansk med mig, lod mig lære Digte udenad, som jeg maatte declamere, og roste mig for alle, som et ufordærvet, barnligt Gemyt; men Pengene han havde til mig hørte op og Madammen vilde have sine 20 Daler, det saae

slemm ud. Guldberg holdt en Tale paa Gæthuset i Anledning af Kongens Fødselsdag, Indtægten tilfaldt mig; og da det hedde i Anoncen at det var til en ung Kunstner der var blottet for Alt, blev det ikke saa ubetydeligt. — Madammen fik da sine 20 Rdlr; jeg hang ellers ret barnlig ved hende, jeg følte slet ikke, som nu, at hun i Grunden var slem ved mig, eftersom jeg var saa fattig. Alt hvad jeg eiede, tog hun jo. Tidt bad hun mig endogsaa at gaae Ærinder langt ud paa Fredriksberg for sig, og gav mig da 4 β derfor, som jeg modtog med megen Glæde og Taknemlighed, thi jeg kunde da kjøbe et Dukke-Ansigt eller et Billede hos *Blankensteiner*. — Jeg levede i lykkelige Drømme, mærkede næsten slet ikke til den fordærvelige Omgivning der krydsede daglig mit Liv. — Saae jeg ud af Vinduet, var det kun Fordævelse, mellem Figuranterne, var Talen meget letfærdig, og hjemme hos Madammen — ja, der fløttede en nye Madamme ind, en *Madam Müller*, hvis gamle Fader Hr. *Müller* næsten hver anden Aften besøgte hende; — det var der jo intet i, men engang kom jeg til Hofdamen Frøken Kolbjørnsen og der stod den gamle Müller, ikke i sin simple Frakke, men med Stjerne paa Brystet. Jeg blev ganske forbauset, men sagde ikke et Ord derom. Hr. Müller kjendte mig heller ikke, skjøndt jeg næsten hver Aften lukkede ham ind. — Maddam Thorgesen selv havde en Kjærligheds-Historie — som ikke kommer mig ved, jeg laae i mit lille Kammer og legede med mine Dukker og mit Theater, lod alt Andet flyve forbi, først nu, som Ældre, indseer jeg, paa hvilken Afgrund jeg i Ordets egentlige Forstand legede og drømte. — Paa denne Tid fik jeg et Brev fra min Moder, at gamle Farmoder var død, at hun havde lidt meget, altid nævnet mig, ønsked et Brev, men fik ingen — det kan bedrøve mig endnu —, hun havde bedet for mig i sin sidste Time. — Jeg blev dybt rystet, men bære Sørgeklæder, eller Flor om Hatten kunde jeg ikke, jeg havde intet, jeg

græd saa dybt, det var alt hvad jeg kunde give hende om min Sorg. —

Med Madam *Thorgesens* Finantser begyndte det imidlertid ikke at gaae godt; hun leed nogle betydelige Tab og sagde mig en Dag, at vi vidst kom til at skilles ad, men at jeg kunde komme i Huset til een af hendes Veninder, en Styrmands Kone, Mad: *Henkel*; selv reiste hun bort om en Maaned, hun gik til Vestindien og blev — Jordemoder, Elskeren fulgte med; (men kom Aaret efter tilbage).

Mad: *Henkel* var mere godmodig, havde en Deel Børn, og stod sig ikke godt; jeg fløttede ind til hende og vi kom til at bo, i den Gaard hvor nu »*Bombæssens*« er, hvor jeg igjen fik et Værelse uden Vinduer, men frit Ophold i Familiens Dagligstue mellem de mange Børn. *Guldberg* raadede mig imidlertid, ikke at tage Middagsmaden men kun Frokost, Aftensmad og Logie, hos min nye Værtinde og da faae det billigere, jeg kunde da spise hos en Spisevært, og hvad der især gjorde dette nødvendt, var mine faae Penge. Jeg gik saaledes ned i »*Høvlen*« en Kjælder ved Holmens Kanal, hvor den simplere Klasse kommer, følte mig underlig fremmed mellem de ofte vilde Mennesker, og trak mig altid hurtig bort; ofte havde jeg slet ingen Penge til at spise for, men skammede mig da for at lade Madam *Henckel* mærke det, eller bringe hende i den Frygt at jeg gjemte min Appetit til Aftensmaden, (skjøndt den var nogle visse Stykker), sneeg mig da hen i Kongens Have, sadte mig ved Springvandet, eller gik omkring i Gangene, hvor jeg i den kolde Vintertid frøs stærkt, da jeg intet Vintertøi havde. — Gik saa hjem naar en Time var forløben og sultede til det blev Aften, men mere end det bestemte Smørrebrød forlangte jeg aldrig. — Mit Humeur var ellers ypperligt, jeg tog alt saa let og betragtede den hele Verden fra en lykkelig Side; havde Tillid til Alle, og kjendte ikke et Menneske, der kunde være min Uven; men havde heller ingen Ven! ingen

Jevnaldrende, jeg fortrolig klyngede mig til. — Min Phantasie erstattede mig Alt jeg levede i en Drømmeverden, men lærte ingen Ting! — *Dahléns* Huus var det første jeg kom i. — Manden førte mig hjem og hans godmodige, hjertelige Kone følte ret min Nød, uden at jeg mærkede det, thi jeg var glad, næsten hver Aften kom jeg der i Huset, de toge venlig imod mig, mit barnlige Væsen behagede Døttrene, de spillede og sang, jeg saae flere dannede Mennesker der og det blev mig et Hjem. — Min største Glæde var det, at spille et Spil de havde, som kaldtes Reisespillet, det fik jeg næsten frem hver Aften; jeg bragte mit lille Theater og Perspektivet der hen; løb med det under min Vertindes Forklæde, og spille[de] nu for Mad: *Dahlén*, der morede sig ved min Naivitet, der var saa mærkelig i min Alder. — Her saae jeg tidt Oversættelsen *N. T. Bruun*, der dog aldrig ret værdigede mig sønderlig Opmærksomhed, og i Grunden, hvor kunde han ogsaa det. — Alle, hvem jeg stødte paa, talte ellers altid om mit ypperlige Hovede, og jeg følte mig smigret. Jeg skulde og burde studere sagde man. Men hvorledes blev det vel muelig, jeg holdte ogsaa for meget af Theatret til at lade denne, mig næsten uopnaalige Idee, sætte mig Griller. Med mine Penge blev det imidlertid paa Helsing; jeg maatte see at vinde Venner, faae nogen til at tage sig af mig, sagde Alle, men ingen viiste mig Mueligheden. — Jeg hørte paa den Tid Physikerens *Ørsted* meget omtale som en elskelig Mand, det var mig nok; jeg tyede til ham, og fandt mig ikke skuffet, han gav mig strax Beviis paa sit gode Hjerte, og sagde mig endogsaa, at jeg skulde komme op til ham, naar hans Kone blev vel, laante mig nogle Bøger og gav mig ved sin Venlighed Mod og Hengivenhed.

Imidlertid hørte Syngelæreren *Krossing*, (ved Theatrets Syngeskole), om mig; han var vred paa *Siboni*, vidste jeg havde været der og at jeg endnu havde

Stemme, vilde derfor tage mig paa sin Skole, og see at gjøre en Sanger af mig, men jeg maatte begynde med at synge i Chor. Saaledes blev jeg nu deelt mellem Dandsen og Sangen, kom meget over paa Theatret, bag Kouliserne og syntes alt i Tankerne, at have gjort et misundelsesværdigt Spring frem ad til mine Ønskers høieste Maal. *Ida Vulff* (nuværende Fru Holstein) løb ogsaa omkring der oppe, som Barn, og vi sad tidt og talte sammen bag Kouliserne om Aftenen, thi hun var den eneste af alle deroppe, jeg havde nogen ret Tillid til. *Phister* var en vild Dreng, der drillede mig, og Jomf: Abrahamsen gik som et lille Skrumpelskud, ingen talte til. — Endnu havde jeg aldrig været inde paa Scenen. En Aften som jeg stod der bag ved, spillede »*de to smaa Savoyarder*«, alle Eleverne, ja selv nogle Maskinkarle, kort alle som vilde, løb ind paa Theatret i en Scene deri, hvor der skulde være mange Folk. »Vil De ikke med?« spurgte *Ida Vulff*, »siig det til ham der sminker Statisterne, saa kan De ogsaa blive sminket; see, ligesom jeg!« Nu hoppede hun ind; jeg fik ihast Kinderne malet, og med bankende Hjerte traadte jeg ind imellem de Andre. Jeg følte mig saa lykkelig derved, da i det samme Skuespiller *Bauer* traadte hen til mig derinde, og gratulerede mig til min Debut! jeg følte han gjorde Nar af mig, sneeg mig derfor ud og græd mine mødige Taarer bag ved Teppet, i den mørke Krog. — Det varede ellers ikke længe før jeg kom ind paa Scenen, og det i en Dragt. — Balletten »*Ninna*« blev givet. Der var to Musikantere deri, som skal spille for *Ninna*, hun er utilfreds dermed, indtil de træffe den Melodie, der minder hende om Elskeren. — Til disse to Musikantere valgtes to af de største Elever ved Dandsen, og jeg blev den ene. — Det var min Debut. Allerede Klokken 4re om Eftermiddagen var jeg derover, og blev klædt paa. — I Balletten bleve vi to Spillemand posterede forrest, (hvor nu den lille Loge er mellem Pillerne). *Madam Schall* dandsede

Ninas Partie, og det frydede mig at hun gav sig mest af med mig, (rimeligviis har jeg gjort en meget komisk Figur). — Nu componerede *Dahlén* en nye, stor Ballet: *Armida*, heri fik jeg Rolle, jeg var en Troid; Jomfrue *Hanne Pätges*, (nuværende *Fru Heiberg*), var ogsaa med heri, saa vidt jeg mindes »hendes første Debut«, hun var et lille Barn der udtalte sit eget Navn saa galt, at det i Ballet-Programmet stod: *Hanne Petcher*. — Min Lyst til at faae en ordenlig spille Rolle steeg nu mere og mere. Guldberg talte med *Lindgren* og jeg gik op til ham; han prøvede mig i en Rolle, og sagde at jeg havde Talent for det comiske, tillod at jeg kom sammen med hans andre Elever, Phister, Jomf: Rongsted o. f. a.; men jeg vilde helst spille de rørende Roller; saaledes havde jeg stort Mod paa »*Korreggio*«. »Ja men Herre Gud, kjære Barn, Deres Udvortes er Dem imod, saadan en lang, mager Helt leer saa Gud, Folk af! men lær kun Rollen!« — Jeg kom med den 8te Dage efter; han lod mig tage *Korregios* Monolog i Billedgalleriet; hvor han jubler over at see de herlige Kunstskatte brast jeg i en virkelig Graad. — Den gamle Mand trykkede min Haand og sagde: »Hjerte har De, og saa Gud Hovede med, De maa ikke løbe om her og spilde Deres Tid; De skulde studere; til Skuespiller duer De ikke; men der ere ogsaa andre herlige, store Ting uden denne Kunst!« — »Duer jeg slet ikke?« sagde jeg; »heller ikke til det Komiske! O Gud, jeg er saa ulykkelig! hvad skal der da blive af mig?« — *Lindgreen* meente, at jeg skulde lægge mig efter Latin, faae Guldberg til at læse, denne Grammatik med mig, og naar jeg ret brillerede, som han troede, vilde man nok gjøre mere for mig. Jeg vidste endnu ikke hvad en Grammatik var, havde aldrig havd nogen i min Haand, men da jeg hørte den kunde gjøre saa meget vilde jeg gjerne lære den, jeg havde desuden en sjelden Lethed til at lære udenad, kun bad jeg om, at jeg kunde blive ved at gaee ved Theatret, for dette ene, levede og

drømte jeg. — Da jeg yttrede Guldberg det Ønske, at faae lært noget latinsk Grammatik, svarede han mig, at det kunde han ikke godt; jeg talte nu med den Madam Hermansen, jeg var reist sammen med herover; hendes Søn (den nuværende Lector Olsen i Helsingør) var just da bleven Student og gav Informationer, jeg bad hende faae ham til at læse lidt med mig uden Betaling; hun var meget moderligt stemt for mig, men svarede, »at tydsk kunde hun maaskee faae ham til at læse med mig, derimod Latin — — det var saadant et *kostbart* Sprog.« — Imidlertid sagde *Guldberg* mig, at een af hans Bekjendtere en Student *Bentzien* (siden Præst i Frederiksborg) vilde engang om Ugen læse *Badens Grammatik* med mig. — Nu fik jeg da Bogen, som jeg aldrig før havde seet, og da min hele Læsning kun strakte sig til Romaner og Komedier, var mig frygtelig tør. — Etatsraad (nu Konferentsraad) *Collin* blev i denne Tid, Theaterdirecteur; »jeg vilde ønske,« sagde *Guldberg*, »De kjendte denne Mand, han pleier at tage sig af hvad der er noget ved!« — Men jeg kjendte ham slet ikke; dog som Elev ved Theatret aflagte jeg min Vesit og bad ham interessere sig for mig. — Han kjendte aldeles intet til mig, ingen omtalte mig for ham. — Hos Guldberg maatte jeg til hver Uge, afskrive eet af hans Digte og lære udenad, dette behagede mig ikke saa meget; jeg fik nu Lyst at forsøge min Barndoms Beskjæftigelse, selv at skrive et Digt. — Nu var *Rosenkildes* Brevdue nyelig kommet ud, her havde jeg læst en Fortælling »*Skovcapellet*«, der især interesserede mig; jeg behandlede den som en stor Tragedie, og bad Guldberg om jeg maatte bringe den, istedetfor hans Digte; han tillod det, og saae nu Sproget igjennem. Det ordnede sig til noget ganske ordentligt Heelt, han læste den for nogle af sine Venner, og man forundrede sig over min Phantasie og Lethed i Sproget, skjøndt jeg stod, for saa vidt uden al Dannelsen. — Hvor barnagtig jeg ellers var, medens jeg skrev dette Stykke, vil man see

deraf, at da jeg gik ud til Guldberg for at spørge ham om jeg maatte forsøge at skrive Sligt, var i stor Beraad med mig selv, om jeg ikke hellere skulde lade dette være, og istedet lave mig et større Dukketheater, men det Bedre seirede. — Mit Stykke læste jeg nu for Kolbjørnsens; Geheimeraadinden laae paa Bakkehuset, her ved kom jeg ned til Fru *Rahbeck*, der spøgte med mig, fortalte hvorledes *Øehlenschläger* og *Ingemann*, ligeledes havde læst deres første Arbeider for hende. Hun har senere, kort før sin Død, da jeg som Student besøgte hende, fortalt mig, at jeg engang læste noget jeg ganske havde taget fra *Ingemann*, og da hun sagde mig dette, skal jeg have svaret: »Ja, men det er saa smukt!« — Paa Bakkehuset kom jeg til at kjende Professor *Thiele* og *Møll*, der da vare unge Studerende; samt Skuespillerinden *Mad: Andersen*, der gav mig Navnet »*der kleine Declamator*«, eftersom jeg altid vilde declamere for hende. — Enhver venlig Yttring om min Tragedie »*Skovcappellet*«, saae jeg i Forstørrelses-Glas, jeg følte mig uendeligt smigret, troede Alt hvad Folk sagde, og ansaae virkelig Stykket for mesterligt og som Enhver burde høre. Saaledes kom jeg til *Øehlenschläger* med det; der roste *Versene*, og ved Afskeden trykkede min Haand. Dette Haandtryk var mig mere end Alt, jeg syntes ordentligt at jeg var indviet til Digter derved. *Ingemann* fik ogsaa min Vesit; han var saa mild og venlig, vilde ikke sige mig andet end godt om mit første Arbeide, gav mig endogsaa nogen Hjælp for mine Finantser, hvortil *Grundtvig* bidrog. — Jeg var henrykt og den Idee opstod hos mig første Gang: *Du er Digter!* Alle Mennesker maatte vide det! I barnlig Glæde vilde jeg at Alle skulde see mit Stykke, Theater-Directeuren *Olsen* fik det ogsaa, ja sagde mig endogsaa, at jeg burde indlevere det til Opførelse, noget som maaskee kunde finde Sted. Hvilken Lykke! jeg styrtede ud til Guldberg, fortalte ham det, men til min store Forbauselse, satte han sig fornuftigviis derimod. Jeg kunde ikke begribe det,

taug og blev bedrøvet, — men første Gang i mit Liv, opsteeg da Mistroe, til et Menneske, i min Sjæl. — Jeg vidste Guldbergs dramatiske Arbejder ei havde gjort Lykke, det faldt mig da ind at han misundte mig, og ikke vilde have, at jeg skulde brillere. — Det var slet tænk[t], om den Mand der havde viist mig saa meget godt, det var vist min første Synd; jeg kan kun sige, at det faldt saaledes efter al den Roes og Virak andre gav mig, og min levende Overbevisning, den Gang, at Stykket var noget Fortræffeligt. — Jeg indleverede det derfor ikke, da han ei vilde, men besluttede hemmeligt, selv at skrive et, og valgte dertil det danske Folkesagn om »Røverne i Vissenberg«. Ligesom Schiller vilde jeg ogsaa optræde, første Gang, med Røvere. Vrimlende af grammaticalske Feil, kom det i Theater-Directionen, der sendte mig det tilbage, som aldeles umødent; og yttrede at det bar alformegen Spor af Mangel paa al Elementardannelse, dog yttrede de tillige at det var ønskeligt at mine Venner og Velyndere, vilde give mig Leilighed til, paa den videnskabelige Vei, at naae det Maal, hvor til jeg saa ivrig stræbte. —

IV.

Imidlertid gik jeg flittigt paa Syngeskolen; man lod mig gjøre Chor-Tjeneste og jeg var saaledes snart Hyrde i Johanne Montfacon, snart Kriger i Zuraimo og Zulnar (jeg trak Triumph-Vognen). Eet af de større Partier blev i et Gebursdags-Stykke: »Lanassa«; Nielsen, Frydendal og nogle faae af Choret, hvoriblandt jeg blev udvalgt, traadte op som Braminer. Vi vare frygteligt klædte. Snevert kjødfarvet Tøi over hele Kroppen, kun et lille Belte, ellers hele Ryg og Bryst nøgent. Haarret afraget paa en lille Pidsk nær. Vi saae skrækelige

ud. Folk loe og hyssede. Jeg var nu saa uhyre mager, jeg skammede mig ordenligt og dette gjorde mig ganske komisk; ved næste Forestilling bleve vi alle mere bedækkede. Da jeg en kort Tid derefter taledede med Kronprindsessen sagde hun mig at jeg havde lignet en flaat Kat og Nielsen et stort, skaallet Sviin. Med Hensyn til hendes Yttringer om mine dramatiske Produkter, husker jeg at hun sagde: »Vil De ogsaa skrive Sørge-spil lige som *Øehenschlæger*; nei lad det være! man kan have Sorger nok i Verden, giv heller Folk noget at lee af, saadan som *Holberg*.« — Hun var ellers saa ganske elskelig mod mig, spøjte over mine naive Yttringer og da hun engang kom ind, medens Hofdamen tegnede min Profil, og jeg ikke var tilfreds med Udtrykket, tegnede hun en krum Næse og store Øine derpaa, »han skal see ud som Schiller!« sagde hun, og jeg fik Billedet. Skade, at jeg har mistet det; et interesantere Blad fra hiin Tid, har jeg ikke kunde eiet. —

Saaledes gled nu Tiden hen, den latinske Grammatik behagede mig ikke, i dette mit Drømmeliv, jeg blev et Par Gange borte, og Straffen fulgte. Een Aften sidder jeg med mit lille Theater, hos Madam Dahlén, og spiller Rolf Blaaskjæg, som jeg selv havde lavet til Opera og improviserede Melodier til; da kommer Dahlén hjem, fortæller at han har mødt *Guldberg*, der havde klaget over mig, at jeg først havde bedet ham om at lære Latin, og nu ikke var flittig deri, da han havde skaffet mig en Leilighed. — Saasnart jeg hørte dette blev jeg forskrækket og bedrøvet, lod Theatret staae og løb strax ud paa Nørrebroe til ham for at faae hans Tilgivelse; men han var hæftig, kaldte mig et slet Menne-ske, der ikke vilde sit eget Vel, og forsikkrede at han aldeles ikke vilde have mere med mig at gjøre. Jeg stod sønderknuust, bad ham tilgive mig og ikke lade mig blive reent ulykkelig. »O, De staaer jo der og spiller Komedie for mig!« sagde han. »Forlader De mig, har jeg slet ingen! jeg har feilet men ved Gud, jeg vil være

flittigere, jeg indsaae ikke hvor til det Hele kunde lede, og havde ikke Idee om hvad Latin var, før jeg bad Dem;« vare omtrent mine Ord! — »Ulykkelig,« gjen- tog han, »det er jo en Tirade af en Komædie De kommer med! Det har jeg læst før. Jeg gjør intet meer for Dem. 30 Rdlr har jeg endnu af Deres, dem kan De hver Maaned endnu hente 10 af, men med os er det forbi!« og nu slog han Døren i for mig. Jeg følte jeg havde ikke gjort Ret i, at forsømme de Gange, den latinske Time, men følte dog han var for haard mod mig. — Jeg gik fuld af Fortvivlelse hjem ad. Han havde sagt »jeg var slet!« det greb mig frygteligt. Jeg stod længe ved Peblingsesøen, og saae hvor Maanen skinnede i Vandet. Det blæste saa koldt, og jeg fik den fæle Tanke; »Der kan nu intet blive af Dig! Du er ikke længer god! Gud er vred, Du maa døe!« jeg saae ned i Vandet, tænkte da paa gamle Farmoder, som vidst ikke havde troet at det skulde ende saaledes for mig. Herved kom jeg saa bitterlig til at græde, men følte Hjertet lettet og jeg bad Gud i mit Hjerte forlade mig mine Feil og den syndige Tanke, at springe ud i Vandet. Gik derpaa til *Bentzien*, bad ham tilgive at jeg nogle Gange havde været fra ham, men der havde været saa mange smukke Stykker paa Theatret, saa meget der havde trukket mig fra Gramatik-Læsningen, men at jeg nu fortrød min Synd. Han trøstede mig venligt, og jeg gik beroliget igjen hjem. — Siden passede jeg troe min Grammatik, men Guldberg lod sig ikke bøie; kold og bestemt stod han ved sin Beslutning. — (For den Tjeneste jeg i det sidste Aar havde gjort Theatret, fik jeg et Honorar af 25 Rbdlr; det var min eneste Gevinst der). Da jeg ikke længer turde stole paa Guldberg, drev Nødvendigheden og min indre Lyst mig til endnu hæftigere at søge om at faae en ordenlig Rolle at debutere i. — *Peter* i »Viinhøsten« og *Jaquinot* i »de to Grenadere« havde jeg meget Mod paa; Lindgreen havde gaaet dem igjennem med mig, og fandt

jeg gav dem godt. Jeg var 17 Aar, stod ganske overladt til mig selv, ingen toge sig ret af mig, kun det dybe Fond af gediegen Barnlighed og Fromhed, holdt mig i Veiret. Et characteristisk Træk paa begge disse erindrer jeg tydelig. At faae en Rolle var mit høieste Ønske. Det var just Nytaars-Dag 1822; jeg troede fuldt og fast, at hvad der skete for Een, Nytaarsdag, maatte ogsaa skee for ham hele Aaret; kunde jeg altsaa komme paa Theatret denne Dag, da vilde jeg ogsaa komme der hele Aaret. Men til min Bedrøvelse blev der den Dag intet Skuespil givet; jeg listede mig derfor i den tidlige Morgenstund bag ind; ingen Mennesker var i det hele Huus; skjælvende, som om jeg begik en Synd, kom jeg hen hvor Lamperne er, her foldede jeg mine Hænder, læste et »Fader-vor«; og sneeg mig nu lige saa sagte bort, overtydet i mit Hjerte om den sikkre Muelighed, at jeg nu nok kom til at spille i det nye Aar. —

Mit Haab blev ellers slemt skuffet, thi da i Mai, en Deel overflødige Subjecter fik deres Afsked, fik ogsaa jeg et Brev fra Directionen, der sagde mig, at man herved entledigede mig fra Theatrets videre Tjeneste!« — Jeg begyndte nu at føle min hele ulykkelige Stilling, gik til Etatsraad *Collin*, og bad ham dog lade mig deputere; han taledes mig temmelig alvorlig til, og sagde at jeg ikke havde Udvortes, og min Stemme heller ikke duede. (Dens Overgang var blevet dens Undergang, foraarsaget ved idelig at gaae med vaade Fødder og ingen Vintertøi). Jeg gik bedrøvet hjem, vidste nu slet ingen Udvei. —

Urban Jürgensens Moder en gammel, fortræffelig Kone, var jeg ved mit »Skovcapel« blevet bekjendt med. Hun ansporede mig, som Digter. Hendes Alvor og Opmuntring, styrkede mig i, at jeg var noget mere end Mængden; dette og min Nød, bragte mig til at skrive et Sørgeespil »*Alfsol*« efter Suhms Fortælling af samme Navn; maaskee antages det, tænkte jeg. I alle Tilfælde haabede jeg at sælge det til en Bogtrykker og da faae

lidt for det. — Jeg skrev da Stykket, og benyttede nogle Replikker af »Skovcapellet« og »Røverne i Vissenberg« der til. Den gamle Mad: Jürgensen, greb min Haand, da hun hørte det, og sagde: »Jeg lever ikke 10 Aar til, men husk da mine Ord, da vil Verden see anderledes paa Dem end nu! — *Øehlenschläger* bliver ikke altid den første, der kommer ogsaa yngre Mænd!« — Denne alfor stærke, men velmeente Yttring greb mig stærk. Hun fortalte mig nu ogsaa, at Provst *Gutfeldt* havde yttret Interesse for mig, og Lyst at see mig. Jeg gik til ham, han hørte *Alfsol*, og ydede mig større Roes, end jeg kunde fortjenne; gav mig Mod, og sagde, jeg var Digter; mit Stykke burde indleveres til Theater-Directionen, han vilde skrive et Anbefalings-Brev med. — Ørsted og hans Familie hørte det ogsaa og sagde mig noget venligt derom, og Alt godt, voxede til Virak i min egen Phantasie. — Jeg læste paa samme Tid første Gang en Roman af »Valter Skott« *»Fængselet i Edingborg«*, min levende Phantasie viiste mig det hele, store Billede, jeg levede deri; det var mig en Deel af mit eget Liv, syntes jeg, saa naturlig laae det hele for mig. Jeg følte en hellig Gysen ved Tanken om det Herlige at være Digter; nu første Gang følte jeg Betydningen deraf; den hele Verden syntes mig et Eventyr, blevet til, for Digterens Skyld. Jeg maatte strax efterligne Valter Skott, skrev en Historie om »den gale Stine«, og kaldte den »Gjænfærdet ved Palnatokes Grav«. — Alle Mennesker vilde jeg have skulde dele min Glæde, at jeg var Digter; Alle maatte høre min *Alfsol*. — Jeg læste nu Schackspears *Levnet*; det forekom mig næsten som mit eget, og jeg bildte mig virkelig ind, at jeg ogsaa var saa dan en Karl. Kommandeur *Wulff* havde da oversat hans Værker, jeg bildte mig ind, det maatte glæde ham at see et Væsen der lignede hans Yndlings-Digter, jeg var ogsaa begjerlig efter at kjende ham, og saaledes, med min *Alfsol* i Lommen indtruduserede (*rettet med fremmed Haand*: introducerede) jeg mig i et Huus,

hvor jeg siden fandt næsten et Hjem. — Jeg skal have været overordenlig komisk, fuld af Liv og Naivitet, hvoraf den sidste ret kontrasterede med min Alder og Størrelse. — Mine Manere vare ogsaa frygtelig keitede, der i Grunden opstod af Forfængelighed og Frygt for at man skulde opdage Mangler i min tarvelige Paa-kledning. — At Kjolen var for kort, der for holdt jeg i Ærmerne. — Med Benene gjorde jeg underlige Sving for at Pantolonerne ikke skulde glide formeget op om Støvlerne, og disse var ogsaa traadt noget skjæve, som jo maatte skjules. Herved kom jeg virkelig i nogle slemme Vaner med min Krop, som jeg af mange Grunde ikke turde holde lige; saaledes var jeg i den største Kamp med ydre Former og den største indre Naturlighed. — For at faae Alfsol trykket, gik jeg til *Seidelin*, men han vilde ikke indlade sig derpaa. — Skuespiller *Foersom*, kjendte til Sætteren hos *Kohens* Enke, og gennem disse fik jeg den saavidt, at der skulde begyndes paa Trykningen, saasnart et vist Antal Subscribenter mældte sig. — For at faae den omtalt i Dagen gik jeg til den da bekjendte Recensent: *Proft*; læste den for ham, og vandt hans Bifald. —

I Dagen kom nu en fordeelagtig Anmeldelse, dog uden at mit Navn nævnedes. Jeg var en 17aarig Yngling, man havde seet Prøver af mit Arbeide, der var ganske ualmindeligt, med Hensyn til det Dannelses-Punkt jeg stod paa, at jeg fortjente Opmuntring og Kundskaber, uden hvilke, selv det eminenteste Talent, ikke kunde hæve sig til et værdigt Standpunkt.« — Desuden fik *Proft* mit Stykke *Røverne i Vissenberg*, hvoraf den første Scene blev trykket i Liunges Morskabs-Blad *Harpen* (1822). Mit Navn stod derunder; det var det første der var trykt af mig. Jeg læste det vist hundrede Gange igjennem, laae om Aftenen og saae paa mit trykte Navn; løb hen til Frøken *Tønder-Lund* og jublede af Glæde; hun var barnlig og godmodig, deelte den med mig. Wulffs fik det ogsaa at see, Kommandeuren

laante det. Et Par Dage efter vilde jeg hente det. Det var ikke at finde! han sagde ganske rolig, da han ikke tænkte hvad Værd det havde for mig. »Det er gaaet Kjødets Gang!« — Jeg sagde ikke noget der til, men kunde knap skjule mine Taare, det var min hele Rigdom jeg havde tabt. — I September hørte jeg fra Theatret om mit Stykke; jeg blev kaldet op i Directionen, *Collin, Rahbeck, Holstein* og *Olsen* vare samlede. *Rahbeck* talte, sagde at de i Stykket fandt enkelte Guldkorn, der lovede Noget, men at jeg manglede al Dannelse, og uden denne kunde man aldrig levere Noget, der kunde bydes et dannet Publicum. Paa Grund af det gode der var deri, og fordi jeg lod til at være et ufordærvet Menneske vilde man sørge for min Uddannelse. Etatsraad *Collin* vilde foredrage Kongen det, og Universitetet haabede man, gav mig fri Skole. — Hvor, skulde jeg faae nærmere at vide. Naar jeg havde studeret nogle Aar, vilde jeg maaskee kunde levere noget der kunde antages, og opføres. — Jeg skulde nu henvende mig til *Collin*, der vilde tage sig af det Hele. — Jeg troer neppe jeg svarede noget! jeg svimlede af Glæde. — Jeg kom nu hjem til *Collins*; de maatte høre min *Alfsol*, hvorledes kunde jeg andet! Første Gang traadte jeg nu ind i en Kreds, hvor mit Hjerte siden er voxet fast, hvor jeg har vundet *Eduard*, drømt mangen deilig Drøm og, o Gud! — — Jeg holder af dem Alle! —

Det blev bestemt at jeg skulde til Slagelse. Der var *Meisling* nyelig ansat som Rector; jeg skulde reise den første November. — Med Trykning paa »*Alfsol*« gik det slet ikke; kun faae subscriberede. Jeg havde kaldt Bogen »Ungdoms Forsøg«, og for ligesom *Walter Skott* at være skjult, skjøndt alle Mennesker havde hørt Stykket, valgte jeg et fremmed Navn, som Autor. *William Christian Walther*. — Det første Navn efter *Schack-spear*, det sidste efter *Valter Skott* og det mellemste efter mig selv. Jeg var beskeden, maa man sige; men Herre Gud, Folk havde bildt mig saa meget ind og nu den

Interesse man viiste mig! — Jeg afhentede ikke Manuscriptet, skjøndt man sagde mig det ikke kunde trykkes, hemmeligt haabede jeg dog: det kommer nok ud, naar jeg er i Slagelse og det vilde være deilig! Jeg sagde derfor Lev vel til Alle, uden Bogtrykkeren, Fru Vulff lovede at skrive mig til og Collin sagde at jeg kun skulde mælde ham Alt, hvordan det gik mig. — —

SKOLELIV I SLAGELSE OG I HELSINGØR

TREDIE AFSNIT

En tredie Epoke af mit Liv begyndte nu, thi min Barndom i Odense og de tre Aars Eventyr i Kjøbenhavn udgjøre vist nok to saare forskjellige. — Jeg rullede med Posten afsted til Slagelse, det var Løverdagen den 20. November 1822*); om Skolelivet havde jeg ingen Idee, jeg vidste kun at jeg skulde i Kost hos en ret velhavende Enke, hvor jeg fik Alt, blev saaledes fri for enhver Sorg over mit Udkomme. Meisling, som var Rector, havde skrevet et Digt jeg fandt saa rørende og smukt: »Elegie til Barndommen«, det var det eneste jeg vidste om ham, og det gav mig godt Mod. Nogle unge Mennesker der i October vare blevne Studenter reiste paa samme Tid hjem med Posten, de vare lystige, jeg ogsaa, og vi sang fornøiede paa den smukke Efteraarsdag. — Sildig om Aftenen kom vi til Slagelse, hvor Gjæstgiver-Madammen fortalte mig paa mit Spørgsmaal om Byens Mærkværdigheder, at der især var: Bastholms Bibliothek og Byens nye, engelske Sprøite. — Jeg fik et lille Værelse, hvor jeg før jeg lagde mig bad vor Herre altid være mig god, at jeg ret maatte komme frem, og være flittig og god. Læste mit »Fader vor«, der endnu er mig en Vane, men som jeg da og kun nogle enkelte Gange siden har læst med den store Inderlighed. — Næste Morgen tidlig gik jeg til Skolen for at gjøre *Meisling* min Vesit, han tog venlig, ja jeg kan sige, hjertelig imod mig, fortalte at han, efter et Brev fra Collin havde arangeret Alt paa det Bedste for mig. — Jeg læste ham strax den første Aften min *Alfsol* og Gjænfærdet ved Palnatokes Grav, der vare to af Disciplene i øverste Klasse indbudne og jeg var

*) Den rette Dato er 26. Oktober 1822.

ordenlig lidt stolt ved at vise hvilken Karl jeg var. Jeg kom nu i Huset hos en Herredsfogets Enke Mad: Henneberg, hvor jeg skulde boe sammen med en anden Discipel en Søn af Præsten *Fischer* ved Ringsted. Mandagmorgen kom jeg ind i Skolen i anden Klasse, (den næst nederste); *Meisling* satte mig ved det mellemste Bord, omtrent midt i Klassen; det var allesammen næsten Børn; jeg ragede op over dem Alle, der saae forundrede paa den nye Kammerat. — Jeg skulde begynde med Latin, Græsk, Geometrie, Historie, Geographie, kort Alt, selv skrive og regne; jeg kjendte næsten intet til nogen af Delene. — En Geometrie havde jeg aldrig seet; og jeg vidste ikke engang at finde Kjøbenhavn paa Kaartet. — Alt havde megen Interesse for mig, men Massen overvældede mig, jeg var kommen ind i et ganske nyt fremmed Liv, min Omgivning var ogsaa ganske anderledes end før, det havde en forunderlig Virkning paa mig. — En gammel Mand *Smikjær* læste med os (i anden Klasse) Latin; det var en sand Original, men fuld af Godmodighed, (jeg har siden skildret ham i mine Skygge billeder) han havde været Lærer ved Skolen medens *Ingemann*, *Jens Møller* og Skuespiller *Rosenkilde* gik der. »Ja, saadanne Mænd have vi havdt her!« sagde han. »Og *Baggesen* har ogsaa gaaet her, lad mig nu see at ogsaa *De* gjør vor Skole Ære!« det smigrede mig. Alle Lærerne viiste mig megen Venlighed, *Meisling* indbød mig til sig hver Søndag, og da jeg var saa stor lod han mig altid gaae med den øverste Klasse i Kirke, eftersom hver Klasse gik for sig. — Noget som dog de Smaa i min egen Klasse stødte sig over. Lærernes saavelsom *Meisling* Høflighed og Mildhed holdt kun en Maaned ud. — Jeg var meget flittig, men dette aldeles ny, disse mange forskjellige Ting, vilde ikke ret gaae, jeg lærte det vel, men kunde ikke fremsætte det med Orden igjen, en Ting der var naturligt, efter min raae Tilstand, mit drømmende Væsen, der endnu aldrig havde reflecteret

over Noget. — Kun Overlæreren *Quistgaard* blev den samme mod mig. Han havde til sit 20. Aar været Bondedreng og ogsaa da først begyndt; han gav mig Mod, og for at vise min Taknemlighed lærte jeg ret mine Sager til ham, men han havde kun Religion og Bibelsk-Historie, det var en ypperlig Religions-Lærer, hans Ord fald[t] i god Grund hos mig. — Fra 8 om Morgenen, til 12 om Middagen og fra 3 til 6 sat jeg paa Skolen, hvilket ganske andet Liv fremfor det løse, flagrende i Kjøbenhavn. I min Omgivning var der meget Komisk, men som jeg først da jeg som Student kom til Kjøbenhavn igjen, begyndte at opfatte i sit rette Lys. — *Snitkjær* havde flere Døttre som vare blevne forlovede med Drengene i Skolen, siden gifte med dem som Mænd; een var endnu tilbage, lille Signe, hende talte han tidt om og roste, i det han fortalte at han fra Klassen her, havde faaet Svigersønner. Den historiske Lærer *Andersen*, levede ikke godt hjemme, han var altid gnaven og sær; beed hæftig i sine rødliges Bakkenbarter og fortalte forunderlige Historier, mig skjældte han engang ud for: »En lang Een, man kunde skjære over og gjøre to Valpe af!« — Den matematiske Lærer kunde man ikke have den høieste Agtelse for, og *Meisling* behandlede dem Alle meget hönisch. — Hjemme hos Mad: Henneberg havde jeg et lille Værelse og en Havestue hvor jeg med den anden Discippel levede ret fredelig, han var temmelig raae, kom et Par Gange drukken hjem om Aftenen, saa jeg af Forskrækkelse flygtede op til Madammen og laae der paa Sophaen. — Rundt om mine Vinduer voxede Vinranker, den lille Have gik ud til Marken, hvor paa en Høi, Slagelse Rettersted var. — Jeg sad tidt ene i Haven om Aftenen, sang, som i gamle Dage i Odense, og ogsaa her lyttede Naboerne ved Plankeværket, man sagde jeg havde en smuk Stemme. Hver 14te Dag var der Komædie af det dramatiske Selskab, Scenen var i et Baghuus, hvor der før havde været Stald; en lille Jernlysekrone hang med

Tællelys under Loftet, de dryppede slem, saa at der altid, under den, var en aaben Plads, om ellers Huset var nok saa propfuldt. — Paa Forteppeet var malet et Springvand, hvor Straalen stod lige op af Souffleurhullet. — Til Gade-Decoration havde Maleren givet Slagelse Torv, saa man i ethver Stykke fandt Scenen der. Skov-Decorationen var malet paa den bageste Væg, der ofte bragte stor Forlegenhed; saaledes havde man anskaffet sig en ny, praktikabel Maane, men det var ikke muelig at anbringe den anderledes, end *foran* Trætoppene paa Bagteppet.

Til Generalprøven fik hvert Medlem to Billetter til sine Tyende, desuden bekom Skoledisciplene fri Adgang, thi Directionen vilde have fuldt Huus for at de Spillende kunde vænnes til at træde frem for en Mængde. Der var da en Masse Tjenestepiger og Drengene. I Orkestret spillede en gammel Gartner og to Svende derfra Byen, og sædvanlig kun *Molynasky*, som Drengene trampede Tacten til. — Det nærmede sig imidlertid Julefesten; Meisling var ikke ret tilfreds dernede i denne lille By, glædede sig nu til at gjøre en Tour ind; Byen havde kun een eneste Karet, den var meget skrøbelig, men alle benyttede den; i Julen skulde der være Bal, men til Damernes Qvide, thi nu maatte de bæres derhen, leiede Meisling Karethen til sin Reise ind; mig tilbød han Plads med. — Han, Kone, Pige, fire Børn og jeg pakkedes ind i det svagelige Væsen. Nogle Pandekager mellem to Kurvelaage gjemtes under Meislings Sæde. Fruen sad med Sukker i Kræmmerhuus i sin Pose. — En stor Dyne laae over os Allesammen for at Børnene ikke skulde fryse. En Lygte blev tændt om Natten. Kort taget frem og saa spillede vi Kort, medens Fruen ret lystig sang af Don Juan: Tro ham ei, han Dig bedrager. — Vi vare da overdryssede med Duun da vi indtraf i Hovedstaden. Hos den gamle Mad: Jürgensen blev jeg ret hjerteligt modtagen og fik Logie for mit korte Besøg. — Jeg spiieste da første Gang hos

Etatsraad Collins; de vare alle i Huset noget fremmede imod mig, men Collin selv var Mildheden selv, gav mig Mod og Trøst, mod mine Skolesorger, yttrede Tilfredshed med mine Characterer, thi jeg bragte ham Characterbogen med, han bad mig Maanlig meddele ham disse, og altid uden Skjul sige ham hvordan jeg havde det. — Jeg fik inderlig Tillid til ham, men han stod til lige for mig som et Væsen der havde mit Liv og min Skjæbne i sin Haand, jeg havde en forunderlig Frygt og Ærbødighed. — Ved det nye Aars Begyndelse tog da egentligt ret mit Skoleliv sin bestemte Gang. — Jeg havde mange mørke Øieblikke; Lærerne tog mig, som de andre Drengene, og jeg skulde have nydt en ganske anden Læremethode; men hvor kunde jeg forlange det, i en Skole gaaer Alt, fabrikmæssig. *Meisling* var meget hæftig og slem til at spotte; til Lykke havde vi ham kun 1 Time om Ugen (i Stiil) i vor Klasse, men min Angest for ham var saa stor, at jeg tidt i mit inderste Hjerte bad, at der maatte gaae Ild i Kakkelloven, eller noget lignende indtræffe der kunde forhindre ham fra at komme. — Spurgte han mig om Noget gav jeg, selv det rigtige Svar, paa en forvirret Maade, han dreiede det strax om, saa det blev mere komisk, og fik de andre til at lee, men dette var at knuse mig. — Han meente det maaskee godt, det var nu hans Maade at tage Sligt paa, men det var det uheldigste for et Væsen af min Natur. Jeg blev mismodig, men endnu seirede min livlige, glade Natur. *Collin* havde mildt og venligt yttret for mig, at han ønskede, at jeg i min Skolegang, ikke skrev for mange Vers; det blev mig derfor en Samvittigheds-Sag, en formelig Synd. Jeg skrev i det første Aar kun et Digt over *Gutfeldt*, der døde. Jeg skyldte ham en Deel og elskede Manden. Digtet kom, uden mit Navn, i Slagelse Avis, og herved kom Pastor *Bastholm* til at kjende mig, jeg laante ham min Alfsol, han skrev mig et venligt Brev til, hvori han opmuntrede mig til at studere og saaledes

uddanne meer og meer mit poetiske Anlæg. — *Meisling* skulde nu indsættes som Rector, Biskop Münster kom, og jeg blev af Skolens Syngelærer anmodet om at skrive en Sang, Disciplene skulde afsynge til en bestemt Melodie; jeg var stolt deraf; den blev sjunget i Klosterkirken; ved denne Leilighed kom jeg ud paa den gamle Kirkegaard der, Konerne i Hospitalet tørrede Tøi, og midt imellem fandt jeg »Digteren Frankenaus Grav« faldefærdig og glemt; min Stolthed over min Sang, gik her bort, jeg blev saa inderlig veemodig at jeg kom til at græde, saa man maatte hente mig ind da Sangen skulde begynde. Paa samme Tid, i en Paaskeferie digtede jeg det lille Digt »Til min Moder«, der staaer aftrykt i mine »Digte«, for 1830. — Tragedien *Alfsol* var der ellers en Deel som hørte; indtil Meisling forbød mig det, som jo kunde være ret fornuftigt, men gjorde at jeg fik en større Frygt for ham; dog kom jeg hver Søndag i hans Huus og da var han ret venlig; Skolebordene bleve fløttede ud af øverste Klasse. — Børnene og nogle Disciple kom, Meisling morede sig med at kjøre os i en lille Trillevogn. Legede Juleleeg og spillede Hanrei med os. — I een af de første Maaneder hvori jeg havde været heldig med Characterer, tænkte jeg ret over min Lykke, tænkte ogsaa meget over Guldberg, meente at jeg dog maatte vinde ham igjen, og besluttede at skrive ham alle mine Characterer til. — Jeg havde, før jeg fik Idee om at komme til Studeringer besluttet at vise ham min Taknemlighed ved at dedicere ham *Alfsol*, han fik Nys derom, og jeg modtog da med Fodposten følgende Brev fra ham, som jeg vil afskrive, for at vise, at jeg nu nok kunde være lidt i Kamp med mig selv hvordan jeg turde skrive ham til. —

»Til Hr. Andersen Eleve ved det kongelige Theater.

»Hvis De troer at skyldte mig nogen Forbindelighed, vil De ene kunne vise den, ved *aldeles* at opgive det Forsæt, De har, at tilegne mig et Arbeid, De skal have

isinde at lade trykke. Al saadan offentlig Pegen paa mig er mig saa haardt imod, at De ikke let kan vise mig *en større Ærgrelse*, end den, paa nogen Maade, hvilken-somhelst, at nævne mig som den, der har gjort Noget for Dem. — Den første Leilighed til at vise Dem taknemmelig mod mig, *den store*, at benytte de Anledninger til at lære Noget, jeg aabnede for Dem, den lod De gaae over; den mindre, *den ganske lille*, at nævne mig for en Snees Læsere, den lade De fare! — Hvad jeg har gjort for Dem veed den Eneste det vedkommer, veed Gud i Himlen; ham ene være det, der dømmer os imellem!«

15. Juli 1822.

F. Høegh Guldberg.

Dette Brev havde ved Modtagelsen nær knuust mig, nu derimod fandt jeg det overensstemmende med hans Character, han havde skrevet det i Vrede; jeg skrev derfor nu hjerteligt og naturligt til ham, og Postdagen efter fik jeg et ret venligt Svar, han var ikke længer vred paa mig, mine Characterer fornøiede ham, vi vare igjen Venner; det lettede mit Hjerte. — Siden fik jeg jevnlig Brev fra ham, han hørte om min Fremgang, udtalte sig venlig og hjertelig, ja jeg har endog et Brev hvoraf det meste er paa Vers; han følte jeg endnu havde mit barnlige Sind, og forudsaae det vilde gaae mig godt. — I den første Paaske-Ferie det næste Aar, vaagnede min Lyst efter at komme hjem til Odense, for at see min Moder [og] alle Bekjendtere; jeg kunde nu vise mig med Ære. O, jeg glædede mig saa meget dertil. Meisling tog imidlertid ene til Kjøbenhavn, jeg sagde ham min Lyst til at komme til Odense, men han yttrede at han gjerne saa, jeg blev for at lege med hans Børn, dog, 8te Dage, mente han, og jeg turde derfor kun 8te Dage flyve hjem. — Hvilken Glæde! tidlig om Morgenen Kl. 3, gik jeg til Korsøer, i mine bedste Klæder; en lille Pakke Linned havde jeg i et Klæde; med Smakken gik jeg over paa nogle Timer, og vandrede

nu til min kjære Fødeby, jeg for lidt over 3 Aar siden saa eventyrlig havde forladt. Gud, hvor mit Hjerte bankede. — Saasnart jeg øinede St. Knuds Kirketaarn, faldt jeg paa Knæ og græd af Glæde; ja jeg takkede den kjære, gode Gud der saa faderligt havde ført mig frem, og sang nu høit af inderlig Jubel og Glæde. — Alt var mig som en Drøm da jeg traadte ind i Byen; i den første Gade mødte jeg min Moder, hun græd og kunde ikke ret fatte sig i min Lykke. — Den gamle Iversen og hans hele Familie tog imod mig som et Barn af Huset. — *Guldbergs* viiste mig megen Venlighed, og jeg fik Obersten ret kjær, han var jo ogsaa en Broder til min Velgjører. — Folk saae paa mig, med Forundring, de simple Mennesker der havde seet mig før kaldte mig *Hr. Christian*, da de ikke vidste ret mit Binavn. Jeg besøgte Nonnebakken, Hunderup-Skov, og det forekom mig som mit hele kjøbenhavnske Liv havde kun været en Drøm. — Men gamle Farmoder var død; — O havde hun blot da levet! da seet mig; den kjære, kjære Gamle! — Hun var begravet paa de Fattiges Kirkegaard, jeg fandt ikke hendes Grav; derimod min Faders, den var sløifet, det Partie skulde gjøres til en Blomsterhave; der laae Knokler i Jorden man havde gravet op, jeg skjød dem dybere ned. — Nu voxer der Rosentræer hen over Stedet hvor de jordede ham. — Min Moder var ellers stolt og lykkelig, hun vilde at alle skulde see mig; forlangte at jeg skulde besøge enhver Familie i den hele Gade hvor hun boede, det var da det mindste jeg kunde gjøre. »De raabe jo og kalde alle-sammen paa mig,« sagde hun; »Du maa gaae!« — En Aften hentede hun mig fra Oberst Guldbergs efter som der var en Huusjomfru hos Fabrique[*u*]ren, der vilde see mig; jeg kunde ikke gjøre hende imod og gik. Jomfruen, saae paa mig, var undseelig, neiede og der blev ikke vexlet mange Ord. — Den gamle Jomf: Bunkeflod besøgte jeg da strax; hun fortalte mig et Par characteristiske Træk om min Moder, jeg vil nævne Eet! — Me-

dens jeg var endnu i Kjøbenhavn kom hun altid med mine Breve til dem, da hun ikke selv kunde læse. — Guldberg havde holdt en Tale paa Gjæthuset, Indtægten var tilfalden mig; dette havde hun hørt noget om, og troede nu fuldt og fast, at Talen var skreven af mig, havde derfor faaet Fingre paa den, bad Jomfruen læse den, og græd sine stride Taare; i Talen, der var til Kongens Fødselsdag, nævnedes en Gang: den Gamle, »det er gamle Farmoder!« sagde hun. Landets Fader. »ja, den gode Sjæl!« — det meente hun var min Fader og »Landets Moder« — hun tænkte kun paa Ordet »Moder« — og meente det var sig. — Min Permission fløi snart; Dagene vare endte; jeg maatte igjen tilbage. Det var en kort, en smuk poetisk Drøm i mit Skoleliv. — Oberst Guldberg i Odense skrev mig snart til, hans Brev, var som en Fader til en Søn, jeg trængte til et saadant Hjerte, og jeg skriftede ham enhver min Tanke! Mod og Tillid til mig selv, stræbte alle hans Breve at indgyde mig, og ind til dette Øieblik staar han mig som en nær Beslægtet, som en Fader der hjemme i min Fødeby. — Nuværende Kommandeurinde Wulff skrev mig næsten ogsaa hver 14. Dag til, og tog sig ret moderlig af mig, kun talte hun imellem lidt strængt, naar mit Klynkerie gjorde hende utaalmodig, men var mig ellers en sand Moder. Collin var saa elskelig, saa mild, indgjød mig i sine Breve Mod, yttrede Tilfredshed med min Fremgang, men selv manglede jeg den. Meisling fandt vist det var rigtigt at tage mig strængt, for at faae nogen Orden og Bestemthed i mit Væsen; Lærerne vare saa underlige spitsborgerlige, og min Omgivning saa lidet modtagelig for mine Følelser og Ideer, at med eet mit Livs-Mod, mit hele ungdommelige Lune henvisnede. Jeg troede ikke at gjøre Fremgang nok, min Forfængelighed blev hvert Øieblik saaret; jeg læste indtil den mørke Nat. *Meisling* troede at drive mig endnu hurtigere fremad ved idelig at prostituere mig, det gjorde mig ofte fortvivlet, jeg græd

tidt i min Eensomhed hjemme; troede at mine Velgjørere havde taget Feil af mig, at jeg ikke var skikket til noget, og begyndte derfor at længes efter Døden. — Jeg havde megen Hang til Sværmerie, dette tog mere til; jeg følte Trang til at digte, skrev nogle Gange enkelte Udbrud ned, og var da igjen fortvivlet, thi Collin ønskede det jo ikke. Jeg betragtede mig derfor selv som et slet Menneske, og søgte da at gjøre Bod ved dobbelt Læsning. Ene gjorde jeg tidt om Sommer-Aftenerne smaae Vandringer til Antvortskou Slot, kun een Fløi stod endnu deraf. Muurbrokker laae mellem de høie Nelder, her sad jeg tidt i Maaneskin og blev bange for, at Munkene skulde komme og spøge, thi jeg var meget overtroisk. Paa den anden Side af Byen var »Hvilehøi«, hvor Sagnet fortalte »*Hellig Anders*« vaagnede op, efter at være falden i Søvn i Joppe ved Jerusalem. Paa Høien stod et Trækors med Kristus-Billedet paa. Dette havde mig et fremmed, et catholsk Udseende, jeg spadserede derfor tidt herud, saae ud over Beltet til Fyen, og havde mange underlige Tanker om min Fremtid, om Livet og Verden. Mins[t] tænkte jeg da, at Gjengangeren *Hertz* flere Aar derefter skulde spotteviis opkalde mig efter Helgenen med Navnet »*Hellig Andersen*«, men han kjendte mig ikke bedre, end jeg kjendte den salig Sognepræst *Anders*. Med de andre Disciple stod jeg mig godt, Lærerne holdt i Grunden af mig, men mit Humeur var ikke godt. 1823 i November var Hoved-Examen, mit Ønske og Haab var, ved denne Leilighed at fløttes op i 3^{die} (næstøverste) Klasse; dersom dette ikke skete, syntes mig, at Collin maatte blive kjed af mig, at jeg ikke duede til Noget; jeg læste, som en fortvivlet, og erholdt ved Examens Slutning følgende Anmærkning af Meisling i min Characterbog:

»Ved Skoleaarets Ende kan jeg ikke undlade at tildele H. C. A n d e r s e n en velfortjent Roes for den ufortrødne Flid, hvormed han, isærdeleshed i Aarets sidste Halvdeel, har stræbt at skaffe sig en Deel af de til videre

Fremgang nødvendige Forkundskaber. Til Belønning derfor, samt for end mere at opmuntre ham, er han optagen i Skolens tredie Klasse.

⁶/₁₀ 23. *Meisling.*

Det gjorde mig da usigelig lykkelig; mine Venner skrev mig opmuntrende Breve til, Collin yttrede mig sin Tilfredshed, jeg blev ungdoms-glad og som født paa ny. — Kronprindssessen sendte mig nogle Lommepege og da jeg i Julefesten kom til Byen, morede jeg mig herligt, men kun 8te Dage, turde jeg blive, jeg skulde hjem og lege med Meislings Børn; det forlangte han jo! — Forvalter Balling var jeg i denne Tid hos; det var en elskelig, godgjørende Mand, der ofte før jeg kom til Slagelse havde viist mig Godhed, i de faae Dage jeg var her kom jeg med ham hver Gang i Parquettet, jeg var lyksalig. — Et Beviis paa hvor stor min Kjærlighed for Theatret endnu var viser dette, at jeg for at faae et Stykke at see, der blev spillet Løverdagaften, foretrak, istedet for at kjøre om Morgenen med Posten og saaledes give Slip paa Stykket, hellere vilde gaae hele Veien til Slagelse fra Søndagmorgen. Ferien varede endnu en 8 a 12 Dage, men da Meisling vilde have mig hjemme til den første følgende Mandag, blev jeg da og saae Løverdags-Komedien og vandrede nu til Fods, med nogle Lommepege jeg havde faaet hos Ballings, samt en heel Deel af Valter Skotts Romaner jeg havde erholdt i Julegave. Det frøs stærkt, jeg var en ypperlig Fodgjænger, mine Fingre vare eengang døde af Kulde, saa jeg maatte aande dem til Live, det begyndte at fyge mellem Roskilde og Ringsted, jeg gik midt af Landeveien, kiggede imellem i Schackspears Storm, sang lystig paa Veien og kom, paa min Fod, om Natten Kl. 1 til Slagelse, sov i mit Logie og var Mandagmorgen hos Frue Meisling og Børnene.

Ved Skolens Begyndelse begyndte først ret mine tunge Dage. Meisling var altid gnaven naar han kom

tilbage til Slagelse; vi havde ham een Time hver Dag i Græsk; i hvor mild han havde været mod mig og opflyttet mig, begyndte han strax at spotte og latterliggjøre alt hvad jeg sagde. — Han var slem mod dem alle i Klassen, men jeg var den ældste, jeg følte det vist dybest. — Han var en Mand med et ypperligt Hoved, men ikke skikket til at opdrage unge Mennesker. — Mit Udvortes tjente ham ogsaa til Skive for hans Indfald, der ikke altid vare vittige. »Schackspear med Vampyr-Øinene«, kaldte han mig, jeg brast da tidt i Graad, og han lod da den unge Grev *Schmettau* løbe ud at hente en Kampesteen, som han befalede ham at lægge foran mig, at jeg kunde tørre Øinene. — Jeg sank hen i en veemodig Stemning, alle mine Breve aandede Klynkerie; Guldberg i Odense talte til mig som en Fader; prædkede for mig, at jeg havde Hoved og Genie, jeg tvivlede derom, thi altid var Meisling den samme mod mig; jeg bragte det endog saa vidt at jeg i nogen Tid blev Dux der i Klassen, men nu sad jeg ham nærmere og han tog Anledning til mere at spotte mig naar jeg af Angest fremsagde i en forvirret Orden mine Svar. — En Dag havde en anden skrevet et dumt Vers paa Bindet af min Homeer, *M*: læste det og blev hæftig; jeg svarede da, »men det er ikke af mig, Skriften seer De, ligner ikke min Haand!« »Men Deres *Aand!*« svarede han. »De er en stupid Knægt der aldrig bliver noget af; — De vil nok jadske en Hob sammen naar De kommer ud paa Deres egne Been, men ingen vil læse hvad De skriver, det vil kjøbes som Maculatur hos Soldin. — Naa, skal De nu ikke græde! det lange Spektakel! —« Det var hans Maade at opdrage mig paa. Jeg vil troe han meente mig det godt, thi inde i Kjøbenhavn talte han godt om mig, lod mig ogsaa om Søndagen komme til sig; men det var ikke den rette Opdragelse. Jeg sørgede dybt og smertelig, men mit Sind var endnu ganske Barnets, en lille Glæde, eet venligt Ord, gav mig atter for flere Timer Livshaab og Tilfredshed. — *Ingemann*

var gift og Lector i Sorøe, det var kun to Mile fra Slagelse, i de mindre Ferier, gjorde jeg altid en Dags Udflugt til ham; det var mig et Paradiis; med ham turde jeg tale om Poesie; jeg digtede da tidt paa Veien til Sorøe nogle Smaa-Digte, som han altid læste; vi seilede paa Søen til Parnasset, havde engang en Æolsharpe i Masten, og sang om Aftenen (Ingemann, Fruen og jeg) af Schultzes Hymner, til Klaveret. Een Ferie følte jeg en mægtig Trang til at digte. Jeg syntes at denne Tid kunde det ikke være Synd. *Christian den 2^{den}* havde megen Interesse for mig, jeg vilde bringe ham frem i en Roman. Jeg begyndte paa den, skrev nogle Kapitler, som jeg læste for *Ingemann*, (der nylig havde fuldendt sin *Valdemar*) han roste disse meget, og sagde mig at jeg havde et afgjort Talent for Romanen, især for at skildre Folkelivet. Ved at læse Krog Meyers Lærebog og høre Qvistgaards Foredrag over den blev mine Begreber mere udviklet om Religionen, efter en saadan Time skrev jeg som Impromptu lige ned paa Papiret Digtet: »*Sjælen*« som findes aftrykt i mine Digte. Ingemann fandt det smukt, men foretrak dog min komiske Prosa. — Paa en saadan Udflugt til Sorøe gjorde jeg Bekjendtskab med een af Disciplene der, som jeg alt havde nogen Interesse for, da jeg hørte han skrev Vers og var et udmærket Hoved. Han søgte mig op i Academies-Haven og vi bleve snart Venner. Han er den første Jevnalderen jeg har følt mig dragen til, som jeg ret betroede mig til. (Det var Juristen *Carl Bagger*). Vi vare ellers høist forskjellige Naturer, men begge poetiske, kun stod han i Kundskaber langt over mig. —

II.

Mere end i Odense, hvor jeg jo ogsaa kun levede i Barne-Phantasien, fik jeg i Slagelse et Begreb om Smaakjøbstædernes Aand. — Hver Fastelavns-Mandag sloge

de respective Borgere Katten af Tønden paa Postgaarden, nogle af Lærerne selv vare med, jeg skrev endog, Anonym, en Sang til denne Fest, der begyndte med:

»Nordens Kraft er ei forsvunden
Det har vi beviist i Dag!« —

Paa Torvet slog Tjenestefolkene en Potte itu og Bønderne reed Fastelavn. — Foruden den private Komædie, kom der ogsaa reisende Selskaber, der gave store Stykker. Saaledes *Bigums* der af 12 Forestillinger gav 11 Tragedier og kun eet Lys[ts]pil. Jeg saae Schillers *Røvere*, man begyndte først at spille Kl. 8 og det varede derfor til henimod 12, Tællelysene brændte ned i Piben, Laagerne bleve for Varmen Skyld taget af, og Folk krøb nu op ude fra og kikkede ind, hvor Poletiet slog dem over Fingrene, medens *Karl Moor* declamerede med største Pathos. — Om Sommeren var der Fugleskydning og Dandse-Teltet blev Dagen forud smykket med Blomster-Guirlander, som alle Byens unge Damer gik ud og bandt; Officererne ved Landseneer-Regimentet og Skolens Disciple bragte da Pigerne Blomster og hjalp med. — Fru Meisling tog Deel heri, og saa turde jeg nok være med, saa talte *M.*: ikke derimod; Anderledes gik det med nogle Syngeøvelser, som Synge læreren havde arangeret. Hver 2^{den} Søndag skulde vi nemlig samles om Aftenen hos een eller anden dannet Familie, hvor da de syngende Damer mødte; og vi vilde da udføre hele Sager. Fru Meisling havde, som hun sagde, i 8 Aar lært at synge af *Zinck*, ønskede at komme med, men da hele Byen talte ilde om hende, vilde ingen af Damerne have hende med, hun blev vred, og *Meisling* forbød os at synge, sagde vel at vi kunde gjøre hvad vi vilde, men dersom vi ikke kunde vore Ting paa Fingrene til ham, skulde *han* nok synge med os. Ingen vovede da at gjøre ham imod; jeg havde ulykkeligviis i Selskab, declameret eet af de mange

Digte jeg havde lært hos Guldberg, han fik det at vide, gjennem den matematiske Lærer, som gav ham Rapport om Alt; kaldte mig derfor til sig; skjældte mig frygtelig ud, sagde han vilde mælde *Collin* det, at jeg skulde ud af Skolen, at jeg duede til Intet og at han ikke længer vilde taale mig. Jeg blev fortvivlet, skrev *Collin* ærligt det Hele til, udgjød mit Hjerte for Guldberg og Fru Vulff og sagde at der ikke var mere for mig, jeg vilde nu gaae til *America*. *Collin* og *Guldberg* trøstede mig, *Fru Vulff* skjændte fordi jeg var saadan et Barn, der strax fortvivlede over, hvad hun kaldte det: »ingen Ting«. — I Skolen gik det ved det gamle; jeg fik næsten altid *Udmærket godt* for Religion, Bibelskhistorie, Dansk, dansk Stiil og Sang, samt hos alle Lærerne *Udmærket godt* for Opførsel; eengang fik jeg et »*Meget godt*«, det gjorde mig ganske ulykkelig, og jeg skrev et ynkelig Brev til *Collin*, fordi jeg denne Maaned kom med et *Meget godt*, i det jeg kaldte Gud til Vidne paa, at jeg slet ikke var mindre god nu end i de forrige Maaneder. — I mit Logie hos Mad: Henneberg var meget stille, det var en skikkelig Kone, men til min Forundring den Gang, kjendte hun kun saa lidet til Digterne. Hendes to Døttre vidste bedre Beskeed, een Dag talte vi om Schack-spear, »kommer De ogsaa til ham?« spurgte hun ganske naivt, eftersom hun havde hørt at naar jeg var i Kjøbenhavn besøgte jeg Øehlenschläger og flere bekjendte Mennesker. — Hendes gamle Søster, der om Natten sov i Klostret, om Dagen gjorde Huusgjerning hjemme, var fjantet og sand Original; jeg veed endnu ikke hendes Navn, hele Byen kaldte hende Moster. Hun var mager og høi; en bred Opnæse, fremstaaende Kindbeen og brede Læber. — En snever Frakke, en uhyre Hat der sat bag ned i Nakken og en frygtelig stor Sypose var hendes Kostume paa Gaden; hjemme havde hun en snever, hvid Nattrøie og en rød Kartuns Kappe. — Eengang hørte jeg fra mit Værelse en fæl Hylen inde i Tørvehuset tæt ved; jeg gik derind, og det var Moster

de havde gjort vred, hun sat midt imellem Tørvene, havde revet sin Kappe af, saa de lange graae Haar fløi om de[t] stykke Ansigt; hun skreeg og sparkede i Tørven saa de fløi rundt om, og jeg, forskrækket løb derfra. — Ofte var hun ikke den halve Dag at finde, og da opdagede man hende sædvanlig nede i Haven hvor der gik et tyndt Trægitter ud til Marken; her havde hun da stillet sig med Næsen mellem to af Trælisterne, badede sig i Solen, og stirrede i en halv Søvn ud paa den flade Mark. — Hun havde mange Indfald og laae i en evig Kamp med Pigen, som ogsaa var dum, men dog altid trøstede sig for mig med, »jeg takker vor Herre, at jeg har en god Forstand, for ellers kunde man da blive gal over det gale Menneske.« — Eengang kom hun grædende ind, og fortalte at Moster havde faaet Vadskekonen til at chikanere hende, thi naar hun vred Lagnene til den ene Side, saa vred Vadskekonen til den samme. »O,« sagde hun, »Verden er en Krakiler at leve i!« — Paa Generalprøverne til Komodien skiftedes Moster og Pigen at gaae, her kom nu ogsaa Strid om Stykkerne. Datteren i Huset (Christiane) skulde spille i »Ildprøven« og Moster see Prøven; da Pigen saae den røde Silkekjole med Sølvsnorene paa, som hun maatte bringe ind, brast hun i Graad og udgjød nu sit Hjerte for mig; at Moster altid skulde see de bedste Stykker; jeg trøstede hende, at det var et lille ubetydeligt Stykke. »Nei!« sagde hun, »jeg saae nok Christianes Kjole, den var saa forgyldt og fuld af Sølv, det skal Moster see, men jeg faaer altid de simple Komodier, hvor de kun har en hvid Kjole paa, og saadan noget som man kan see hver Dag!« — Naar Byens engelske Sprøite skulde ud, bad Skolen sig altid Lov; hvem der havde Bekjendtskab til Poletimesteren, fik Lov at sidde ved de aabne Raadstue-Vinduer, der saaledes altid vare fyldte med Damer. Gaderne vrimlede af Folk. — Naar Prinds Christian kom gjennem Byen, blev der hængte rene Gardiner op, og Christiane fik en nye

Fløiels Sløife i Haaret; Moster stod derimod hele Dagen paa Loftet og stak Hovedet ud af Lugen og sagde kun »hi, hi!« til en Time efter at Prindsen alt var afsted. Med *Snitkjær* læste jeg nogle Timer om Ugen Latin; hvergang jeg begik en Feil, bankede han sin egen Søn, *Georg* i det han sagde: »Det er mit eget Kjød og Blod, det tør jeg straffe!« — I tredie Klasse havde han kun Skrivning med os, en Time om Ugen; denne blev altid anvendt til at læse til den følgende Time; *Meisling* fik det at vide og det gik ud over den stakkels *Snitkjær*, der siden beklagede sig for os! — »Hvor kan I saadan vilde gjøre mig Fortrød!« sagde han. »Nu maa jeg være streng. Lænkehunden« — saaledes kaldte han *M* — »kan komme og bide. Han sidder maaskee paa Luur nede i Bibliotheket,« hviskede han, »—skyd Bænken for Døren, at han ikke kommer ud! — Nu skal I være fiffige Børn, I maa ikke lade mig see at I ikke skriver, for saa maa jeg klage. I kan jo sætte Bøgerne for; og saa skal I ikke skrive Dato, for saa mærkes der hvorlidet der bestilles hver Dag!« — Fik han nu at see at der ikke blev skrevet, smilede han og truede, i det han sagde: »man seer og man ikke seer!« — Saasnart Timen var mod at endes, gav han os Tegn, for at vi kunne sidde med Pennen i Haanden saasnart *Meisling* kom; det var jo aabenbart galt, men hans egen *Georg* trængte til at læse i den Time, og naar han læste, maatte Faderen ogsaa bære over med de Andre. *Meisling* var ogsaa for slem mod den gamle Mand; han havde i sin Skolegang ikke lært Fransk, forstod slet ikke at udtale Ordene, for at han nu skulde blive til Nar, lod *Meisling* ham dictere de franske Oversættelser i de to øverste Klasser, medens han selv, Fruen og Børnene stode uden for og morede sig over Løierne derinde, naar gamle *Snitkjær* nok saa komisk udtalte Ordene og selv loe over »de besynderlige Benævnelser«. — Hver Aften om Vinteren kom hans Tjenestepige med Lygten og ledede ham hjem. Han havde ret spillende Øine, fortalte os mange Historier

og lærte os at lave Kjødboller til Suppe; han satte dem altid selv paa hjemme, sagde han. —

Ved denne Tid skulde der i Nærheden af Skjælsgøer tre Mennesker henrettes. En ung 17aarig Pige der, eftersom Faderen var imod hendes Kjærlighed, fik Elskeren og Tjenestekarlen til at dræbe ham, efter at hun selv, forgjæves, havde forsøgt det med Rottekrudt. — Øverste Klasse fik Frihed for at tage derned at see det; vi kjørte om Natten; udenfor Skjælsgøer steeg vi af og gik til Byen, jeg kom accurat til Porten, da de dømte kjørte ud, saa jeg netop har seet ind i, men ikke været i denne By. — Pigen var meget smuk, men dødbleg, med et forunderligt Udtryk stirrede hun [paa] Mængden og Egnen rundt om, hun laae i Kjærestens Arme, han var rød og sund at see til; Tjenestekarlen var guulbleg, med lange sorte Haar der hang ham over Ansigtet. Nogle andre Tjenestekarle raabte ham Lev vel, han tog Hatten af og nikkede. — De tre Præster fulgte dem op paa Retterstedet; det var saadan en smuk Morgen, de sang alle 6 en Psalme og jeg hørte Pigens klare Stemme over alle de Andres. — De kyssede hinanden og Præsterne, tilsidst kyssede hun Kjæresten endnu engang. Først ved det andet Slag faldt Hovedet. Nu fulgte de to Andre, der paa samme blodige Blok lagde deres Hoveder; jeg var kommen ind i Kredsen, syntes at deres Blik havde stirret paa mig, jeg var forunderlig tilmode. Rakkerknægtene spiste Aal og drak Brændeviin efter Excutionen; nu kom Pigens gamle Bedstemoder og græd, lagde hendes Liig i en Kiste, medens begge Karlens Hoveder bleve sat paa Stage og Kroppen[e] lagde paa Steile. — Bønderfolkene stode underligt ufølsomme deromkring, talte om de gode Klæder der nu skulde ligge der til ingen Nytte, som mangen Een kunde have godt af. — »O, det er de sidste de slide!« sagde de mere liberale. En Skræder fra Slagelse havde digtet en Vise, man kunde købe sig; Ordene vare lagt i Munden paa de Henrettede, og den gik paa Melodien:

»jeg fremmed her til Stedet kom.« — Den hele Scene virkede frygteligt paa mig; især da jeg kom hjem i mit øde Værelse ud til Haven. Vinrankerne slog paa Ruden; det blev en stærk Storm, Plankeværket blæste ned, jeg laae uden at sove og saae kun de to blege Hoveder paa Stagerne, og Pigens forunderlige Blik som jeg aldrig kan glemme. — Hendes egen Moder var der ude, men gik dog før Henrettelsen fandt Sted. Skræderen fortjente saameget ved sin Vise, at han reent opgav sit Haandværk; en Dag kom hans Kone til Præsten Fuglsang, hvor jeg da just var, og vilde skilles fra Manden, thi siden han havde begyndt at digte, var han bleven reen gal, drak og bankede hende. »Han havde!« sagde hun fortjent 11 Rdlr ved Henrettelsen og faaet 7 Rdlr for en Vise om en Jordemoder der druknede sig, det var jo ganske anderledes fortjent end ved Naalen, men nu var der slet ikke mere at skrive om, og dog var han lige gal!« — De blev dog ellers sammen og Skræderen fik Embede som Borgeskabets velmeriterede Trommeslager. —

III.

I Sommerferien 1825 gjorde jeg atter en lille Tour paa 8te Dage til Odense; jeg boede da hos Oberst Guldberg, der betragtede mig som et Barn af Huset; men kun 8te Dage turde jeg blive da *Meistlings* Børn længtes efter mig og *Meisting*[s] Ønske at jeg til den Tid kom igjen, var mig nok. — *Guldbergs* gjorde mig de faae Dage saa usigeligt behagelige; spadserede ud til alle de Steder jeg havde tumlet mig som lille, seilede paa den smukke Aae, langs Haverne og læste dem de enkelte Digte jeg havde skrevet, samt de faae Kapitler af Romanen. Guldberg ydede mig særdeles Roes, fandt det ypperligt. »Virkeligt? ærligt?« spurgte jeg. »Ved den levende Gud!«

Det foer mig saligt igjennem Sjælen; han erkjendte mit Digterværd, mit Talent, jeg inddrak et Mod, en Lyst til mine Studeringer ved dette ene Ord, som *Meisling[s]* Haardhed Dag ud og Dag ind aldrig havde gjort. — Det ligger saaledes i min Natur, at Dadel sløver og afskrækker mig, Roes giver mig Mod og Lyst, den har aldrig gjort mig forfængelig, nei, jeg er ved den bleven Barn i Hjertet, har taknemlig klynget mig til Gud og kun følt Frygt for ikke at vedblive denne Roes værdig. Dog det kan jo ikke de mange vide som med saamegen Bitterhed siden have vilde opdrage mig. — Min Oden-seiske Skolemester »*Velhaven*« tog nu ganske anderledes mod mig, næsten for ydmyg, jeg glemte hans Spot i de tidlige Dage. »Ja, jeg følte altid der laae noget hos Dem!« sagde han, »noget ualmindeligt!« — Manden var ikke lykkelig, jeg blev ganske bedrøvet for ham; meget man i min Barndom havde dadlet, fik nu Roes, blev kaldet genialt, selv at jeg dengang brød mig saalidet om Skolesager og kun læste Morskabs-Bøger, fandt man naturligt og velgjørende for at give min Aand et mere poetisk Sving. — Den gamle *Iversen* var død, jeg savnede ham paa hans deilige Tolderlund. Det forbausede mig ellers hvor alle Gjenstande jeg her havde seet som Barn, nu forekom mig smaae; jeg har siden i »Juni Maaned« udtalt disse Følelser. — »Bevar Deres Hjertes Reenhed,« sagde Guldberg til mig, »studeer flittig, da vil De med Deres Genie komme frem; min Fader var kun en ringe Bonde af Fødsel og meget fattig, dog naaede han en Post aldrig nogen havde anet!« — Snart skulde jeg nu bort, jeg gav min gamle Moder af hvad jeg kunde, thi mine Reisepenge vare kun faae; havde ogsaa den Glæde at see hende boe huusfri og faae noget vist hver Uge; Guldberg og Biskoppen, der intereserede sig for mig, havde ved Stiftamtmanden skaffet hende ind i de saakaldte Doctors Bode i Hospitalet, for skikkelige gamle Koner. — (Omtrent som *Vartou* i Kjøbenhavn). — »Skriv mig nu altid ærlig til!« sagde

Guldberg ved Afskeden, »kunde De komme i øverste Klasse til October og gaae denne igjennem paa to Aar, hvor herligt! men skeer det ikke, tab da heller ikke Modet!« Han trykkede mig til sit Hjerte, jeg følte hans Kys og brast i Graad. — Nu gik det hjem igjen til Skolen. — Jeg læste af alle Kræfter, gjorde ogsaa Fremgang, men Meisling vedblev sin Maade, jeg kunde ikke vænnes til den, ikke med Rolighed betragte den; mere end jeg gjorde kunde jeg ikke, Modet sank derfor; jeg har endnu nogle Blade af en Dagbog jeg skrev den Tid, og viser ret, skjøndt mange Udtryk klinge svulstig, mit ulykkelige Humeur.

»Hvad skal der blive af! jeg er halv klog, halv vanvittig, O Gud, maatte jeg døe, eller blive ganske vanvittig; ikke som nu, denne Mellem-Ting, dette, at jeg selv føler min Afmagt. O giv mig Kraft til at jeg selv kan skyde de Velgjerninger bort jeg nyder med Uret! — O Gud, jeg vil jo det Gode — Kampen er for haard!« —

Saaledes klinger næsten hvert Blad; dog undertiden ret naivt.

»Jeg er bestemt forfængelig? Ja, derfor er Du vred Du gode Gud! Saa sladrer jeg ogsaa lidt, og igaar gav jeg 1 Rdlr ud til Komædie, de burde jeg have sendt min Moder! — ja men ellers er jeg jo reen og uskyldig. Gud, hvor jeg dog vil undskylde mig selv!« —

Min Anstrængelse, forenet med mit fortvivlede Humeur, gjorde mig syg, jeg havde slet intet Haab om Fremtiden; af Lærerne var der ingen jeg ret havde Tilid til uden Overlæreren *Quistgaard*, jeg skrev ham mit Hjertes Sorg til, bad ham raade mig, om jeg ikke burde træde bort fra en Vei jeg ikke var skikket til, og hvad jeg skulde gjøre. Han blev rørt over mit Brev og bragt[e] mig selv et Svar hvilket jeg endnu gjemmer. Trøstede mig paa det bedste, meente endog at mit Mismod over mine Mangler var et Tegn paa at jeg nu var langt klogere end da jeg kom i Skolen; at jeg virkelig havde gjort Fremgang, og vilde, »under Guds Velsignelse ud-

rette meget, ja saare meget.« Viiste mig den skjærende Overgang mellem mit fri Liv i Kjøbenhavn, og det afmaalte Skoleliv, og at jeg deri maatte søge Grunden til mit Mismod ikke i Mangler hos mig selv. — Bad mig for Guds Skyld ikke forlade Studeringerne, og at jeg nok vilde vinde *Meisling* der i at billige og misbillige kun brugte stærkere Udtryk end man var vant til. —

Det hjalp for en Tid, men saa blev det igjen det samme. — Een Dag var han paafaldende mild, jeg pleiede ellers altid at faae *maadeligt* og *slet* for Græsk, denne Dag fik jeg *mg?* — *Fruen* kaldte mig til sig og fortalte, at hendes Mand meente mig det saa godt og hun ogsaa; de havde derfor talt om, at jeg kunde logere hos dem, istedet for hos Mad: Henneberg; jeg skulde give dem det samme som hende 200 Rdlr aarlig, og nyde Alt der i Huset; *M:* vilde hjælpe mig med Græsk og Latin, jeg kom nu rimeligviis snart op i øverste Klasse og det vilde da være godt for mig. Desuden blev *M:* vistnok forfløttet til *Helsingøer*, jeg skulde da med dem, var der i en deilig Egn, nærmere Kjøbenhavn; *M:* kunde gjøre meget for mig som Student, og det vilde være anbefalende at jeg havde været i deres Huus.« — *Meisling* talte nu ogsaa med mig; jeg maatte jo ansee det for en Lykke, hans Venlighed ene gjorde mig saa usigelig glad. Jeg skrev til Collin om at flytte til *Meislings* og han svarede det var ham kjært. Med Taarer tog jeg nu Afsked fra den gamle Madam og fløttede til Rectoren.

IV.

Fruen havde intet godt Rygte, man fortalte mange skandaleuse Historier. Smuk var hun ikke, feed og rødhaaret, det var rigtignok kun de forlaarne Krøller der

havde denne Farve sagte hun, thi da hun som Barn havde rødt Haar vilde hun bære den Kouleur Krøller for at man ikke skulde troe det var Forfængelighed hos hende, at hun tog dem mere mørke, skjøndt *det* var hendes egentlige Haar-Farve. Hvilket dog var Snak! — Jeg fik et lille Værelse ved Siden af Fruens Sovkammer, men med egen Indgang; begge Værelserne stode ellers i Forbindelse ved en Dør, Nøglen til denne bad hun *M* at tage til sig, efter som Slagelse havde saa meget By-sladder, og hun ønskede sit Rygte forskaanet. — *M* loe deraf og tog Nøglen til sig. — Hun var et underligt jovialt Væsen, der tog Alting let, og manglede ikke Hjerte. For at *M* ikke skulde forstyrres ved Børneskrig, fik han sit Værelse paa Qvisten. Hver Aften Kl: 8 gik han til Sengs, lavede sin Puns, drak den, medens Fruen læste for ham i Walter-Skotts Romaner, naar han sov gik hun ned, og da blev altid mellem Døren lukked af for ham, men aabnet saa tidlig om Morgenen at han ikke mærkede det. Ofte naar hun ikke havde Lyst at læse for ham, gav hun sig til at skjænde, Resultatet var da at han jog hende ned og det ønskede hun; saa lavede hun sig selv stærk Punsch, hvortil Jomfruen maatte stjæle Rom fra *M* medens Fruen læste, han mærkede at Rommen svandt, Fruen bildte ham da ind at Jomfruen drak den, bad ham endogsaa at overraske hende, noget han dog ikke vilde da han erkjendte at hun tog sig saa ypperligt ellers af alle Dele i Huset. — Sov nu *M*, da fandt Fruen tidt Fornøielse i, at forklæde sig, som Bondepige og vandre ud; hun fortalte mig selv at hun een Aften var gaaet i Skoven, havde der truffet paa Officererne, hvis Regiment laae der i Byen, de havde kjendt hende, og det gav mange Løier; da hun siden vandrede Hjem, var der Spectakkel lige udenfor Skolen, Meisling laae ud paa Qvisten og saae ned, hun blev da forskrækket, men tog Mod til sig og trampede stærkt med sine Træskoe i det hun gik forbi; — slap siden vel ind. — Ellers fortalte hun mig hver Dag, at hun var

saa uheldig med at faae slemme Piger, (det vil sige, som i Grunden vare for at spille det første Partie i *le Djeu et la Bayadere*). Hun sagde at det let kunde falde paa hende; bad mig strax fortælle sig det, hvis jeg om Natten hørte mindste Larm; gik selv og satte Halmstraae for Dørene og undersøgte da om Morgenens, om disse havde forandret Stilling. »Rygtet er Eens kostbareste gode sagde hun!« — Tidt hørte jeg hendes Klager; thi jeg maatte om Aftenen sidde og læse i et lille Kabinet, hvorigjennem man maatte, for at komme ind i Stuen; snart kom Jomfrue[n] og sagde: »Det er et frygteligt Huus vi ere i!« — saa kom Kokkepigen, der havde et poetisk Sving og coramsponderede med Romanskriveren Johannes Vilt og forsikrede mig »Dette kan man kalde Helvede paa Jorden!« Lidt efter kom Stuepigen og beklagede sig over, at Fruen talte saa ilde om hende, fordi hun var jaloux over at Kammerjunkeren gjorde mere af Pigen end Fruen. »Jeg stod igaar aftes og vadskede Gulv, ved det aabne-Vindue, saa kom Kammerjunkeren, og sagde »god Aften lille Ane!« saa kunde jeg ikke andet end jeg maatte sige »Tak!« men da kom Fruen og blev saa lynende & &« — medens *vi* talte kom da Fruen og jog hende paa Flugten, jamrede over sine slette Folk, der enten hun tog dem fra Kjøbenhavn eller Slagelse var lige fordærvede. En Aften var der Fremmede, en Præst ude fra Ringsted-Kanten. Mod Sædvane vare vi da alle oppe til over 12. Det var sildigt, og Meisling forlangte at hun skulde spille og synge; hun vægrede sig, men til sidst *maatte* hun; strax efter hørte man det banke paa Ruden. — Hun sprang forskrækket op, Meisling sagde, jeg skulde see efter, hvad det var for Dreng der gjorde disse Optøier, jeg saae ud, og sagde i reen Uskyldighed, hvad Sandhed var; »det var en Officeer, nu gik han!« — *M* vilde ikke troe mig, og Fruen foer mig næsten med Hænderne lige ind i Ansigtet. — »Hvor kunde De være saa eenfoldig,« sagde hun næste Dag til mig, »at sige sligt; det har været

Løier af een af Officerene og saa siger De det; De veed ikke hvor jaloux *M* er.« — Det var en ganske underlig Verden der lidt efter lidt gik op for mig; jeg var virkelig saa ganske Barn endnu, at jeg rødmede, vist nok over for meget mere, end der var Grund til; Fruen sagde ogsaa, »det er ingen rigtig Mandfolk!« — Een Aften kom hun ind til mig, fortalte mig, at hun begyndte at blive mager, at hendes Kjole hang ganske løst om hende, bad mig føle det, jeg bukkede mange Gange for min Rectors Frue; hun gav mig meget ypperlig Punsch, var særdeles venlig og god — men, jeg veed ikke selv, jeg følte mig som paa Naale, jeg gjorde hende vist Uret, troede jeg da*), men jeg fik slemme Tanker om hende, skyndte mig bort saa snart jeg kunde og rystede over mit hele Legeme. Bysnakken om hendes Character havde smittet mig, jeg gjorde**) hende vist Uret, men jeg var fra den Tid mistroisk. Da jeg kom ind i mit Værelse, læste jeg min Aftenbøn, bad vor Herre, at jeg maatte blive et godt Menneske! men kom — forførste Gang i mit Liv — til at tænke over Forhold, der aldrig var faldet mig ind; Forstanden begyndte at spille Slangen fra Kundskabs-Træet; men der var Gud skee Lov, en god Grund i mig, i barnlig Uskyld flagrede jeg forbi og glemte alt det Onde om mig. — Dog mine Begreber — Bevidstheden om noget Letsindigt udenfor, var jeg ikke længer uvidende om, og mit barnlige Gemyt, der lod sig bestikke af andre gode Træk, ansaae det ikke for saa stor en Synd, som det gjælder for; jeg undskyldte Folk, men følte dog Rædsel for deres Liv og Handlinger. — Det var altsaa min barnlige *Uvidenhed*, der her blev jaget bort; Barn var jeg endnu i Sind og Hjerte. —

Der var meget Griserie i Huset! Meisling selv var fuld af Duun og vadskede næsten aldrig Hænderne; om Aftenen Kl. 8 gik han til Seng, lavede sig da stærk Punsch, satte den overskaarne Citron mellem Tæn-

*) Disse tre Ord er en senere Tilføjelse.

**) Rettet af fremmed Haand til »gjorde«.

derne for bedre at udpresse den og fik da altid rene, hvide Fingerspidser. I Dagligstuen stod en Divan med Skabe i hver Ende; i disse laae alle Slags; Stivelse, Søm, &, &; naar vi nu spiiste Kjødsuppe, og levnedes Kjødboller, da tog hun tidt disse og lagde derind, at Pigerne ikke skulde faae dem, men vi have dem til Aftensmad. Men bort fra alle disse væmelige Erin-dringer. — October Examenen kom, jeg udmærkede mig her i Mathematik, Meisling roeste mig og jeg var lykkelig — for nu ogsaa at bevæge vor Herre, at han skulde hjælpe til at jeg kom i øverste Klasse, bad jeg *M* om jeg ikke maatte gaae til Alters, han fandt det underligt, at jeg mit i Examen faldt paa Sligt, men lod mig gaae; jeg var saa barnagtig at jeg troede det kunde hjælpe. — Jeg laae foran Altret og bad saa inderlig i mit Hjerte, men just her vaagnede Tanken om Fruens Letfærdighed, og jeg syntes ordenligt at det var en frygtelig Synd at jeg her kunde erindre Sligt. — Examens Udfald blev da — at jeg flyttedes op i den øverste Klasse. Jeg var saa lykkelig, saa uskyldig glad; skrev 14 Breve paa een Søndag for at melde Venner og Bekjendtere min Lykke. — Vi havde nu nogen Tid Ferie, da digtede jeg paa min Roman, thi jeg var saa glad, og vi havde ingen Lexier for. — Da Skolen begyndte igjen faldt det mig noget vanskeligt at følge med de Andre; thi i Grunden var jeg umoden for denne Klasse. *M* tabte ogsaa strax Taalmodigheden og tog fat paa samme Maade som før, at spotte og haane. Livet der hjemme har jeg alt omtalt, saa man kan tænke sig min Stilling; dog, hver Søndag var *M* igjen saa venlig, lystig og moersom, at jeg den Dag fik Modet bragt i Veiret; — hans Character var ganske forunderlig! han havde noget ret barnagtigt. — Om Søndagen kunde han more sig med Børnenes Tinsoldater; eller ogsaa det lille Dukketheater kom frem; jeg maatte da spille; sædvanligviis »Skuespilleren imod sin Villie«, hvilket Stykke jeg kunde ganske udenad. — Ofte kjørte han mig i en

lille Barnevogn omkring i øverste Klasse, hvor Bordene da vare flyttede til Side; eller vi legede Juleleeg, Fruen, han, Jomfruen, Børnene og nogle af Disciplene. — Eengang var der en lystig Begravelse; Svinet var dødt, det havde slugt et Peberkorn sagde Pigen; (*συνειε άυδειςι λογεις ι σχολειςι νανδώως*)*). — Der blev gravet en Grav i Haven, hvori strøedes Sand og Blomster. Svinet blev jordet, vi fulgte alle og Fruen sang en Bravou[r]-Arie over det. Fra dette og lignende Ting blev jeg ledet til at finde Morskab i at blande det Høitidelige med det Latterlige, uden at jeg saae andet deri, end en uskyldig Spøg. —

Julen nærmede sig nu. Jeg glædede mig saa meget til at komme til Kjøbenhavn, og *Wulff* var nu bleven Kommandeur i Søetaten, havde, som Chef for Academiet faaet en større Bolig paa Amalienborg-Slot. Fruen skrev mig til at jeg kunne logere hos dem, medens jeg var i Byen, og at jeg ret var dem inderlig velkommen. — Kammerjunker Holsteins Vogn kjørte just ind, *M:*, *jeg* og een Discipel til fulgte frit med. Dog paa denne lille Tour fik jeg Exempel paa hans Gjerighed. — Ved et Vertshuus, kom Karlen med en Trappe-Stige, for at vi kunne stige af, han gav ham derfor en 3 Skilling, i det han sagde til os: »Vi kan siden dividere det med tre!« og vi dividerede virkelig.

V.

Det var en mærkelig Overgang at komme fra Meislings til Wulffs Huus; her var alt Elegance, Alt fiint og nydeligt. — Jeg kom om Aftenen dertil. — O det staaer saa levende for mig! man tog saa kjerligt mod

---

*) *Med græske Bogstaver for danske:* (Svinet havde sit Logie i Skolens Vandhuus).

mig, som et Barn af Huset. Da jeg var mættet og styrket førte Tjeneren mig til mit Sovested, jeg fik 2 Værelser der vendte ud til Pladsen og man havde foræret mig før jeg gik til Sengs: 3 Bind af Schackspear, nydeligt indbundne. Jeg følte mig saa gennemtrængt af inderlig Taknemlighed, saa lykkelig. — Jeg har endnu nogle Blade af en Dagbog fra dette Ophold i Byen, hvor jeg just den Aften har skrevet — »— Der ude paa den store Plads gik jeg for 5 a 6 Aar siden; ingen kjendte mig i den hele By, og nu kan jeg hos en kjær, agtet Familie ret gotte mig med min Schackspear, — O Gud, det er jo ligesom *Aladdin*, jeg sidder ogsaa paa Slottet og seer ned. Du gode Gud! nei Du vil ikke forlade mig. Jeg kunde kysse Dig!« — Næste Morgen var jeg strax hos *Collin*, han var tilfreds med mig. »Jeg seer jo tydelig Deres Flid, og den er Hovedsagen.« sagde han. —

Her talte jeg første Gang med hans Frue; »*Kong Salomon*« var nyelig spillet, havde gjort *furor*, hun fortalte mig en Deel derom, saa jeg syntes bedst om hende. *Ingeborg* kunde jeg ogsaa godt lide; men Sønnerne, især *Eduard* vare mig frastødende, de gave sig slet ikke af med mig, og *Luisse* var et Barn jeg ikke lagde Mærke til. — Den første Dag løb jeg omkring, til alle Mennesker jeg kjendte lidt til, for at de skulde see mig og vide at jeg var kommen i øverste Klasse; dog glemte jeg ikke *Meisling*, kom nu og hver Dag til ham for at gaae nogle Ærinder, som han havde paalagt mig jeg skulde. — Hvad jeg havde skrevet af min Roman havde jeg med, jeg læste det hos *Wulffs* og vandt meget Bifald. *Øehlen-schlæger* maatte da ogsaa høre det; jeg læste det for ham. »Det er meget godt!« sagde han, kun lidt for omstændeligt; *det* at afmale en Ting vidløftigt er ikke det poetiske; som om jeg nu vilde sige. »*Andersen* sad i Sphaen og læste ved siden af *Lotte Øehlen-schlæger*; nu gik Døren op, og *Johannes* som kom fra Skole, gik ganske sagte, da han hørte nogen læse, og satte sig paa en Skammel hvoraf Farven var slidt.« See det er ikke

poetisk! men der ere mange gode Ting deri! og De har vidst at benytte meget og lagt Mærke til Menneskene om Dem! — De har Aand for det Poetiske!« — Nu læste jeg ham mit lille Digt »*Sjælen*«. »Det er ypperligt!« udbrød han, »det sætter jeg over Fortælingen!« — Jeg var saa usigelig glad; spurgte ham nu ganske naivt om jeg var mest for det Tragiske eller det Komiske. Han smilede, og fandt det sidste. — Den gamle Professor *Nyerup*, som holdt meget af mig, gav mig meget Opmuntring saa jeg ret var lykkelig. — Den gamle Forvalter *Balling* tog imod mig som en Søn, gav mig Lommepege og tog mig med i Parquettet; kort Enhver var elskelig imod mig, kun Meisling, som jeg daglig gjorde min Opvartning, var tver og kold. — Alt den 4de Dag efterat jeg var kommen, sagde han; »har De hørt om Vogn til Tirsdag?« Jeg svarede »Nei!« — »Men De maa sGud, see, at komme ud til Deres Græsk og Latin og tage fat igjen!« sagde han. — I min Dagbog finder jeg derfor angaaende dette: »Et Par Dage har jeg kun været her; jeg vil jo til Slagelse i næste Uge, og dog plager han mig. Det er en underlig Kontrast til de andres Modtagelser. Hver Dag kommer jeg til ham, og dog seer han ikke mildt! Jeg vilde gjerne holde af ham, ret af Hjertet, men jeg kan jo dog ikke selv skabe mine Følelser!« —

Snart glemte jeg igjen disse Sorger, Alt udenfor bragte mig Glæde. — Jeg blev snart ganske hjemme hos Wulffs, den eneste der, som ikke var god mod mig var en Frøken Schouboe fra Norge, en sær Skabning, der tidt fortalte mig at jeg var en forstyrret een, og at der aldrig kunne blive noget af mig.« — Det var den forunderlige Naivitet, jeg i en saa sildig Alder endnu havde, hun ikke kunde begribe; enhver barnagtig Yttring, enhver overspendt Tanke jeg sagde, thi jeg tænkte lydeligt og høit, gjorde hende bitter mod mig. Hun fik mig til at græde; de Andre loe af os begge to, og saa var det forbi. — Øehlenschlägers Datter *Lotte* var alt en

voxen ung Pige, vist 13 a 14 Aar. Hun var meget munter, og det morede hende [sagtens at give mig nogen Hyldest, som jeg tog for gode Vare]*). — De fleste Disciple i øverste Klasse, havde alle flere Gange været forelsket; det faldt mig nu ind, at det ogsaa var paa Tiden jeg blev det. Jeg sværmede for Øehlenschläger, og dette Sværmerie meente jeg ogsaa maatte gaae over til Datteren. — Jeg fandt det poetisk at elske hans Datter og besluttede mig til det. — Jeg stirrede paa hende, jeg vilde saa gjerne blive forelsket, men jeg kunde ikke; dog mærkede man mine Blik og sagde: »han elsker Lotte«; nu troede jeg det selv, skjøndt jeg godt husker, at jeg undrede mig over at man saadan kunde blive forelsket naar man selv vilde! — (Jeg var et Barn, der var ikke Idee om sand Kjærlighed)! — Nu vel! jeg elskede *Lotte*, men meente egentligt hendes Fader. — Om Aftenen skulde der være et stort Bal hos *Wulffs*; der kom Hun med sin Fader; jeg havde stor Lyst til at dandse, men da jeg ved Præsentationen for Kongen saae Kadetterne dandse tabte jeg reent Modet; jeg følte det var noget, men jeg kunde slet intet. — Jeg pyntede mig paa bedste Maade, men det eneste gode Klædningsstykke jeg havde var en lang blaae Frakke, syet til denne Juul i Slagelse; den kom jeg ned med. Alle Lysekronerne vare tændte; Prindserne sad inde i et lille Værelse; Uniformerne gjorde stærkt Indtryk paa mig, jeg følte mig lidt geneert over min Frakke, som tog sig saa godt ud i Slagelse. De Fremmede kom nu; mit Hjerte bankede; jeg saae, Kommandeuren vidske til sin Kone, det anede mig at det var min Frakke det gjalt, og at jeg ikke godt kunde gaae der i den; jeg gik hen til Fruen og spurgte hende ærligt ad. — »Har De en Kjole er det bedre!« sagde hun. Jeg fløi op paa mit Værelse; jeg havde vel en Kjole, men den var af grovt graat Klæde, jeg gik i Skole med den ellers. Den tog jeg nu paa, Bør-

---

*) Overstreget i Ms.

stede den halv itu og kom nu ind. — Men Herre Gud, alle Herrerne dernede vare sorte fra Top til Taae, jeg alene var kun graae. O jeg var saa forlegen; ingen talte til mig uden Øehlenschläger, han gik midt gennem Vrimlen og rakte mig sin Haand, det gjorde mig stolt. — Ingeborg *Kolin* kom med sin Kjæreste hun nikkede ogsaa venlig til mig; men jeg kom i daarligt Humeur. »Man tager Dig an for en Opvarter« tænkte jeg. »og saaledes skal *Lotte* see mig!« O, jeg skammede mig saa uhyre over den graae Kjole, listede mig alt Klokken 9 bort; fløi paa mit Værelse, hvor jeg græd, medens Vognene rullede til og fra derude; »O Herre Gud!« bad jeg, »lad mig dog engang faae en sort Kjole og blive et ordentligt Menneske!« — Jeg græd saalænge til jeg faldt i Søvn og sagde saa næste Dag, at jeg for Hovedpine Skyld var gaaet bort alt før Ballet begyndte. —

Næste Morgen fandt jeg ogsaa, at Frøken Wulff (—*Ida*) var dog langt smukkere i mine Øine, end *Lotte* Øehlenschläger, og at hun ogsaa var langt frommere og i Grunden mere venlig mod mig igaar Aftes; jeg tænkte da paa om jeg ikke hellere skulde elske hende; men saa stod igjen Digteren Øehlenschlägers Berømmelse og Navn for Øie, og jeg blev ved Tanken om *Lotte*, men de Følelser, eller hvad jeg skal kalde det blev snart fortrængt. — Jeg skulde hjem til Slagelse igjen; kun 8te Dage havde mit Ophold været, Meisling vilde at jeg skulde være i den sidste Halvdeel af Juleferien, i hans Huus for at lege med Børnene; jeg fik nu en Leilighed med en Lieutenant Thrane, der skulde reise gennem Slagelse og havde »Konge-Reise«; Dagen før jeg skulde afsted gik jeg til *M* for at faae hvad Breve og Beskeed han ønskede med ud! jeg traf ham ikke hjemme, derimod laae der et Brev til mig af følgende Indhold:

— »Jeg har Intet at meddele Dem ved Afreisen, kun den bestemteste Anmodning, at De fra Ankomsten til *Slagelse* anvender Tiden, ikke til at skrive Fortællinger

og Digte, hvormed De til vedkommendes store Mor-
skab har opvartet — men til Skolesager. Hvorvidt De
frustrerer*) mig ved at spille Tiden paa *den* Maade,
naar jeg troer at læse Deres *Pensa*, skal jeg nok mundtlig
tale med Dem om, og opgive Dem adskjellige *Data*,
som mueligen turde kjøle.«

Meisling.

Flere Gange læste jeg Brevet igjennem; jeg var rystet
i mit Inderste. *Wulffs* beklagede mig, *Collin* gav mig ogsaa
Mod, thi jeg tog mig det saa inderlig nær; skrev *M*
et hjerteligt, oprigtigt Brev til; at han havde gjort mig
saa bedrøvet, at Digtene og den Stump af Romanen var
skrevet i en Ferie, (hvilket jo var Sandhed), at jeg ikke
kunde vise større Flid end jeg gjorde, og at jeg altid
vilde blive ved som jeg havde begyndt. — Hele denne
sidste Dag var jeg saa bedrøvet; men om Aftenen fik
jeg *Boyes* nye Stykke »William Schackspear«, at læse
høit for *Wulffs*; det gjorde et forunderligt Indtryk paa
mig. Det var lige ud af min Sjæl; jeg syntes det var min
egen Historie, saa at jeg under Læsningen brast i Graad;
men følte mig ogsaa styrket derved. Jeg besluttede fast
i min Sjæl, at gaae i møde hvad der maatte skee; jeg
føjte, at jeg virkelig var flittig, stolede paa den gode
Gud og sov rolig ind den sidste Nat paa det kjære
Slot. —

Næste Morgen gik det afsted til Slagelse; Vandet stod
mig i Øiet da vi kjørte ud af Byen, men Officeren var
lystig, sang og loe, jeg blev da ogsaa glad og vi jog
afsted. —

VI.

Pigerne fortalte mig strax da jeg kom, at Fruen havde
faaet Brev fra *M*, og skrevet at han var vred paa mig,

---

*) Ms.: fructrerer.

og at han var vis paa, at jeg i de 8te Dage jeg var i Kjøbenhavn ikke havde læst et græsk eller latinsk Ord. »Ja, men Herre Gud!« svarede jeg, »da skulde jeg jo fornøie mig!« — Jeg blev saa bedrøvet, ingen trøstede mig; mine Følelser var meget overspændte og jeg bad derfor »vor Herre« at jeg dog endelig maatte døe før *M* kom hjem. Nytaarsaften blev der heller slet ikke leget og vi maatte alle i Seng Klokken 8te. »Gud i Himlen!« tænkte jeg, »jo, Meisling har forbuden hende at lade mig lege med Børnene; nu er han rigtig vred; jeg græd den halve Nat. Om Morgen fortalte Pigerne nogle skandaleuse Ting, hvorfor jeg og Børnene vare komne saa tidlig til Roe. — Det var Nytaarsdag 1826; min hele Sjæl var saa opfyldt af Smerte, Frygt for Meisling og det kommende lange Aar; jeg tænkte den Dag saa meget over min Fremtid, piinte mig selv saa meget at jeg fik den skrækelige Tanke, heller at døe, en saadanne gaae at lide. — »Endnu troe dine Velgjørere godt om Dig,« tænkte jeg, »men naar nu det siden gaaer værre og værre, da er Alt forbi; heller døe nu, end siden naar de alle ere vrede paa Dig!« — Jeg gik der ganske overladt til mig selv; revet bort fra al den Kjærlighed og Godhed der nu nogle Dage havde omgjøglet mig i Kjøbenhavn, fuld af Frygt og Mismod. Jeg beredede mig formeligt til at døe; thi jeg bildte mig ind nu vare mine Lidelsers Skaal fyldte, Meisling vilde ved sin Hjemkomst bringe mig til Fortvivelse; det Ord i hans Brev: »noget som nok skal kjøle.« udlagde jeg til, at han vilde fløtte mig ned i 3^{die} Klasse igjen. —

Efter 8te Dages Selvpinsel kom da Meisling om Natten; jeg laae til Sengs og vidste ikke ret om jeg skulde styrte ud og høre min Skjæbne; men han talte saa vredt, syntes mig, jeg havde ikke Mod; men i den tidlige Morgenstund gik jeg ind til ham, han var i godt Humeur, og sagde, han havde skrevet sit Brev i Hidsighed, hvad han havde yttret om »noget som nok skulde kjøle« var, at han vilde sige mig, at det var Øehlen-

schlæger der havde fortalt ham at jeg havde digtet og læst dette for ham og tillige yttret, at jeg var saa forfængelig, at jeg ansaae et hvert Smil for et Bifalds-Smil! det var det, som han troede vilde kjøle mig; desuden kunde jeg lige saa godt vise ham (o: Meisling) hvad jeg havde digtet, som nogen anden, thi han var ogsaa Digter!« — Saaledes opløste sig den frygtelige Angst, kun var jeg bedrøvet, ret inderlig bedrøvet at Øhlschlæger havde sagt Sligt, da jeg troede han maatte kjende til Meisling.

Skolen begyndte, de gamle Lidelser toge fat, det hauslige Liv vedblev som før og jeg blev mere hjemme; hørte om Aftenen hvorledes Fruen kujoneredes af Pigerne der vidste altfor god Besked med Alt. — »Jeg skal gaae ind til Simon,« sagde hun, »og klage Eder an!« — »Ja gaae kun!« svarede de, »vi skal nok følge med og fortælle et og andet!« — »I slette Mennesker!« udbrød da hun, »jeg faaer Krampe! Uh!« — »Nu spiller hun Komedie!« sagde Pigerne. — Vi kom ellers ingen Steder; hos Hennebergs var jeg dog vant dertil; Præsten Fuglesangs Familie var mig meget kjær, det var en meget aandrig Kone, men de vilde ikke omgaaes med Fru *M*, altsaa maatte jeg heller ikke komme der. — Et andet, ret poetisk Bekjendtskab havde jeg ogsaa gjort men som jeg nu reent maatte give slip paa. — En Lieutenant Hage havde giftet sig med General *Sunts* Datter, men da han havde maatte tage sin Afsked og hendes Fader var imod Partiet og ikke vilde hjælpe dem, levede de stille ude i et lille Bondehuus, tæt under Antvorskous Slots Ruiner; inde i den lille Bondestue var meget hyggeligt; smukke Gardiner, nye Meubler, et Fortepjano og en Harpe; det tiltalte mig meget, og jeg gik gjerne lidt om Søndagen derud, laante dem de Bøger jeg havde og fik da Kafee eller Frugt. Det var to venlige Mennesker. Nu ere de siden kommen godt frem! — — Her kom jeg nu heller ikke meer! jeg maatte og skulde voxte fast i den meislingske

Jordbund. — *Blok Tøxen* havde skreven en lille Pjese mod Meisling, den kom en Søndag til Slagelse. Fruen fortalte mig det og var meget uroelig. »Der kan staae nogle slette Historier om mig!« sagde hun; »det er et farligt Menneske; jeg tænker at her vil blive et slemt Spectakkel!« Jeg blev ganske forskrækket! — *M*: kom imidlertid, og sagde at det Hele var noget Væv. »Staaer der intet om mig?« spurgte Fruen! »Nei,« sagde han, »ikke andet, end at jeg er saa gjærig at jeg har søgt Mamon selv paa Bunden af den værste Bærmetønde; det er da dig!« — »Ja mig!« sagde hun og loe, men hvidskede siden til mig: »Gud skee Lov, at der ikke stod Andet; jeg fik lidt Skræk i Blodet!« —

VII

Foraaret nærmede sig, *Meisling* blev valgt til Rector i Helsingør, det forvoldte os alle megen Glæde. — Lærerne med, kan jeg tænke, thi han behandlede dem meget »hönisch«. — Vort Tøi skulde gaae til Søes fra Korsøer, den poetiske Pige fulgte med, man havde bestemt mig samme Lod, men jeg rørte Fruens Hjerte og fik Lov at tage med over Land. Vognen kom [om] Aftenen og længe før Hestene indtraf næste Morgen, sad *M* og Børnene alt reiseklædt paa Vognen, en Sædvane han altid brugte naar han skulde reise; ofte havde han saaledes ved Juletider drukket sin Kaffe paa Vognen. — Man afmaled mig Helsingør som et Himmerige, dog det at reise var mig alt eet, thi min hele Sjæl og Tanke har altid higet efter Reiselivet. — Een Miil hiin Side Ringsted Kroe boede en Præst, her tog *M*, Fruen og Børnene ind; Jomfruen, jeg og een Elev til, (*Jens Hvid*, der skulde med os for at demiteres til October) maatte derimod overnatte i Kroen. — Af Oco-

nemie lode de hende og mig gaae den Miil for at faae fri Aftensmad og vi maatte da ved Midnat ene trave gjennem den mørke Skov tilbage til Kroen; jeg var meget bange, vi stødte paa en drukken Bonde der blev vor Veiviser; jeg troede det var en Røver, vi gik vild og kom først ud over Midnat til Kroen. Næste Dag kom vi gjennem Roeskilde, kørte langs den deilige Issefjord, der ganske underligt tiltalte mit Hjerte. — Jeg følte mig som en Fugl i Luften. — Meisling havde en Deel Muttervits naar han var i godt Humeur, jeg slog ind deri og var ikke uheldig. — Gjennem Kingos Fødeby (Slangerup) kom vi mod Midnat til Frederiksborg; ved Daggry skulde vi alt bort igjen, men Slottet, selv kun det ydre maatte jeg dog først see. — Klokken var 12, det var deiligt Maaneskin; jeg gik over til Slottet, traadte ind i den gamle Slotsgaard, der gav Eccho ved mine Skridt. — Meislings vare alle ved at gaae til Sengs; jeg gik ene herovre. — Den gamle gothiske Bygning midt i Vandet, de udhukkede Kjæmper og de store Slagskygger der faldt over dem i Maaneskin[n]et, greb mig mægtig. Kun i et lille afsides Værelse i een af Fløiene var endnu Lys, ellers var der mørkt og dødsstille; min Phantasie kom stærkt i Bevægelse, jeg tænkte paa Christian IV, paa alle de hvis Billeder hang i den store Riddersal; »om de nu kom ned!« tænkte jeg og blev underlig tilmode, men saa fik jeg i det samme den ganske naive Tanke. »De døde maa jo vide, at jeg ikke kan taale at see dem, jeg vilde døe af Skræk, og saa vise de sig bestemt ikke for mig, det var jo gyseligt ondt og ufornuftigt!« og virkelig gav dette mig Mod, jeg gik vist en Time, ene i den stille halvdunkle Slotsgaard. — I Daggry reiste vi bort, Skoven var saa grøn, det var et ordentlig Sommerveir. Endelig øinede vi Sundet og Sverrig, Helsingøer laae dybt nede under os; endelig vare vi der da og traadte ind i den smukke Skolebygning. —

VIII.

Skibet med vort Tøi var endnu ikke kommet, vi bleve nødte til nogle Nætter at ligge ind paa et Gjæstgiversted, hvor vi maatte (*Hvid* og jeg) nøies med en lille Jernseng for Een Person; *M* var gnaven, det kostede ham formeget! endelig kom der da et poetisk Brev fra Pigen, der meldte, at hun og Tøiet endnu laae i *Korsær* og ventede paa Vind, at denne endnu ikke indtraf, ansaae hun for en Himlens Straf over Fruens og Rectors Synder. De loe der af! fik siden Tøi at laane og vi kom da ind i Skolebygningen. Det var just Prinds Frits's og Wilhelmnes Forlovelses-Dag; hele Byen blev om Aftenen illumineret, jeg travede om med Jomfruen og Børnene; kort Tid efter kom Kongen paa sit Dampskib til Byen, der blev udsmykket i Hovedgaden, med Guirlander over Gaden, Tepper hang ud af Vinduerne og i Marienlyst Have gav *Foroux*-Selskab Hestekunster uden Betaling, saa der var et uhyre Publicum. Alt dette gjorde et glædeligt Indtryk paa mig, jeg skrev mine Venner til i Slagelse, fortalte dem min Reise og al denne Stads, men da jeg havde nedskrevet dette i det første Brev, fandt jeg det saa godt fortalt, at jeg copierede alle de andre Breve efter dette, uden at tænke paa at i det lille Slagelse, alle de der fik Brevene viiste dem, rimeligviis til hinanden; det var ikke nok; jeg skrev ogsaa Professor Nyerup til, der holdt meget af mig; han fik samme Brev. Nu har han vist fundet det moersomt, thi han lod et stort Stykke deraf indrykke i »Kjøbenhavns Skilderie«, hvor det endnu paraderer. Mine Slagelse-Venner takkede mig derfor ret for det interessante Brev de alle havde faaet og siden læst trykt. — I de første Dage spadserede vi ret, besøgte Marienlyst og Hammermøllen, hvor *M* betalte for mig og Børnene, for at vi maatte ride paa Træhestene (paa en Gyngede der gik rundt). Jeg har vist taget mig

komisk ud. — Hjemme fik Fruen Vesit af alle Honoratiore Fruer. »De kan ikke troe, hvor jeg glæder mig,« sagde hun, »at jeg er kommet her ned. Det er saadan en skrækkelig By Slagelse, med Ondskab og Bagtalelse, ingen honet Kone gaaer fri! De skulde vide, hvad Folk sagde om mig.« og nu fortalte hun dem alle de skandaleuse Ting, Folk virkelig sagde om hende. De arme Damer rødmede og neiede medens jeg faldt i Staver over dette Skriftemaal. Saasnart de vare borte, spurgte jeg hende, hvor hun vilde fortælle Sligt. »Det er bedre,« svarede hun, »at jeg fortæller det, end at de skal høre det af Fremmede! af min Mund troer de det ikke.«

— Skolen begyndte; alt havde virkeligt et raskere Sving end i Slagelse. Vi sade i store lyse Værelser. Drengene vare mere raske, kjendte ikke til at forknøttes; Lærerne gik mere elegant klædt, selv *M* gik de første Dage i Kjole. — Overlæreren Schørring, et vittigt Hoved, fuld af Lune og Humor, læste Historie og Geographie med os; han var meget underholdende, havde først været Officeer, vidste nogen Beskeed om alt, var tillige musikalsk og spillede flere Instrumenter, det er ham der har skrevet og sat Musik til den bekjendte Vise: »*Jan Pjet, Jan Pjet, Jan Pjerreljerreljet*«, hvori hvert Vers er paa sit Sprog. — Han virkede betydeligt ind paa mit Lune. Det var ellers komisk med hans Bitterhed mod to Mennesker, som han i enhver Time, i ethvert Foredrag fik Leilighed at snærte, nemlig: »*Napoleon*« og »*Oehlenschläger*«. — Saaledes sagde han: »*Napoleon* var ikke blot ærgjærrig, men saa forfængelig! nu var denne Napoleon kun en lille bitte Mandsling, men vilde saa gjerne see stor ud. Da han nu skulde krones, lod han forskrive fire af de allermindste Mænd i hele Riget, som skulde staae ved Thronen og saa skulde de være sortklædt for ret at see smaae ud ved Siden af ham, saa kroede han sig »*je suis le grand!*« og saa var han dog saa lille bitte!« — Om Toget i Rusland fortalte han at den store Napoleon forfaldt til Drik, »han drak Extract,

saa stærk, at Generalerne, dreiede sig om i Teltet og kastede det bort, da de ikke kunne fordøie det, »o«, vedblev han, »Napoleon leed ogsaa af saadan at forfalde, det rumlede lidt i hans Hjerne.« — Jeg kom strax i Oposition mod ham, først og fremmest for Øehlen-schlægers Skyld, thi endnu havde jeg intet ret Begreb om Napoleon, kun stod han for mig som den mærkeligste Mand i min Tid; min Fader havde været begejstret for ham, hjemme var han altid nævnet som en Gud. — Det morede ellers *Schiørring* at jeg kunne blive hæftig for de to Mænd han rev ned, og var mig slet ikke vred derfor. Meisling havde ogsaa megen Agtelse for *Schiørring*, og fandt ham moersom, saa han i den første Tid altid kom ned til os Søndagaften. To andre af Lærerne vare militaire, den ene Officer (Arndrup) læste Mathematik i øverste Klasse hvor jeg kom ind; der var ingen her der kunde synderligt Mathematik, det var ganske anderledes i Slagelse under *Andersen*; ingen af Tillægene i Biørns Geometrie blev her i Helsingør gaaet igjennem, ingen kunde dem, men jeg havde Alt herligt opskrevet fra Slagelse, der gjalt jeg for ikke at kunne lære Mathematik, her roste man mig, fordi jeg stod lige med de Bedre, dette virkede, som sædvanligt, bedst paa mig, jeg læste derfor med Lyst og Eftertanke, og begreb nu først at Mathematik ikke skulde læres udenad, som jeg før havde troet, men kun begribes; jeg kom nu til at brillere, maatte endogsaa gaae Sætningerne igjennem for de Andre. Det gjorde mig stolt; og nu vidste jeg at vinde mit Udmærket godt næsten hver Maaned, for Mathematik. Dette og flere lignende Tilfælde har overtydet mig om, at Roes og Opmuntring kan virke alt hos mig, Dadel og Ligegyldighed gjør mig sløv. — Det er just den største Roes, der gjør mig ængstelig, der driver mig til at vise mig den værdig; den gjør mig ikke forfængelig, nei jeg har ved den tidt følt mig blive Barn igjen, inderlig og taknemlig klynget mig til Gud og følt mig just Lille ved at andre gjorde

mig stor. Derimod gjør ubillig og haard Kritik mig bitter, hovmodig og vækker min Ulyst til at virke. Saaledes er det siden tidt gaaet mig, med mine poetiske Arbejder, har Fremmede hørt Begyndelsen af et Stykke jeg ikke havde fuldført det og da dadlet, da har jeg næsten aldrig siden kunne fuldført det. — Slagelse-Livet i det *M.s*: Huus vendte imidlertid snart tilbage, det var den lille Nisse der fløttede med os da vi fløttede. M begyndte igjen at gnave og være utilfreds, Fruen bort sang Grillerne, »Troe ham ei han dig bedrager.« En Søndag skulde vi kjøre ud til et smukt Sted ved Sundet : Odinshøi, paa Veien blev der Uenighed, og da vi kom til den lille Krat-Skov der skjulte Udsigten, stod M af Vognen, men da han var vred vilde han intet see; lagde sig derfor tæt ved Vognen i Græsset for at sove; Fruen vilde derimod slet ikke stige ned, jeg og Børnene vare altsaa de eneste der gik det Par Skridt bag Hækkene hvor vi saae een af de første Udsigter der da havde grebet mig. Det var en Klint vi stod paa, neden for laae Fiskerhytter med udspændte Garn, Skibe seilede gennem Sundet, hvor Bølgerne brødes med en Støi, som naar der kjøres med Vogne, læssede med Jernstænger. Lige for laae Sverrig med Kullen, hvor den blaalige Røg hvirvlede op i den klare Luft. — Intet Partie i Naturen har siden grebet mig stærkere end dette, men det var ogsaa en deilig Dag og Solen skinnede mig ogsaa i mit Hjerte. —

Det gamle Grisserie hjemme tog imidlertid til. Jeg vil anføre et Par Exempler. Der var en Divan med smaae Skabe paa Siderne, i disse laae alle Slags; spiieste vi nu Suppe med Kjødboller, hændede sig et Par Gange, at Fruen tog disse med Fingrene og gjæmte der inde til Aftensmad, da ellers Pigerne let kunne spise dem. Den anden Logerende Hvid og jeg maatte ofte spise af samme Talerken og fik da tidt efter at have nydt Grød eller Sødsuppe, Eftermaden paa samme Talerken, thi det evige Vadsken og Pjadsken »sagde *M*,«

sleed paa Tøiet. — *Hvid* og jeg havde vor Seng inde i Skolens Bibliothek, hvor Luften just ikke var saa god, her stod ogsaa Husets Vinterforraad, en Fjerding Smør; da nu Fruen paastod at Pigerne ruttede formeget dermed, indgik hun et Væddemaal med dem, at hun i en Maaned eller Uge, skulde komme ud af det med saa og saa meget. Dette slog ikke til, men for at vinde, listede hun sig paa Sokker ned til os, og stjal Smør fra sig selv; hvor jeg bævede af Angest for at *M* skulde komme og træffe hende saaledes hos os. — Hun var ellers grumme god, tidt fik vi Kaffe ned midt om Natten, jeg blev vækket, drak den og — *sov igjen*. — Hendes Rygte begyndte igjen at udbredes, Klammerie med Pigerne, gamle Scener og [. .] fornyedes, *M*, kom ogsaa paa spændt Fod med disse Lærere, jeg fik daglig at høre at det fortrød ham jeg var fulgt med eftersom de 200 Rdlr jeg aarligt betalte for Kost og Logie var intet i Helsingør; selv til Fremmede sagde han det, medens jeg hørte det; jeg blev daarlig behandlet, spiste *M* og en eller anden Gjæst Steeg om Middagen, fik jeg kogt Kjød og selv her, da jeg engang skar et for godt Stykke af sagde *M*: »Naa, De veed at tage for Dem af Retterne!« — Mit Humeur tabte sig Dag for Dag, min Stilling var langt værre end i Slagelse! Jeg vil springe alt det Griserie, al det Letfærdige over jeg blev Vidne til, jeg sank meer og mere sammen, blev ganske melankolsk, thi jeg følte mig saa langt fra mit rette Sted. — De meest komiske Scener fandt tidt Sted, men mig var de altid til Angest og Gruelse. — Saaledes, medens vi endnu havde den poetiske Pige og Fruen og hun vare Uvenner, sad vi en Middag og spiste i den lille Have tæt op til Kjøkkenet. Pigen vadskede op, og begyndte med eet at improvisere en Vise om Fruens Letfærdighed, paa Melodien: »Dannevang«; *M* blev opmærksom, uden at forstaae hvad jeg altfor godt hørte, spurgte derpaa Fruen: »Hvad er det? Jeg synes hun nævner vore Navne!« »O,« svarede Fruen, »du skal ikke høre efter,

hun er fuld af Ondskab, det slette Dyr!» — Tidt naar Fruen var i Pengetrang, vilde hun spaaes, en svensk Pige vi havde, forstod sig herlig derpaa, og fandt sædvanligviis aldrig gode Auspiciet naar ikke Fruen lovede Puns eller Kaffe. — Jeg fik slet ikke gode Ideer om Fruentimmerne og Fruen forsikkrede mig at de vare alle ligesom hun, men at jeg var saa moersom uskyldig i min Alder. — Men bort fra alt dette og meget mere! »Jeg er Digter, der bliver noget af mig!« det var den eneste Tanke der styrkede og holdt mig, men kun Øieblikke havde jeg den; *M* søgte, maaskee i en god Mening, ganske at udrive den, mine Venner i Kjøbenhavn, der frygtede at Poesien skulde skade min Flid, gjorde ogsaa deres og det var mig det Tungeste i hele denne virkelig ulykkelige Tid. — Fru Wulff følte virkelig for mig som en Moder, min Stilling i *M*: Huus havde hun intet klart Begreb om, thi jeg vovede slet ikke at omtale hvorledes der var; da hun nu ogsaa frygtede at den Tanke om at blive en stor Digter, som jeg udtalte i ethvert af mine Breve, skulde forstyrre mig, kjæmpede hun især imod, og det kostede mig mange Taare. — Saaledes eengang skrev hun i sit saa velmeente Brev: »Vaagn for Guds Skyld op, kjære Andersen! drøm ikke om at blive udødelig — at komme til at sidde blandt de store Mænd i det store Huus! tak De Gud for at der bliver sørget for, at De kan lære noget, at Deres Forstand kan blive dannet, at De kan lære at kjende, om ikke at dømme, hvad der er Stort og Skjøndt i Livet!« — saaledes videre.

»—Altid Beskjæftigelse med Dem selv! den store Digter De skal blive — Kjære Andersen! De kan jo nok mærke, alle disse Ideer ikke vil lykkes Dem, og at De er paa en gal Vei. Om jeg nu fik den Idee, at ville være »Keiserinde af Brasilien«, og jeg mærkede alle mine Forsøg gik galt, at ingen vilde entrere i dem, skulde jeg da ikke gjøre mig Umage for at samle saa megen Fornuft og Tanke, at jeg kunne indsee, jeg er *Fru Wulff*,

opfyld der din Pligt, og vær ingen Daare. —« Dog ofte fik jeg kjærlig Trøst, der vederqvægede mit Hjerte, saaledes eengang, da hun af Fremmede hørte lidt mere om min Stilling.

«—Besynderligt nok, kjære Andersen! jeg har drømt om Dem for et Par Dage siden og jeg troer det er en mægtig Drivfjær, hvorfor jeg saa endelig maa skrive Dem til — det forekom mig, som jeg kom til *Helsingør*, og De traadte mig triumpherende imøde, sigende: Rectoren har mishandlet mig, men jeg staaer fast til Maalets Ende, som Christus min Forløser! og det forekom mig ret, som De saae saa glad og tilfreds ud, ved den Seier De havde havt over Dem selv, ikke at lade Dem forknøtte af hans Urimelighed og jeg besluttede strax da jeg vaagnede at meddele Dem mit Bifald; men lad mig nu ogsaa vide om der virkelig har været en Kurre paa Traaden mellem Dem og ham, De pleier jo ellers at meddele mig det, men da jeg intet har hørt, var det maaskee en almindelig Drøm, uden *rapport*, har derimod Deres Charakter vundet den Kraft, gode Andersen! ikke med Ligeegyldighed, men med Resignation at bære hans Urimeligheder, da gratulerer jeg af Hjertet Dem og alle Deres Venner, og da skal De see, hvor Alt vil gaae let og godt her efter. De kjender Mandens Temperament og veed, at han mener Dem det vel, det siger De jo altid selv? Antag at det hæftige Udbrud er en nødvendig Lungerystelse, for hans Sundhed; thi jeg troer fast, at der er noget Physisk med i Spillet, saa trøst Dem ved at bidrage til hans Helbreds Vedligeholdelse — sandt nok, det er paa en høist ubehagelig Maade, men man skal søge alle Trøstegrunde under ublide Omstændigheder. Det første Exempel jeg i Drømme, som vaagen, anbefaler Dem — ikke ene i Ord, men i Gjerning, [er] Christus vor Forløser! — men andre gives der ogsaa i Livet, søg dem og følg dem! tag ogsaa Fantasiebilleder, see ogsaa til lille Askepot, hvorledes hun blev hadet og forfulgt af Faer og Søstre,

som *burde* have elsket hende, men hun bar sin Lod taalmodigen og hvilken Løn fik ikke hun? Saaledes gaaer det altid, og da De er saa iegod, kjære Andersen, saa taknemlig mod Deres Velgjørere — husk, det er vor gode Konge selv! saa vil De taalmodig udholde nogle Aars Lidelser, hellere end bedrøve andre som De har kjær og som har Dem kjær, ved at forandre Kariere?« — Jeg seer ingen Stilling i Verden aaben for Dem, eller De skikket til andet end at studere, men jeg synes at det er smigrende, kun at være skikket til det Bedste!« — — Dog det var kun øieblikkelig, at jeg saaledes inddrak Trøst og Mod. *M* var meget hæftig, det morede ham at gjøre Nar af Disciplene, og da det især virkede ind paa mig, blev jeg oftest Skiven for hans Kastespyd. Mit gode Humeur svandt reent, intet om mig bidrog til at hæve det. — Aldrig kom jeg ud, undtagen en lille Tour med ham og Børnene ned af Gaden i Middagsstunden; Porten lukkedes Klokken 6 om Aftenen og Klokken 9 vilde han sove. — Daglig fortalte han mig at der aldrig blev noget af mig, at jeg var dum, at jeg ikke kunde blive til noget. Den Følelse, at jeg altsaa uværdig nød Understøttelse og Hjælp, knugede mig til Jorden. Jeg skrev flere Gange til Collin derom, bad ham tage mig ud af Skolen, da jeg intet duede til, men han trøstede mig venligt; mine Characterer hos Lærerne vare ogsaa gode, jeg fik næsten altid Udmærkelse i Religion, Dansk og Geometrie, kun hos *M* og den nye Lærer *Thortsen* (der læste latinsk Grammatik) var det kun daarligt. Jeg ønskede inderligt at døe, det var min Tanke naar jeg om Aftenen lagde mig, den vaagnede med mig om Morgenens, og med Frygt og Gysen for de to første Timer *M* læste med os paa Skolen gik jeg til mit Arbeide. Denne udtalte sig altid[...] og han søgte at gjøre mig latterlig for alle de Andre; tilsidst troede jeg han havde Ret, opgav mig selv ganske og læste nu kun fordi *Collin* og mine Venner vilde det. — I en saadan Stemning, efter at have grædt

mit Hjerte ud, og haabede inderligt og vist at vor Herre dog vilde lade mig døe, nedskrev jeg *Øieblikkets Følelse* i et lille Digt, og det var: »*Det døende Barn*»; et Digt der mest af alle mine Digte har tiltalt Folk, og som alt har nydt den Lykke at oversættes i flere Sprog. — Da det var skrevet, fik jeg det frygteligste Samvittigheds-Nag, over at jeg dog havde digtet; noget jeg jo slet ikke maatte. Det lettede derfor mit Hjerte da jeg fik det afskrevet i et Brev til Collin, som jeg forsikkrede, at jeg slet ikke kunde gjøre ved det, men det var kommen saa ganske af sig selv, og at jeg ingen Tid havde spildt med at digte det. Selv Meislings fik det at see, thi det forekom mig virkelig, at jeg havde begaaet en Synd ved at digte, da man havde forbuden mig det. — Mit Mismod tog mere og mere til, eftersom *M* blev værre mod mig; tidt tog han mig op paa sit Værelse, udviklede mig, at jeg var en Hest, at jeg aldrig blev Student og hvad mit Talent for Digtekunsten angik, svor høit og helligt, at der ikke var Gran der af hos mig. »Troer De ikke,« sagde han, »at dersom der var den mindste Gnist hos Dem, jeg da ikke skulde mærke det! Jeg er selv Digter, veed da nok hvad det er. Men det er Forstyrrelse, Fjotterie og Galskab De har! Var der Tanke af Poesie i Dem, ved Gud, jeg skulde opmuntre Dem, jeg vilde tilgive at De var en Hest i Skolesager og Grammatik, men det Hele hos Dem er kun en fix Idee, der bringer Dem i Daarekisten. — Sæt at De engang traadte op som Skribent, jeg vil døe paa, Publicum læser det som Klokker Heegaards Riimpose, griner Dem ud, og Deres Poesier ligge som Maculatur hos Soldin.« — Saaledes taledes han til mig; o jeg erindrers saa tydeligt hvert Ord han sagde, og saa havde han et saa vredt Blik, jeg glemmer aldrig det forunderlig grønne Skjær der spillede i hans Øine; alle mine Nærver bævede, jeg var færdig at synke til Jorden. — »Siig mig et eneste Digt, en eneste Linie Poesie Deres tomme Hjerne har lavet. De har ikke Følelse, det

De har er Flæberie; De har ingen Phantasie, uden som Kandidaterne paa Bistrup og Forstanden vil jeg aldrig tale om. — Siig mig noget Poesie af Dem!« jeg græd, jeg kunde intet svare. Mit Digt: »Det døende Barn«, var »Flæberie, som enhver Vand-Poet*) kunde smøre sammen.« — Jeg tvivlede nu ganske om at jeg var Digter, og dette var det eneste der havde holdt mig opreist. — Alle mine Breve var Klynkerie, jeg yttrede endog for Fru Wulff at jeg vilde gaae til Amerika, som hun ret skjændte paa [mig] for; ja jeg blev saa fortvivlet at det selv forekom mig under disse Omstændigheder, da jeg jo intet kunne blive til, og kun bedrog Staten for de Penge jeg fik, til min Underholdning, at et Selvmord var tilladeligt. — Mine Meddisciple, selv de andre Lærere, fordoblede imidlertid deres Venlighed imod mig, *Collin* skrev *M* et alvorligt Brev til angaaende min Stilling, dette gjorde ham rasende, han styrtede ned til mig og spurgte om jeg havde ovovet at anklage ham, at klynke, at jeg strax skulde pakke ind og ud af hans Huus og Skolen. Jeg troede det var hans Alvor og begyndte derpaa, men da han saae det, blev han med eet ganske venlig, bad mig glemme hvad der var skeet, sagde han meente mig det godt, var lidt hæftig, men at jeg nok blev Student, han vilde ogsaa læse lidt privat med mig; fik desuden *Thortsen* til engang hver Søndag at høre mig i latinsk Grammatik, og det uden Honorar. Denne Maaned fik jeg ogsaa god Character hos ham, thi han brugte, den sidste Dag i Maaneden at høre os i et lille Stykke, og eftersom vi kunne dette og han var i Humeur fik vi Character for den hele Tid. —

IX.

Det traf sig nu, at jeg havde fra Øehlenschläger selv faaet hans Roman: »Øen i Sydhavet«, denne vandrede

*) ∴ Vandhus-Poet.

om mellem Disciplene, een af disse (en Søn af den be- kjendte Lars Bacche) havde laant den; hos hans Moder logerede en svensk Konsulats-Secretair Ludolph Schley, der havde oversat »*Frithiof*« og »*Axel*« paa Tydsk; han kom til at læse mit Exemplar af *Øen* i Sydhavet, og da han derfor en Dag saae mig hos *Bacche*, takkede han mig forbindtligt, og yttrede at han havde hørt jeg havde meget Sands for Poesie, jeg kunde mit »døende Barn« udenad, sagde det for ham, og han blev henrykt; det glædede mig, men jeg troede strax, han mener det vist ikke, *M* kjender mig bedre og forstaaer sig ogsaa paa det. — En Dag som jeg sad hjemme paa mit lille Værelse, bankede det paa Døren og jeg fik en Vesit af *Schley*; jeg blev uhyre forskrækket derover, thi *M* leed ikke engang at nogen af Disciplene gik ind til mig. Jeg sagde ham da ganske ærligt, at jeg ikke turde tage imod hans Besøg, da *M* ikke holdt af det, og bad ham, aldrig at komme til mig. Han svarede at min naive Aabenhjertighed behagede ham, og bad mig da engang at komme til sig. Jeg vovede det en Søndagmorgen. Han trakterede mig med Frokost og Viin, forærede mig sin »*Frithiof*«, og sagde at han ikke ret kunne forklare det, men at han maatte holde meget af [mig], jeg skulde tidt besøge ham. Dette gjorde mig nu forskrækket igjen, jeg skrev ham derfor til jeg ikke oftere turde gjøre Vesit, uden *Ms* Vidende, og at jeg ikke vovede at fortælle ham det. — En Dag som jeg sidder faaer jeg da et Brev at han vilde sige mig »Lev vel.« da han var blevet ansat i *Libau* i Kuurland, skulde nu reise og bad mig skrive i sin Stambog hvor jeg fandt *Atterboms*, *Tegners*, *Geyers* og flere svenske Digteres Navne. Spurgte tillige om han kunde komme til mig, eller om jeg vilde besøge ham til Afsked. Jeg lovede det sidste, men skrive et Vers, havde jeg ikke Mod til; jeg maatte jo ikke, og frygtede forat det skulde komme for *Ms* Øre; et Par Ord i Prosa, et kort »Lev-vel!«, var alt hvad jeg kunde give ham, men han fik dog ogsaa en Afskrift af Digtet:

»*Det døende Barn*«; — da vi skildtes ad, trykkede han hjerteligt min Haand, sagde at vi maatte være Venner, maatte nærmere lære at kjende hinanden og dette kunne skee endnu ved Breve; vi indgik det, og indtil dette Øieblik bestaaer dette poetiske Venskab, skjøndt vi ikke siden den Tid have seet hinanden; Havet ligger imellem, og mange Erindringer, der vist have forandret vore Træk, og hos mig i det mindste meget af mit hele Væsen. —

Skolens Lærer i Hebraisk blev ansat som Præst paa Bornholm, vi fik en ny, (*Verliin*) en theologisk Kandidat der havde været *Ms* Discipel, og som han selv ønskede sig derned. Det unge Menneske maatte hver Søndag være hos ham, det var fastsat Regel, han blev derved lidt efter lidt indviet i det huuslige Liv; *M* behandlede mig igjen som før, ja det tiltog; selv Brænde til min Kakkelovn blev mig altfor sparsomt givet; han lod mig sidde i Skolen at læse naar de andre vare borte og Skolen endnu varm, men ikke med den bedste Luft. Selv klagede han over at jeg spiiste formeget; Fruens Selskab blev mig imod, det morede hende tidt med Pigerne at gjøre mig undseelig, kort — det var vederstyggeligt, ulykkeligt, jeg var ved at gaae til Grunde og bukke under for *Ms* Spot og feilagtige Maade at tage mig paa. Der kom endnu et Brev fra *Collin*, men kun nogle faae Dage virkede det, saae var alt igjen som før. *Verliin* saae hvorledes jeg havde det, hvad jeg leed, og raadede mig en Dag, men med største Forsigtighed, at sige *Collin* ganske min Stilling, selv vilde han i den tilstundende Paaskeferie gaae til ham og fortælle det Hele. — Han trøstede mig hjertelig, sagde mig jeg havde Hovede, at der vilde og maatte blive noget af mig, denne Roes opflammede mig, at jeg selv i Hebraisk bragte det til at faae »*Udmærket godt*« flere Gange. — Ferien kom, *M*, *Verliin* og jeg toge til Kjøbenhavn, hvor jeg ventede aandelig Liv eller Død.

X.

Wulfs toge saa kjærligt imod mig, jeg var hos dem; alt den første Aftens Venlighed, vakte mit gamle Haab og Mod; jeg fik igjen Tillid og Tro, og da jeg vaagnede næste Morgen gik jeg fuld af Forventning til Collin, der opmuntrede mig paa det Bedste, men bad mig holde ud hvad der ikke lod sig forandre. Imidlertid kom Verliin til ham, jeg veed ikke deres Samtale, men *Collin* bestemte øieblikkelig at jeg skulde ud af *Ms Huus* og til Kjøbenhavn for at læse privat. *Verliin* havde anbefalet (den *hebraiske*) *Müller*, til at læse med mig, jeg troer for 16 Rdlr om Maaneden. Jeg skulde da dimiteres Aaret efter. — Hvor jeg blev lykkelig! jeg aandede og levede paa ny! mit gamle Lune vente tilbage, jeg kunde knap sove om Natten derefter, og i den tidlige Morgen paa Sengen, skrev jeg med Blyant, ude hos Vulffs, mit første Komiske Digt: »*Aftenen*«, der findes i mine Digte, det var ogsaa det første der tiltalte den aandrige, kjære Jette, der fra den Tid blev min tro Beskytterinde og Forsvarer og siden næsten tør jeg sige Søster — skjøndt jeg tidt driller og plager hende, men alt i Spøg. — Det var hendes Roes, hendes Lune der virkede ind paa mig; hun er Skyld i de fleste komiske Digte, hun vækkede meer og meer min Sands for disse, medens hun drev mig fra det sentimentale, selv »det døende Barn« fandt ikke ret Naade, hun og Lotte Øehlenschläger loe ret hjerteligt naar jeg declamerede det og Alfs Monolog i Hagbarth og Signe; dog, meget kom ogsaa af min fyenske Udtale, saaledes sagde jeg i det døende Barn, om Moderens Kind: »Den er *vo!*« istedet for: »den er vaad.« —

Collin skrev imidlertid et Brev til M, (som var her i Byen) at han troede det gavnligere for mig, at jeg læste det sidste Aar privat, og paa Grund heraf vilde han herved tage [mig] ud af Skolen; mig selv raadete han

at tage med Dampskibet hjem og oppebie M, for at sige ham Farvel, at alt kunne skee paa den venligste, den bedste Maade. — Jeg forudsaa det kommende Uveir, men gjorde naturligviis som han forlangte. — Søndagmiddag indtraf jeg saaledes pludselig i Helsingør med Dampskibet; Fruen blev ikke lidet forundret derover, men Grunden turde jeg ikke strax sige, da jeg frygtede hun ogsaa vilde blive lidenskabelig, især da hun med Længsel ventede de Maanedspenge jeg forud skulde betale for den følgende Maaned. Den første Dag sagde jeg det derfor ikke; men at jeg saa pludselig kom hjem, var uheldigt. »Vi har spiist alting op!« sagde hun halv i Spøg, »De maa i Aften gaae ud i Besøg og faae Dem noget, Pigerne have ogsaa faaet Lov og det til imorgen tidlig.« — Jeg havde endnu ingen Aften været ude i Helsingør, glædede mig derfor til at besøge een af Lærerne. — Fruen gav mig Nøglen til Porten, og jeg flagrede afsted, men da jeg Klokken 10 kom tilbage og vilde ind, var det mig ikke mueligt at faae Porten op. Vægteren hjalp mig, men uden Nytte, det var en urigtig Nøgle! Jeg ringede derfor, saa Naboerne vaagnede, men ingen kom fra vort, og aabnede mig Porten. — Der var altsaa ikke andet for end at gaae tilbage til Læreren igjen, men her var ogsaa lukket; der stod jeg nu midt paa Gaden uden en Skilling hos mig. Endelig opdagede jeg Lys et Sted, hvor een af mine Meddisciple boede, her ringede jeg paa og deelte Seng med ham den Nat.

Næste Morgen loe Fruen ret hjer[te]lig og drillede mig med min Nattevandring; det var Nøglen til Brændehuset og ikke til Porten, hun af en Feiltagelse havde givet mig, men Pigerne gave tydelige Vink og Grunde hvorfor vi alle vare fjernede og lukkede ude den Nat.

Da jeg derpaa fortalte hende at jeg skulde bort, blev hun strax noget bedrøvet, men det gik snart over, og hun foreslog at vi skulde den Dag ret spadsere sammen

paa Gaderne, at Folk kunne see, vi skildtes ikke ad, som Uvenner. Om Onsdagften ventede vi M; mit Hjerte bankede af Angest. Endelig kom han, med en Søn af Skuespiller *Heger*, der skulde træde i mit Sted der i Huset (men blev siden kun nogle Uger). »Er De endnu ikke borte?« spurgte han, »Naar vil De væk?« — »Imorgen med Posten,« svarede jeg, i det jeg hjalp ham af Vognen. Han sagde ikke et Ord mere. Da jeg var kommen i Seng, kom den ene Pige efter den anden og bad om Undskyldning i det de tog hver sin Dyne eller Pude fra mig, til den unge Heger, saa jeg tilsidst sank næsten ned paa Sengebunden. — Da M om Morgenens gik ned i Bibliotheket, gik jeg til ham og sagde: »Jeg vil nu sige Dem Farvel! og Tak for alt hvad godt De har viist mig!« — »Reis De ad Helvede til!« var hans Svar hans sidste Ord, Fruen derimod var rørt, jeg ogsaa, Disciplene nikkede mig venlig Levvel og jeg rullede bort fra al min Jammer og Elendighed til et nyt Optrin af mit Liv.

STUDENT

9*

I.

Som Fuglen i Luften var jeg nu i Sjæl og Hjerte, hver Sorg, hver Grille var glemt, og det lod til, at mit medfødte Lune, der hidtil havde været inddæmmet, nu brusede næsten for vildt frem; Alt forekom mig lystigt eller naragtigt; min alfor stærke Følelse, der i sin reneste Smerte var bleven spottet og udleet af M, forekom mig nu ogsaa selv for gal! Livet var jo saa smukt. Hertil kom nu Jette Wulffs Livs-Humor, uskyldige Persiflage, det smittede med, og jeg havde og fik derved et lystig Sind, Lune og Overgivenhed; men endnu havde jeg næsten min hele Barnlighed, der stak underlig af, eftersom jeg var 21 Aar. Min Tillid til Menneskene var endnu slet ikke rokket, selv M var jeg slet ikke vred paa, men tænkte kun paa min Frihed, min Lykke. —

Alt skulde nu indrettes paa det meest oconomiske. Hos en Enke Fru Schwartzs i Viingaardstræde, leiede jeg mig et lille Tagkammer. Det var smukt malet, men ikke større end at 3 a fire Mennesker nogenledes kunne være der. — Vægene vare under Taget skraae, og Vinduet her gik ud, som andre Tagvinduer, men med en hvid Udsigt; jeg saae over Husene til Holmensgade og Slagterboderne, og lige midt for laae Nicolai Taarn, som jeg kunne see lige nede fra Grunden af. — Om Sommeraftenerne gik Solen her saa deilig ned, Skyerne stod mig som Bjerge, og jeg sank tidt her hen i deilige Drømme, mens Liremanden spillede neden for. — Jeg havde et lille Skab i Væggen, dette forsynede jeg nu

med Brød, Smør og Pølse, havde saaledes min Frokost og Aftensmad selv; Middagene fik jeg strax og let besat hos mine Venner. — Kommandeur *Wulffs* om Mandagen, Konferentsraad *Collins* om Tirsdagen, Etatsraad *Olsens* om Onsdagen, Fru *Müffelmans* om Torsdag, Etatsraad *Ørstedes* om Fredag, Forvalter *Ballings* om Løverdag. Søndag havde jeg [ikke] besat, eftersom jeg helst ønskede denne fri, da jeg altid blev indviteret ud og da bedst ønskede denne Dag der til. — Man tog imod mig, som om jeg hørte til Familien, dog generede det mig i Begyndelsen, undtagen hos *Wulffs*, der var jeg ganske hjemme; dog det blev jeg ogsaa snart paa de andre Steder, men senest hos *Collins*; Faderen havde jeg ordenlig et Slags Frygt for, skjøndt jeg elskede ham af min hele Sjæl, men denne Frygt laae i, at jeg ansaae mit Livs Lykke, ja min hele Væren at afhænge af ham. Den ældste Datter var gift og borte, hun havde meest givet sig af med mig, de andre Børn gjorde det slet ikke; ja *Eduard* saae mig saa kold, saa frastødende ud, at jeg virkelig troede at han ikke kunde udstaae mig, at han var hovmodig og endog min Fjende! det tænkte jeg om ham der siden blev mig saa uendelig kjær, som jeg nu veed er min første, min prøvede Ven! den gode Sjæl. Kandidaten *Ludvig Müller*, (en Søn af en Dr: Müller) skulde nu læse alting med mig, paa Mathematik nær, thi denne troede han jeg paa egen Haand kunde expedere; (jeg havde læst alt i Helsingør, skulde altsaa kun repetere, og hvad Regning angik, var jeg saa brav, at jeg altid i Helsingør maatte, ved hver Maa-neds Slutning, regne alle Disciplenes Characterer sammen og bestemme Op- og Nedflytning). Müller var saare ferm i de østerlandske Sprog, hvorfor han ogsaa kaldtes: den hebraiske Müller. Han talte godt islandsk og var et ganske fortræffeligt Menneske, der efter Moderens Død, endogsaa ernærede sine to Brødre ved Information, han tog sig grumme meget og samvittighedsfuldt af mig, var munter og venlig, kort det var

det modsatte af Meisling, kun een Feil havde han, og af stor Vigtighed for mig, han var af *de Hellige. Grundtvig, Ruddelbach* og *Lindberg* vare hans Omgangs-Venner. Da han nu holdt meget af mig, og ansaae det for en Saligheds-Sag, blev det hans ivrigste Bestræbelse at faae mig til at antage alle hans orthodoxe Begreber, kort omvende mig og blive een af de helliggjorte. — Vi kom fortræffeligt ud af det i Alt, undtagen i Religion, Qvistgaard i Slagelse havde lagt en fornuftig Grundvold og min egen Naturlighed kunne heller ikke taale dette at holde sig til Bogstavet. Jeg fandt ogsaa at der var noget komisk deri, noget der forringede Guds Værd, ved at gjøre ham, tvertimod Christi Ord, til en stræng Herre, der straffede med en evig Ild uden Frelse, fordi Mennesket ikke havde bekjæmpet en syndig Natur, der dog saa meget, var medfødt. — Den Friheds-Champagne der nu gjennem bruste mig, ja selv min Lyst til Persiflage, der meer og meer vaagnede hos mig, gjorde at jeg kjæmpede ivrig imod. Han meente mig det grumme ærligt, men vilde at jeg skulde troe Alt, selv hvad min Fornuft modsagde, af hellige Gjenstande. Tidt kom jeg ogsaa med fornuftige Indvendinger, der for et Øieblik slog ham, men naar han Intet vidste at svare, sagde han da: »—Ja, det klinger jo meget rigtigt og sandt, men troer De ikke at det er den Onde der nu taler af Dem, han hjælper altid sine!« — »Men,« svarede jeg, »det er just mit Ord, at der ingen Fanden er til, uden billedlig talt, og at der af en god Gud umueligt kan være et Helvede til hvor Synderen evig skal pines. Nu er jeg kun et Menneske, og, som De ogsaa siger, et syndigt, men det tør jeg sige, jeg kunde ikke pine min Fjende evig, hvorledes skulde da Gud kunne vilde det!« — »Det staaer i Skriften,« svarede han, »og det er Gud selv der taler, og Gud kan ikke lyve!« — Saaledes gik det altid; han forsikkrede ogsaa helligt, da jeg dengang talte om at studere Theologie, at hvis jeg nogensinde ordineredes til Præst og han var i Byen,

vilde han træde frem offentligt og sige at jeg ikke kunne aflægge Eed, havde jeg ikke forandret mine Ideer. Det bedrøvede ham formeligt at jeg, da jeg ellers var saa skikkelig, ikke vilde vende om i Troen. Han fik mig til at besøge Grundtvig, men han var ligesaadan, og talte mig saa ondt om *Byron*, som en Ugudelig. *Lindberg* kom undertiden; eengang skulde han høre min Forstokkelse i Religionen, men jeg vilde ikke, tog mine Bøger og gik hjem. Da jeg var den første han demiterede var han noget uroelig, og det blev halvveis bestemt at *Rudelbach* skulde gjøre det, dog da han forfløttedes til *Saxsen*, blev *Müller* ved det. — I Skolen havde jeg været meget flittig, jeg var det nu i samme Grad, thi det var mig en Samvittigheds-Sag, men da jeg nu blev godt behandlet, og havde mere Mod og Lyst gik det og saa langt bedre, og der blev endog Tid til Adspredelse, jeg kom temmelig udomkring og digtede ogsaa hjemme flere smaa komiske Digte; mit Væsen var kun saarelidet forandret fra før, jeg troede hvad Enhver sagde, naar det gjalt min Roes; jeg vilde grumme gjerne blive lagt Mærke til, helst føre Ordet allene og være den Interessante; jeg var strax villig til at recitere og declamere; noget, der endnu hang ved fra gamle Dage, og nu i min Friheds-Tilstand satte nye Skud. Min lange, magre Figur, min forunderlige Barnlighed og Interesse for alt theatralisk gjorde en komisk Virkning, som jeg i [min] Livsglæde slet ikke lagde mærke til og troede virkeligt, som *Øehlenschläger* en Gang sagde, at ethvert Smiil var et Bifalds-Smiil. Tidt spottede man derover, men jeg mærkede det ikke! dertil troede jeg baade de andre for godt og satte mine egne Præstationer for høit. Professor *Thiele* der altid mødte mig med Interesse og senere med sandt Venskab, har siden fortalt mig, hvorledes vi engang var i Selskab sammen, hos en riig Familie; nogle Damer sang, den unge *Gerson* phantaserede og tilsidst bad man mig declamere et af mine Digte, men det var kun

for at faae Løier. — Jeg gjorde det strax, men, sagde Thiele, »Digtet var saa poetisk, De sagde det saa naturligt, at de som vare bestemte paa at vilde lee, ikke vidste ret, hvad de skulde, da de maatte erkjende der var noget Ualmindeligt, hvor de ventede Fjanterie. — *Collin* gjorde mig ogsaa opmærksom derpaa, og det bedrøvede mig smerteligt, jeg søgte ogsaa at kjæmpe imod, men naar man bad — ja saa løb Naturen af med mig. — Hos *Müller* gik det ellers ret godt og jeg læste altid hjemme til langt ud paa Natten, men naar jeg var mest flittig, kom de poetiske Ideer stærkest over mig, der var virkelig en »Rimedjævel«, saaledes som jeg har sjunget om ham, der plagede mig, som jeg tidt havde mangan haard Kamp med og gjerne gad kastet Blækhornet i Hovede; dog lokkede han mig aldrig til at forsømme mine Lextier. —

II.

Omtrent paa denne Tid gjorde jeg første Gang Bekjendtskab, men heller ikke mere, med et Menneske, der siden er bleven mig saa usigelig kjær, der næsten paa en magisk Maade har trukket mit Hjerte og min Tillid til sig, og som ved sin Elskelighed fortjener det. Jeg stod nemlig en Dag og saae paa nogle udhængte Portrætter, derimellem var *Carl Maria Webers*, medens jeg betragter dem kommer en ung Herre til, med et paafaldende aabent, uskyldigt Ansigt, fuld af Tanke og Blidhed. Just af de Ansigter, som altid strax vinde mig; jeg lagde ikke ret mærke til ham, før jeg seer hans underlige Stirren, snart paa mig, snart paa Portrætterne. Jeg tænkte ikke videre derpaa, men kort Tid efter træffer jeg ham i Parterret, hvor jeg ogsaa mærkede at han saae meget paa mig. — Endelig traf jeg ham en Dag hos min Manucteur, hvor han blev mig

forestillet, og jeg ham. Han gjorde da nogle Undskyldninger fordi han saaledes havde beskuet mig, men han havde ved vort første Sammenstød, fundet en saa pa[afa]ldende Lighed mellem mig og *Carl Maria Webers* Portræt, at det havde været ham umueligt at lade være. — Han sagde mig hvor han boede, det var en Søn af vor sjællandske Biskop og hedte, *Ludvig Müller*, lige som min Manucteur, hvem han ellers slet ikke var i Familie med. — Vi kjendte altsaa nu hinanden, først fire Aar efter (1832) blev vort Venskab ret fortroligt og grundet, som jeg længer hen skal udvikle. — Jeg havde dengang slet ingen Ven, jeg levede i Ordets egentlige Forstand, kun for mig selv, men følte dog Længsel efter en Fortrolig. — *Carl Bagger*, som jeg havde lært at kjende i Sorøe og holdt meget af, havde imidlertid tagen sin anden Examen, og kom her til Byen, han op-søgte mig, og jeg kom tidt hjem til ham. Jeg maatte respectere den Fond af Kundskaber han havde høiere end jeg; hans raske Livs-Anskuelser overraskede mig, hans Veltalenhed og Lune gjorde ham interessant, ogsaa han gjorde Nar af det stærk sentimentale, og virkede derfor meget ind paa mit Hang til det komiske. — Vi læste gjensidigt vore Vers for hinanden, og han var beskeden nok til altid at sætte mine høiest og ønske sig min Phantasie; *Frits Petit*, der var opdraget med *Bagger* i Sorøe, kom tidt til ham, han skrev ogsaa Vers, havde nyelig udgivet sine »*Digte fra Rustiden*«, som dog slet ikke behagede mig, dog meest for det krampagtigt sentimentale deri; jeg var meget modtagelig for ethvert Indtryk, deres Omgang virkede ind paa mit aandelige jeg. — De betragtede meget lystigt Livet, og morede dem over at jeg var endnu saa gyselig uskyldig; *Bagger* fandt det i det mindste: poetisk og originalt, og sagde derfor engang: »det er Synd at forføre ham.« — Min egen Natur hjalp mig ogsaa her over alle farlige Skjær, kun i mine Forestillinger indpræntede sig de Begreber, at i Grunden var al Udsvævelse tilgivelig, naar den

kun ikke kom i Kollision med høiere Pligter og gjorde et uskyldigt Væsen ulykkelig. — Kommen fra Fru *Ms* Skole, maatte jo disse Anskuelser være ganske naturlige, jeg fandt derfor alle unge Menneskers Opførsel i denne Henseende undskyldelig, derimod steg min Foragt for Fruentimmerne i en saadan Grad, at det vidst var *denne* der endnu bevarede mig ufordærvet og uskyldig. — Jeg havde ellers mange fornuftige og hjertelige Samtaler med *Bagger*, der virkelig holdt af mig og ogsaa i mange Henseender ved sin Forstand og Kundskaber, virkede godt ind paa mig. Over et Aar kom vi saaledes meget sammen, men han fik saa mange nye Venner, der var dog saa meget vi ikke harmonerede i; jeg veed ikke selv, han flyttede længere op i Byen, vi kom mindre sammen, og har i de sidste Aar, kun talt med hinanden naar vi mødes paa Gaden. —

III.

Ludolph Schley hvem jeg stod i Brevvexling med, og meer og meer fik Fortrolighed til, havde imidlertid oversat mit Digt: »det døende Barn«, det stod trykt i en libauesk Avis, men uden nogen Hentydning, at det var en Oversættelse. Etatsraad *Olsen* fik det at see, og sagde at det kunne ikke gaae an, Digtet var mit, og det var dansk, det burde derfor strax trykkes hos os, at Folk ikke siden skulde komme og sige at det varen Oversættelse. (En Ting som virkelig i en senere Tid, da man var mig paa Nakken, blev brugt i »Nyeste Skilderie«; man sagde det var et herligt, ægte poetisk Digt, men det forekom som man havde seet det et Sted paa Tydsk, i midlertid var det en fortræffelig Oversættelse).

Etatsraad *Olsen* lod altsaa mit Digt trykke i Kjøben-

havns-Posten, saavel min danske Original, som *Schleys* tyske Oversættelse; det vandt strax et stort Publicum og aldrig er noget enkelt Digt af mig, (undtagen maaskee »Spillemand, spil paa Strænge«) bleven saaledes optaget. Det var altsaa det første Digt jeg optraadte med. — En Middag, traf jeg hos Etatsraad *Ørsted* sammen med Digteren *Heiberg*, som da udgav *Den flyvende Post* og var ved sin »Kong Salomon« blevet Publicums Yndling; jeg var henrykt over dette Møde, og passede, at jeg kunne faae min Plads ved Siden af ham, ved Bordet, jeg var saa heldig og vi kom i Samtale sammen, han havde hørt tale om mig, bad mig besøge sig, og see nogle af mine Digte. Jeg gjorde det og gav ham strax to: »Aftenen«, og »den rædselsfulde Time«, hvilke han fandt noget originalt i, og optog i *Den flyvende Post*; dog satte jeg ikke mit Navn under, men samme Mærke, som under »*det døende Barn*« et lille »(h — —)« der skulde antyde mit Navn H. C. A. Disse to Digte, lagde Folk virkelig Mærke til, og jeg havde alt her en Triumph. — I Kommandeur *Wulffs* Huus var jeg virkelig som een af Familie[n], de vare alle saa elskelige mod mig, kun naar Talen gjalt mit poetiske Talent, yttrede Kommandeuren ikke synderlige Forhaabninger, han troede ogsaa at denne Beskjæftigelse trak mig for meget fra mine Studier, saa han noget heftig udtalte sig mod mig, der tidt satte mig i fortvivlet Humeur. — Derfor fik han kun sjelden mine Digte at høre, vidste ikke noget om de Stykker der kom i *Flyveposten*, før de stode der. Da han læste de to første og ikke kjendte Mærket, kom han ned til de Andre og sagde: »her er *Flyveposten*, der er noget godt deri i Dag!« — Og nu sagde Frøken *Jette* med Triumph, »og det er af *Andersen!*« —

Min Manuducteur *Müller* fløttede imidlertid ud paa *Christianshavn*, tidt maatte jeg to Gange daglig gaae ud til ham; kom ofte silde hjem om Aftenen. Paa *Udveien* havde jeg da nok at gjøre med at tænke paa mine

Lexier, men hjemad lod jeg Phantasien more mig og saaledes opstod lidt efterlidt Ideen til min »*Fodreise til Amager*«, jeg opskrev kun nogle Momenter, den hele digtedes næsten i Hovedet. —

Min Vertinde Fru Swarts, en ganske almindelig Kone, læste ellers flittig mine i Flyveposten trykte Digte. En Dag kom hun ind til mig og sagde: »—De kan nu sætte det saa godt sammen; vil De ikke skrive mig et Liigvers. Min Veninde Madam S— er død, det var en fortræffelig Kone mod de Fattige, hun havde nu den Søn, der løber der om; o, der bliver aldrig noget af ham, han er i galt Slæng, ogsaa vild! — mig kalder han altid: din gamle Hex! Moderen har havd Sorg nok af ham, det var en brav Kone. Nu kan De sætte det sammen som De vil!« — Jeg skrev da to Smaavers, men naturligviis uden at nævne Sønnen; Fruen fandt det smukt, men hun syntes, at to Vers saae lidt karrigt ud, ligesom man ikke vilde spandere mere. Hun bad mig sætte et til, som jeg ogsaa gjorde, men da Pigen siden kom tilbage fra Aviscontoiret, hørte jeg Fruens Udbrud: »Hvad? 7 ½ for det Snavs!« — Der var altsaa ikke andet for, end igjen at stryge det sidste Vers ud, at det kunde blive billigere. — Jeg maatte ogsaa sætte hendes Navns første Bogstav under og udfyldte Resten med Prikker, for at Familien kunne gjætte hvem det kom fra. — Til Gjengjæld, fik jeg hver Søndag herefter Kaffe og en Tvebak. —

Endelig nærmede sig den skjæbnesvangre October.

IV.

Da jeg var den første, min Manufacteur sendte op til Examen og jeg selv var utroelig bange, blev han ogsaa meer og meer ængstelig; jeg havde kun læst, hvad

der *skulde* opgives, dette syntes ham nu forlidt og han gav derfor en latinsk og græsk Forfatter til, som jeg aldrig havde seet, men han sagde det var saa let, og vor Herre tog sig nok af mig, dersom jeg skulde være Student. — *Øehlenschläger* var Rector, dette Aar og da jeg overrakte ham min Stilebog og Døbesæddel, tog han mig venlig i Haanden og ønskede mig Lykke og Held, i det han bevidnede mig sin Glæde over at jeg nu dog var saa vidt. — Den første Dag jeg skulde op til det Skriftlige, var jeg saa uroelig at jeg ved Indtrædelsen, for første Gang i mit Liv, fik stærk Næseblod. Jeg fik Plads med to Andre ved eet Bord, den ene hedte *Baggesen*, den anden var *Arnesen*, hvis Vaudeville: »Intriguen paa Moerskabs-Theatret«, just i de Dage, bragtes paa Theatret. Han havde digtet den i Skolen. — De vare begge to lystige, jeg syntes det var Dommedag og bad vor Herre dog hjælpe mig med den latinske Stiil. Der vare Flere som fik *Non*, nogle gik rejekt, derfor blev min Glæde stor, da jeg hørte at jeg kun havde to smaae Feil, og fik *Haud*. (Mere kunne det ikke blive, thi det var temmeligt Dansk-Latin). — I Mathematik haabede jeg at glimre, men da jeg næsten ved Tidens Slutning opdagede at jeg havde læst Opgaven galt og maatte ganske anderledes behandle den, blev jeg saa forskrækket at jeg i Øieblikket ikke kunne tænke; men jeg kom mig, fik det rette Greb og skrev nu afsted, men i det jeg nærmede mig Slutningen, hørte jeg Klokken slaae til at bryde op, det virkede saa hæftig paa mig at jeg ved det sidste Slag faldt besvimet tilbage paa Bænken, thi jeg frygtede at man vilde strax tage det ufuldendte fra mig og jeg da skulde faae Nul. De hjalp mig da til rette, og Een heldte mig i sin Iver, en Flaske »*eaudecolone*« over Ansigtet, saa jeg blev saa rødøiet, at da jeg gik hjem, forbi *Øehlenschlägers*, hvor just *Wulffs* vare, de kaldte mig ind og troede at jeg var faldet igjennem til Examen. — Det gik imidlertid godt og ved mundtligt var jeg kun uheldig i Latin, hvor jeg fik

non. Derimod ventede jeg saare meget af min danske Stiil, de Andre spaaede mig ogsaa *Udmærket godt!* — Men den slemme Orthographie! Professoren sagde at mit Nummer havde faaet *Haud*; jeg blev forbauset, og da jeg var kommet hjem, troede jeg det maatte være en Feiltagelse, gik derfor tilbage igjen, nævnede mit Navn — men der var kun *Haud*. — I Mathematik blev jeg excamineret af *von Schmidten*, der kjendte mig fra *Ørstedes*, han var meget bly og undseelig, saa hjertensgod og et sjældent brillant Hoved aligevel. — Vi vare begge forlegne, han vilde sætte Mod i mig, og han[s] første Spørgsmaal, ganske sagte, var: »Hvad vil De nu skrive naar Examen er forbi? Saa kommer De ret ind i Deres Vei!« — Jeg blev lidt modigere og svarede: »O Gud, vil De begynde at examinere mig, at jeg kan komme bort? Jeg er saa bange!« — Nu gik det da; Auditoriet loe udenfor, og dog svarede jeg rigtig, men det laae i at jeg gjorde saa mange Gestus med Pennen der var fyldt med Blæk, saa jeg overstænkede Professorens Ansigt, der af Godmodighed Intet vilde sige, men ganske roligt tørrede det af. — Endelig var Examen forbi! jeg fik *Haud* til Hovedcharacter, var nu Student, og lyksalig derover, mine Velyndere og Venner toge hjertelig Deel deri, nu maatte jeg nok digte, og jeg greb fat paa »Fodreisen«! —

V.

Det første Digt med mit Navn under: »*Rimedjævelen*«, blev nu indrykket i Flyveposten og strax efter [. . .]*) af »Fodreisen«, disse vakte megen Opmærksomhed, det første Oplag var kun 500 Exemplarer og

---

*) »Stykker« eller et lignende Ord er oversprunget i Ms.

jeg havde næsten ligesaa mange Subskribenter; før disse tegnede sig tilbød jeg *Reitzel* Bogen for 100 Rdlr, men da jeg var ung og ubekjendt, bød han mig kun 70 Rdlr. *Heiberg* raadede mig da selv at være Forlægge[r], og det vandt jeg da betydeligt ved; Bogen gjorde megen Lykke, første Oplag var udsolgt de første Dage og nu gav *Reitzel* mig 100 Rdlr for at trykke den, i andet Oplag. — Min Phantasie og mit Lune tumlede sig frit i den lille Bog og jeg vandt et stort Publicum, medens Enkelte bleve forbittede over den Opmærksomhed Mængden skjænkede mig, og stødte sig over de mange alfor lette Ting deri. — Jeg fik saaledes strax nogle Enkelte meget mod mig, men mange ganske for mig. — I Literaturtidenden kom en fordeelagtig Recension og i Maanedskriftet skrev *Heiberg* et Slags Indledning, eller rettere stillede Folk paa det Punkt hvorfra dette humoristiske Arbeide maatte betragtes. — *Guldberg* i Odense skrev mig et Brev til, fuldt af Henrykkelse og Glæde over min heldige Optrædelse, alle mine Venner gratulerede mig, og mange der før aldrig havde ret taget Notits af mig, gav sig nu i Samtale med mig, kort alt fik Søndagsklæder paa rundt om; *Øehlenschläger* blev derimod noget alvorligere mod mig, bebreidede mig min Hang til Persiflage, udpegede flere Feil; — denne modsatte Ytring fremfor de Andres, stødte mig alt noget tilbage fra ham, for jeg svømmede i et Hav af vistnok uskyldig Glæde. — Professor *Hauck*, var een af de enkelte som talte meget ondt om min Bog, ja, frakjendte mig Talent, jeg havde ikke den Agtelse for ham, som for *Øehlenschläger*, blev derfor vred, og da hans nyelig udkomne »Don Juan«, mishagede mig, og mange ophidsede mig, gjorde jeg nogle smaa Udfald mod ham i det nye Oplag af »Fodreisen«, noget jeg skulde have ladet være, men det var det unge brusende Blod, den fornærmede Digter. Ved Udgivelsen af denne lille Bog, var det første Gang, jeg kom i nogen Slags Berørelse med min trofaste *Eduard Collin*, jeg havde, som sagt,

før fundet ham saa kold og frastødende, nu kom han mig imøde, hjalp mig saare meget med Korektur og Arrangement især i det pecuniære. Han gjorde mig Tjenester, uden at jeg endnu kunne føle mere for ham end Forbindlighed. (Han havde ogsaa i den sidste Tid før Examen, øvet mig i Latinsk Stiil, men dette at blotte min Uvidenhed for ham, kunne ikke, efter min Character, bringe til Fortrolighed). Jeg begyndte saaledes her at faae Tillid til ham, men drømte aldrig endnu om, at denne skulde hæve sig til Venskab, dertil forekom det mig, at vi vare altfor forskjellige. — Den Lykke mit første litteraire Arbeide gjorde gav mig mere Dristighed, jeg betragtede nu Alt fra en lystig Side, al Sorg og hver Grille fik jeg Lyst til at parodiere og mange af min Omgivning tilklappede mig Bifald, jeg læste da een af mine gamle Tragedier »Skovkapellet« igjennem, jeg fandt det var en sand Parodie, det hele bevægede sig lystigt i min Pande og jeg fik derfra Idee til en heroisk Vaudeville: »Kjærlighed paa Nicolai Taarn eller hvad siger Parterret?«, jeg skrev den paa rimede Vers, i en Tid af omtrent 8 Dage; — det var et overgivent Spøg, der ikke var uden Originalitet. — Jeg indleverede den til Theatret, men da jeg havde ladet min Heltinde a[n]vende paa en komisk Maade en Replik af *Axel og Valborg*, blev Rahbeck vred og vilde ikke antage den. *Olsen* som havde megen Interesse for mig, blev indtaget i det meget pudsige og som han sagde, »ganske ypperlige Vers« og gav sit Bifald, *Collin* fandt ogsaa Stykket antageligt og det skulde da nu bringes paa Scenen. Jeg var lykkelig! det virkelig rørte mig, at et Stykke af mig skulde opføres paa det Theater, hvor jeg selv for nogle Aar tilbage havde staaet fattig og forladt udenfor.

Imidlertid læste jeg til min *Philologicum* og *Philosophicum*, som jeg først bestemte at tage begge paa een gang i October (Aaret efter Artium) men da jeg nu havde Lyst at komme lidt til Odense, stode ogsaa

velmeget paa mig selv, besluttede jeg alt nu i April efter i Maanedes Forberedel[se] at tage den ene Deel, saa var jo det gjort. Med Latinen gik det ret godt, undtagen at jeg svarede *Examinator* paa Dansk, derimod var jeg uheldig i Hebraisk og fik et *Non*, dette forskrækkede mig og jeg besluttede da at blive ved den første Bestemmelse, at tage begge Dele paa eengang, i October, men da at vælge Naturhistorie istedetfor Hebraisk. Det var jo altsaa ingen egenlig Udsættelse, naar jeg tog den hele Examen godt paa eengang; — imidlertid bragte dette erhvervede *Non* mig ret megen Sorg. Jeg bivaanede en Prøve af min Vaudeville i hvis Slutning Dr. Ryge anbragte Fortællingen om mit *Non*, men det *falske* Tillæg, at jeg var falden igjennem, hvilket slet ikke var Tilfældet, jeg sad i Parquettet og hørte derpaa og det saarede min den Gang alfor kildne Følelse paa det empfindligste. — Stykket kom paa Scenen i April 1829, der var propfuldt Huus, og alle de unge Mennesker jeg var bleven Student med toge Deel i Stykkets Skjæbne, da det jo var en Kammerat. De vare færdige at klappe Huset ned, ja nogle Stemmer raabte endogsaa ved Stykkets Slutning »Forfatteren leve!« — men Enkelte bleve derved mere fjendsk mod mig, stødte sig over min Overgivenhed og de, det veed vor Herre, uskyldig anbragte Ord af Øehlenschlægers Stykker. Jeg sad med bankende Hjerte og Taare i Øinene i en Krog bag Kouliserne, hørte den vilde Jubel, men opdagede midt i den to Piber, som strax jog mig ned af Theatret og ud paa Gaden. — Jeg løb ud til *Vulffs*, der snart kom fra Theatret og gratulerede mig til Stykkets Held, thi de to Piber ansaae de for Intet. — Flere lagde nogen Oposition fra min Side imod Øehlenschlæger [. .]*), det fandt Eftersnakkere, skjøndt jeg virkelig elskede Øehlenschlæger og beundrede ham som Digter, men naar jeg fik en Idee, der

---

*) »deri« eller lignende mangler.

forekom mig komisk, satte jeg den over andre Hensyn, i det jeg virkelig troede den Gang, at Parodie over noget fortræffeligt, eller Anvendelse af noget sandt rørende nok turde bruges igjen i Spøg, uden at man derfor havde et ondt Hjerte. — Min Beundring for Mad: *Vexschal*, fik mig ogsaa til at begaae en Feil, i det jeg vilde have hende til at være Heltinden. Hun som spillede de første Roller i Tragedien skulde nu parodiere sig selv; det var en vanskelig Opgave. Hun greb Feil, gav Rollen med alfor megen Simpelt, saa at Mange fik imod hende derfor. Dette skaffede mig ogsaa Uvenner blandt hendes Beund[r]ere, og om jeg ikke feiler bidrog meget til den strænge Kritik: Professor *David*, kortefter gav over Stykket i »Maanedskriftet for Literatur«. Hun spillede ogsaa Rollen kun den ene Gang, og nu fik Jomfru *Wulff* den (nuværende Fru Holstein); der var da fuldt Huus, og — delte Meninger. Saissonens sidste Uge var begyndt, Stykket kunde altsaa ikke gaae rundt, men kom dog endnu engang paa Scenen og vandt da udeelt Bifaldt, der var ingen Hyssen, men eenstemmigt Bifald, tredie Gang. Det hele Stykke var kun et Kapricio, et ungdommeligt lystigt Lunes Foster, som mange gav for megen Bifald, andre vurderede altfor haardt og ringe. — »*Øhlschlæger*« blev især vred og det bedrøvede mig. — Det var mig imidlertid Foraar, jeg længtes efter en lille Udflugt og tog mig derfor denne. —

VI.

Endnu havde jeg ingen Stæder ret seet i Fyen og Sjælland, kjendte slet ikke til Øerne. *Molbeks* Reise gav mig store Forventninger om *Møen* og jeg tog med Dampskibet derned, den hele Tour hen skulde kun vare

en halv Dag, men vi fik Storm, maatte blive Natten over paa Søen, hvor jeg leed meget og først næste Dag, meget træt naaede Møen. — *Molbeks* alfor overdrevne, udmalede Beskrivelse var mig nu til megen Skade, jeg havde tænkt mig saa meget — og nu gjorde Klinten, næsten slet intet Indtryk paa mig, kun Dronningestolen havde mig en taalelig Høide. Først om Aftenen, da Maanen skinnede paa det blikstille Hav, og jeg langt borte, som en Taage, øinede de hvide Kridtbjerge paa Arkona, blev jeg henrevet og følte her var smukt. — Paa Hjemreisen besøgte jeg en Søster til Frøken *Tønderlund* der her var gift med en Præst. Mødte Kongen der kom i Land og saae de landlige Feste der i denne Anledning var foranstaltede, nu spadserede jeg paa min Fod til Vordingborg, var i Kong Valdemars Taarn, løb om ved Stranden og tumlede mig i den smukke Omgivning, siden tog jeg over Nestved til Slagelse, hvor jeg ikke havde været siden jeg gik i Skole, og følte mig ordenlig lidt stolt ved, at jeg nu alt var saa vidt. — Da jeg kom til *Odense* kappedes alle om at vise mig deres Glæde. Min gamle Moder var ude af sig selv af Glæde og jeg selv ønskede kun, at dog gamle Farmoder havde levet og seet og hørt alt dette Gode, al denne Lykke! — Kun 8 a 14 Dage blev jeg der i Byen, længe kunne jeg ikke være fra mine Studeringer, og jeg var indbuden af Kamme[r]raad *Bangs* paa Nørager i Sjælland ogsaa at gjæste dem. Det var en smuk Egn, tæt ved *Tiissøe*, elskelige Mennesker, jeg traf ogsaa her sammen med *Kolins* Sønner; der vare muntre Mennesker i det hele Huus, og jeg tilbragte nogle ret oplivende Dage, i hvilke jeg flere Gange gjorde Vandringer til den gamle Præst Lassen i Sæby, hvem jeg kjendte fra mit Ophold i Slagelse, han havde været ung Student, da *Struense* og *Brandt* henretedes, og viste at fortælle meget; der var ogsaa meget hyggeligt i Præstegaarden, en Sal med gamle Familieportrætter og Kobere. — Han hørte nogle af mine Digte og spaaede

mig med profetisk Alvor mangan stolt Drøm opfyldt. Jeg troede ogsaa den Gang endnu Alt hvad Folk sagde, havde endnu aldrig baaret en Sorg; kom der saadan en sort Flue og satte sig paa mig, saa fløi den strax bort igjen. — Jeg var saa riig paa Munterhed, ofte endogsaa overgiven! — Sidst i August kom jeg hjem til Kjøbenhavn igjen, nu maatte der læses, thi jeg *vilde* have bedste Character. Jeg tegnede mig hos Thorlacius, at komme op den første Dag til *Philologicum* og den sidste i Maaneden til *Philosophicum*, og var nu ved ret godt Mod; men Thorlacius dør og *Øehlenschlæger* kommer i hans Sted, der blev nogle Forvirringer, og til min Skræk, seer jeg mig sat antegnet til begge Dele af Examen de to første Dage i Maaneden. Det kunde jeg slet ikke gjøre, jeg maatte derfor nødes til at gaae til *Øehlenschlæger*, sige ham at der var indløben en Feil og at jeg ønskede og maatte ansættes, som jeg først havde sagt. — Han var meget hæftig mod mig, og yttrede at han ikke vidste, hvorfor han skulde gjøre noget for mig, der havde været saa slet mod ham i min Vaudeville; jeg kunde intet svare, men følte mig endnu mere stødt fra ham og forudsaae at jeg nu slet ikke turde gaae op, da der ingen Mellemtid var at læse i. — Jeg gik da modløs bort, men Dagen efter havde hans gode Natur og barnlige Hjerte seiret, han sendte Bud til Kolins og Ørsteds, at jeg kom op som jeg havde ønsket. Det gik nu meget godt med *Philologicum*, jeg fik derved Mod, og da *Philosophicum* kom, vandt jeg mit *Laudabilis* for enhver Videnskab jeg var oppe i, saa at mine Critici nu intet kunde sige! jeg stod hæderligt med »*Bedste Character*«. — Alle Collins og Wulffs toge hjertelig Deel i mit Held, med *Eduard* blev jeg lidt mere fortroligt, jeg maatte agte ham for hans gode Hovede, Kundskaber og practiske Greb, og han hjalp mig overalt hvor han kunne. — Saaledes ret langsomt, men grundigt begyndte Bygningen paa vort Venskab. Med Hensyn til min Fremtid, hvad jeg burde studere, eller om

jeg skulde følge mit naturlige Anlæg og vove mig alene frem paa Digtervingen, taledede jeg med Faderen *Kolin*, han sagde: »Gaae De nu i Guds Navn den Vei De vist er skabt for, det bliver vist det Bedste!« det var ogsaa mit Hjertes Stemme og jeg var dobbelt lykkelig at han sagde det samme og nu havde jeg en fast Beslutning. —

VII.

Min Vertinde fløttede imidlertid og jeg skildtes da fra hende, og kom til en Enkefrue af hendes Bekjendtskab, Fru Schrøder der med sin gamle Moder (en svensk) boede i Store Kongens-Gade, her fik jeg et lille Værelse, men det var meget stort, i Forhold til det forrige, et pynteligt Betræk, ganske Himmelblaat med Stjerner og jeg fik en Seng hvori den bekjendte. . . . . havde sovet, da han ved sit Ophold i Kjøbenhavn boede hos hende. Hun og Moderen vare ganske fortræffelige Mennesker, der ved enhver Leilighed søgte at gjøre mig Tjenester, vise mig smaae Opmærksomheder og altid talte om hvor nødvendig de vilde miste mig, en Ting der gjorde at jeg virkelig ikke kunne sige op, skjøndt jeg boede næsten for indskrænket. — Ved Slutningen af Aaret 1829, udgav jeg et Bind »*Digte*«, hvori blandt de fleste vare humoristiske, og hvorover jeg i Maanedskriftet for Literatur fik en særdeles anbefalende Recension af Molbeck, der ret glædede og oplivede mig dobbelt, eftersom den just udkom i de Dage Professor *Hauck* havde leveret os sin »*Babyloniske Taarnbygning*«, hvori han hæftig angreb Vaudevillerne og Heiberg, og behandlede mig haanlig og bittert, ja vilde endogsaa antyde et Slags Taabelighed og Mangel paa al Poesie hos mig, Fodreisen fik Navn af en »Daarekiste-

bygning« og jeg selv personificeredes som Pjero. — Jeg blev strax noget hæftig og gav en Replik igjen i Flyveposten, hvis Slutning ganske udtalte mit Hjertes Følelse.

»Er jeg, som du troer, saa liden,
Kun bestemt til Glemsels Nat,
Hvi vil Du da spille Tiden,
Paa en saadan Padehat?
Den ei skader Skovens Stammer,
Af sig selv den snart forgaaer,
Men har jeg af Aandens Flammer,
Du mig ei af Marken slaer!

Jeg har ikke Lyst at kives,
Trættes med en ældre Mand;
Men hvad der af Himlen gives,
Slukkes ei ved babelsk Vand.
Fik jeg Kunstens ægte Lue,
Ei Du styrter Himlens Værk;
Vil Du ganske Flammen kue,
Da den brænder dobbelt stærk!« —

Hauck havde udøst sin Harme paa mig, og som han troede, angrebet mig som Angriber paa Øehlenschläger, jeg havde nu svart og saa var jeg ikke længer vred; Tilfældet har siden ført os sammen og da han var mild og venlig, hans Angreb ogsaa uden stor Virkning paa Folks Dom, har jeg heller ikke mere imod ham. — Saaledes vil Tiden altid jevne enhver opstaaet Uvillighed. En anden, dog mere privat Antagonist, fik jeg i Licenciaten *Hald*, med hvem jeg hver Fredag samledes hos *Ørsteds*, han havde en Art af Interesse for mig, men hans Hovmesterreren, og ofte skjæve Anskuelse gjorde os tidt noget uenig. — Han var ogsaa sprunget ind paa Forfatterveien, havde skrevet to Vaudeviller som siden bleve lagt hen, og traadte nu meer og meer frem som Recensent. Min Vaudeville havde han meget imod,

fandt min Lystighed for kaad, ja frakjendte mig al Barnlighed i Hjertet, noget som jeg dog vist havde allermost af, dengang jeg skrev de meest frie Persiflager. — Dog virkede just denne Oposition godt ind paa min Selvstændighed, og han indrømmede mig dog altid Noget, skjøndt han flaaede og sønderskar ethvert Arbeide for ret at sige mig Skyggen, og det sagde han mig Ansigt til Ansigt, rigtignok hørte der tidt grumme mange paa det. — Paa denne Tid gjorde jeg et Bekjendtskab, der siden havde en Deel Indflydelse paa min Digtning. Jeg kom til at kjende Fru Lessøe, (en Datter af Abrahamsen der skrev den vittige Sang: »Min Søn vil Du i Verden frem, saa buk?«) Hun var en Kone med megen Aand og dyb Følelse, havde desuden stor Sands for det Komiske, mit barnlige Væsen, der endnu slet ikke havde forandret sig, behagede hende og Manden, og jeg blev snart hjemme hos dem. Jeg havde af mange faaet Roes og Opmuntring for mit Talent, her mærkede jeg endog, at man ret agtede det, følte noget herligt deri, og dette gav mig igjen de samme Følelser, ved dem kom jeg til at elske Poesien, som jeg eiede og kun endnu skattede, fordi den morede mig. — Mangen Aften kunde jeg saa ganske blive Barn hos dem, jeg blev just naturlig fordi jeg ikke følte mig genert og vidste at mine Feil og mine*) Yttringer, der tidt faldt mig ud af Munden, aldrig veiedes uden at de jo lod det Gode faae Over-Vægten. Medens Andre arbeidede paa at faae et Verdens-Menneske af mig, hylkede [de] just mit underlige, barnlige Væsen. — Saaledes gik Vinteren, Collins Familie fik mere og mere Godhed for mig, Eduard havde min Fortrolighed og jeg betragtede ham alt som Ven, som min kloge, fornuftige Ven, hvem jeg dog ikke turde ganske oplade Hjertet for, det vil sige, udtale Alt før jeg havde overtænkt om det var fornuftigt, thi Hemmeligheder havde jeg slet ingen, og mindst Hjertets. —

*) *herefter: naive overstreget.*

VIII.

Den Roman jeg i Slagelse Skole havde begyndt paa, fik nu igjen Interesse for mig, jeg samlede paa Bibliothekerne endeel Historiske Hjælpekilder, men følte ret, at jeg maatte kjende de Egne, hvor Begivenhederne forefaldt; da jeg nu havde en 400 Rdlr i Sparekassen, som jeg havde fortjent ved mine Arbeider, besluttede jeg i dette Foraar og Sommeren at bereise *Jylland* og *Fyen*, hvilket Faderen *Collin* billigede og gav mig Anbefalings-Breve med til Embedsmænd i Byerne, for at jeg ikke skulde være saa ganske fremmed. Jeg glædede mig saa meget til denne Tour, længtes efter at see de jyske Heder og der møde de saakaldte »Kjæltringer«, hvis Liv Steen Blicher, siden saa characterisk har skildret os i sine Noveller. Jeg havde Feber, men vovede mig dog sidst i April paa Dampskibet *Dania* og ilede uden at vide det, eller drømme derom, en Katastrophe i mit Liv imøde, der meer end noget andet, ganske forandrede mit hele aandelig[e] Jeg, mit Væsen som Digter, mine Anskuelser af det hele Liv. — Det var et smukt Veir da vi gik ombord, en sand Lysttour lige til Helsingør, men nu begyndte det at blæse op til en halv Storm og saaledes vare vi næsten 2 Nætter og Dage i Kattegattet, hvor Søen slog op over Skibet og jeg hvert Øieblik troede at nu var det Hele forbi. — I Aarhus fik jeg strax Besøg af *Elmquist* og *Guldberg*, man viiste mig almuelig Opmærksomhed og overalt traf jeg Venner, især af *Fodreisen*, der ret synes at have reist om, saaledes maa jeg her fortælle et characteristisk Træk, skjønt det tidligere skulde være meldt. *Fodreisen* var ogsaa kommen til Falster, hvor der var en riig Bonde, *Rasmus Hansen* paa Rifsberg, een af de Hellige, og som var noget forstyrret ved at læse og studere *Johannes Aabenbaring*; han læste *Fodreisen* og antog Forfatteren til denne for en Viis, der kunne give ham Underret-

ning om meget af det Skjulte. Jeg havde i Bogen skrevet at jeg var hjemme om Morgenen mellem 8 og 9 og man kunne da faae Oplysning om et og andet. — En Dag jeg sad paa mit Værelse i Kjøbenhavn, kommer denne Bonde, som var mig aldeles ubekjendt, ind i min Stue, spørger om jeg er »Andersen« og da jeg bejaer det, tager Bogen op af Lommen og beder mig først forklare Slutnings-Kapitlet, spørger dernæst hvorledes jeg kunne sige, at »Fanden havde forledt mig til at skrive,« medens jeg paa et andet Sted benægtede hans Tilværelse! — Jeg troede strax at det var een af mine Bekjendtere der havde klædt sig ud og sagde det, men Manden blev meget alvorlig veed og forlangte mange underlige Ting at vide, da han tilsidst spurgte om jeg var Antikristen, blev jeg ganske forskrækket og mærkede nu at det var en Vanvittig og en Sværmer, der kunne være istand til Alt, og det var dog formeget at miste sit Liv for »Fodreisen«, jeg kaldte min Vertinde og Pigen ind og med disse Hjelpetropper søgte jeg at faae ham paa Døren, i det jeg forklarede ham at jeg nok havde »udgivet« Bogen, men den der havde skrevet den var en ganske anden, og da denne nu var paa Landet, havde Etatsraad Collin i Kommission at give alle Oplysningerne; Manden spurgte om hans Bopæl og jeg beskrev ham den. — Han traf ikke Collin, og derfor troede flere at det hele havde været Løier, noget der var opspundet for at spadse med mig. Men efter en 3 Ugers Forløb kom der et virkeligt Brev med Posten fra Falster, det var adreseret *Collin* og den gode Mand, Rasmus Hansen fortalte, at han forgjæves havde uleiligt sig til Hovedstaden for at tale med den kloge Mand, og forlangte nu at vide: »om det tusindeaarige Rige, Antichristens Ankomst &&.« — Paa denne min Sommer-Udflykt traf jeg flere i Jylland der kjendte Manden og erfarede af *Vedel Simonsen* at han ogsaa havde lignende Breve fra ham. Det var ganske samme Aand og Haand. —

Min Feber havde ved Søetouren ganske sat sig, men efterlod en stor Udmattelse, dog drev Lysten mig efter at see Hederne og det stolte Vesterhav, fremad. *Elmquist* laante mig sin Vogn til Randers, overalt maatte jeg erkjende den jydske Gjæstfrihed, og Venlighed. Med Maler *Rørby* kjørte jeg over Heden til Viborg. Jeg fandt det ganske romantisk deilig. Den uhyre sorte Strækning, de enkelte Bakker med grønne Buske, hvor sædvanligviis nogle Børn passede et Par Faar; nu den store Nøgenhed, hvor den røde Ahl skinnede frem, eller hvor Jorden havde en Indigo Blaaehed, der i Frastand gav den Udseende af en Plet med Violer. — Jeg var paa en gammel Herregaard, der med sin grønne Have hevede sig liig en Oase i Ørkenen; i en stærk Skylregn nærmede jeg mig Viborg og mødte her i Huulveien en vandrende Kjeltringfamilie; Konen bar et spædt Barn paa Ryggen og førte et ved Haanden, Manden havde der Sibensækker paa Skuldren, de hilsede venlig god Dag og vandrede fort, thi der var ikke et Sted, hvor de kunne staae i Ly. Da min Karl sagde mig hvem de vare, blev jeg da ganske lyksalig; det er et sandt poetisk Folk i vort Danmark; de har deres eget Sprog, egne Skikke, føre Nomade-Liv og gifte sig Indbyrdes ved egne Ceremonier uden Geistlighedens Indblandelse. — Med Stiftamtmand Schönheiders besøgte jeg Asmildkloster, var ude paa det gamle Hald, der ligger [i] en ægte romantisk Egn ved en Indsø; rundt om høie, sorte Lyngbakker, her en forkuet Egeskov, hvor Træerne næsten voxe henad Jorden med deres hvide Mos, og langt ude Moser i blaaavid Taage, der hævede sig som Røgen af Hedebrand. — Jeg følte mig ellers meget upasselig, det blev graat og koldt, Alle raadede mig fra at tage saaledes til Vesterhavet og da jeg følte mig meer og meer syg, maatte jeg opgive den kjære forønskede Tour og lade mig nøie med Beskrivelsen af de som havde været der, men den gjorte mig det just smerteligt. Jeg tænkte mig det ellers

ret levende, og flere af Digtene i »Phantasier og Skizzer« skylder dette deres Tilværelse. — Istedetfor Vesterhavet fik jeg nu Revuen over Tropperne ved Aarhus. — Her saae jeg sidste Gang den gamle Biskop *Blok*, hvis Bekjendtskab jeg gjorde i Viborg, han var meget destrai, og jeg fik et Brev til Afsked fra ham hvori han kaldte mig »*Deres Majestæt*«, en Skrivefeil, som opstod ved, at han idelig tænkte paa Kongen som han skulde gjøre sin Opvartning. — Jeg var nu nogle Dage i Skanderborg, hvor jeg daglig seilede paa Søen, hvor *Christian IV* begyndte at lære Sømandskunsten, tog gennem *Weyle* til *Kolding* og gjorde mig ret bekjendt med de Egne, hvor jeg havde i Sinde at henlægge Scenerne i min Roman; jeg hørte en Deel Folkesagn og opsnappede mangt et eiendommeligt Træk. Sommeren begyndte ogsaa at virke og jeg følte mig igjen vel. *Iversens Enke* der med Familien holdte meget af mig havde indbudet mig at tilbringe Sommeren hos dem paa det smukke Tolderlund og jeg stræbte dertil. — Det havde en dobbelt Interesse for mig, thi det laae tæt ved Næsbyhovedbakke, just det Sted, paa hvis Borg, Helten i min Roman skulde optræde, jeg kunne nu daglig tumle mig der og digte paa Historien. — I den muntre elskelige Kreds, mellem en halvsnees unge, muntre Piger, tæt ved Odense, hvor Kanalen med Skibene løb tæt forbi Haven, maatte jeg jo ret være oplagt til at digte; jeg havde mit hele Ungdoms-Lune, min glade Tilfredshed og Sorgløshed, og oplevede her nogle deilige Uger af mit Liv. — Paa Herregaardene rundt om, afhentede [man] mig til Besøg paa flere Dage og jeg flagrede livsglad paa ubrændte Vinger om Glædesblusset. — Nu vilde jeg ogsaa besøge alle de fyenske Byer, thi jeg havde tænkt at skildre i Roman: Grevens Feide, og saa var det nødvendigt at være ret hjemme i Fyen. — Jeg havde Adres-Breve til nogne i hver By, paa een af dem nær, men her kjendte jeg en Student, der havde været til Examen med mig, som [jeg] imel-

lem besøgte og kunde godt lide for hans Godmodighed, han vidste jeg, var hjemme, hans Fader een af de rigeste Mænd i Byen, og her vilde min Vesit være velkommen. Kort før jeg reiste derned, var der en ung jydsk Dame der meget roste Folkene dernede, thi hun havde været der i Besøg, da spottede jeg med de andre unge Piger hos Iversens, gjorte ogsaa i Spøg Smedevers over den uskyldige By, som jeg løselig vilde flagre igjennem, og drømte slet ikke hvilken Interesse den siden i hele mit Liv, fik for mig. Min Afreise frembød noget ret komisk; da Postvæsenet ingen Vogne sende, man kan tage med, maa man reise med Fragtfoermænd; jeg betalte meget dyrt og dog da jeg vilde afsted, sagde man mig, at ingen turde kjøre med ud af Byen, for Postvæsenet, man skulde et Stykke udenfor stige paa. — Det var mig meget ubehageligt, thi det var altsaa ikke tilladeligt at kjøre med, men da mit Tøi nu alt var pakket paa, maatte jeg finde mig deri; jeg gik næsten en Miil og satte mig nu i en Grøft og ventede. Vognen kom; det var et stort oppakket Læs, foran vare klistrede to Sæder hvor Kudsken og en Madamme med 3 Børn sad, og bag ved disse to Damer med en Herre! »Men hvor i Verden skal jeg da sidde?« spurgte jeg. Man anviiste mig en Plads øverst oppe paa det hele Stilads, hvor jeg nær aldrig var kommen op, jeg maatte sidde og holde mig fast i Snorene, der sammenbandt det Hele, og da det nu støvede stærk vovede jeg med den anden Haand at holde en udspændt Paraplue for mig. Det var et deiligt Syn! Madammen med Børnene fandt jeg saa prægigt og bad mig være saa god at tage det ene Barn, som hun uden videre satte op til mig. Jeg kunde ikke lade den stakkels Sjæl falde ned, maatte derfor lægge Parapluen og være Barnepigen paa Spidsen af denne rullende Pyramide. — Hele 8 Dage tumlede jeg mig i den smukke Svenborg-Egn, var paa Thorsing, hvor jeg i den gamle Thelegraf-Bestyrer traf min første Skolemester, der slet ikke kunde erindre, mindre kjende

mig igjen. — Men jeg vil springe mine Omflakninger over, og komme til det vigtigere Punkt, til den lille Kjøbstad, jeg saae altfor ironisk imøde, og hvor jeg skulde træffe min Bekjendt, Studenten; Postkarlen, som jeg spurgte om den Familie jeg vilde aflægge en Vesit, roste dem meget, fortalte om Faderens Skibe i Søen, om de fortræffelige Børn, og hvor stort det gik til i Huset. — Jeg tog ind paa Gjæstgivergaarden, sendte strax samme Aften mit Vesitkort til Studenten, da jeg var for træt til selv at komme, han besøgte mig da strax, med en venlig Indbydelse fra Forældrene, at tilbringe næste Dag hos dem; længer vilde jeg heller ikke være der i Byen, derpaa bort. — Vi skildtes snart ad, thi jeg var træt og gik nu at sove, for at vaagne til, hvad jeg mindst troede, et nyt og betydningsfuldt Afsnit i mit Liv.

DEN FØRSTE KÆRLIGHED

I.

Om Morgenen pyndtede jeg mig til Besøget, og gik temmelig tidlig hen til den anseelige Gaard, jeg vidste at man var noget spændt paa at see mig, især den ældste Datter, der var en Snees Aar, og holdt saa meget af min Fodreise og Digtene; min unge Ven sov da endnu og man viiste mig ind i Dagligstuen, der saae meget pyndtelig ud, med smukke Kobberstik, Fortepjano, Musik og Bøger. — Den ældste Datter var ene i Stuen, hun skjænkede Thee, og modtog mig med megen Venlighed i det hun hvert Øieblik rødmede naar hun talte til mig, men syntes ellers at være munter og livfuld. Det var et ganske deiligt fromt Ansigt, der var saa meget barnligt deri, men Øinene saae kloge og tænkende ud, de vare ganske levende og brune. Hun havde en simpel graae Morgenkjole paa, der klædte hende godt; just den hele Simpelhed til dette Ansigt, indtog mig strax for hende, hendes Interesse for mine Digte, ja selv det at hun syntes at have et Slags Respect for mig, kildrede min Forfængelighed og gjorde strax at jeg havde en Art Interesse for hende. Hun spøjte over sin Broders Syvsoverie, viiste saa megen Aand og Lune at jeg ogsaa fik Lyst at gjøre mig interessant; jeg veed ikke selv, men det var næsten strax, som vi to længe havde kjendt hinanden, og jeg havde den hele Dag saadan en Glæde ved at behage den unge Pige. — Der kom saa mange fremmede Damer, der vare meget venlige, meget smukke, sagde mig Komplimenter, men de behagede mig slet ikke som hun, men det var jo

rimeligt, hun var den smukkeste, klogeste og havde saadant et barnligt fromt Ansigt. — Der var just kommet et mindre Fartøi hjem, som tilhørte Faderen, det laante han os om Eftermiddagen og vi seilede over til en lille Skov, her fik jeg Bouketter af de unge Damer, *hun* flættede en Egekrands, som hun bad Broderen give mig. — Om Aftenen var jeg i et sjeldent godt Lune, jeg følte mig virkelig saa opvagt, og Unge og Gamle hørte da paa mig med Lyst og Interesse, jeg har aldrig siden følt mig saa sjælesund, saa riig paa Lune og jeg saae hvor glad, hvor søsterligt *hun* tilsmilede mig. Da jeg sildig kom hjem paa Gjestgivergaarden, var jeg nu saa oprømt; Pigen spurgte mig om hvorledes deres By behagede mig, og om jeg ikke med —s Familie havde moret mig; herved fik jeg Anledning til at tale om Døttrene, og jeg veed ikke selv, kom til at sige, »hvem er det de ere forlovede med?« Thi jeg tænkte at det vare de vidst. Hun svarede da, at der vare ingen forlovede, uden paa en Maade den *Ældste*. »Det er en sjelden Pige,« sagde hun, »men der har hun nu fattet Kjærlighed for Apothekerens Søn, der er Forstcandidat; Forældrenes Have støder sammen; de have nu alt som Børn kjendt hinanden; han veed nu hun har Midler og saa holder han fast, hendes Forældre har været meget derimod, og det er vist det, der har gjort Kjærligheden stærkere. De maa aldrig see hinanden, thi hendes Fader vil ikke have det, da der ikke er noget ved ham! Gud veed hvad der nu bliver! jeg vil ret ønske hun maatte faae en anden god Mand!« — »Den stakkels Pige!« tænkte jeg. Hun har altsaa Hjertesorger. Jeg kunde ikke lade være [at] tænke paa hende og hele denne lystige Dag, der var flyvet hen.

II.

De havde bedet mig være deres Gjæst, og ikke strax forlade dem; jeg vilde derfor nok blive et Par Dage, og min første Morgenvesit gjalt da dem, næste Dag. — Der blev arangeret Kjøretoure, vi bleve henved en 9 Vogne i Følge, de mest anseete Familier der i Byen vare med. Om Eftermiddagen vare vi paa en gammel Herregaard der var forpagtet af een af disse Familier, vi sang og loe, jeg var meget oprømt, og Damerne syntes især at give mig Hyldest som Digter, dog interesserede hun mig mest; hende beskæftigede jeg mig mest med. Om Aftenen blev jeg med hendes Forældre og hende indbudet til et Aftensgilde hos een af disse Familier, dette Selskab endtes med et lystig Bal, hun dandsede gjerne sagde man, og det ærgrede mig ret at jeg ikke gjorde det samme. Hun spurgte mig derom og jeg maatte da svare, at jeg helst var Tilskuer, hun satte sig da hos mig, underholdt sig med mig, og da hun afslog alle de der kom at engagere hende, følte jeg mig meget smigret og søgte da at gjøre mig saa interessant [som] mueligt. Hun havde megen Læsning, megen Aand og udviklede sig saa frapant, men paa en næsten alfor beskeden Maade. Bad mig naar jeg forlod dem, give sig en Afskrift af et af mine Digte. — Tiden fløi bort før jeg vidste det, jeg følte mig et ganske andet Væsen; men da jeg hjemme i mit Logie vilde reflectere derover, kommer der ingen Resultat, men en underlig Angest; jeg følte mig saa vel her og dog fik jeg en Higen efter at komme bort, jeg maatte — jeg vilde, og bestemte min Afreise alt til næste Dags Middag. — Da jeg den følgende Morgen yttrede min Beslutning for Familien, bad de mig ret venlig forlænge mit Ophold, men jeg havde en underlig Sjøleuroe, jeg ikke selv forstod. Da jeg nu endelig *vilde* bort, tilbød Faderen mig Befordring til næste Station, og han og

Sønnerne vilde ledsage mig Halvveien, til en Gaard han selv eiede der paa Veien. — Efter Maaltidet drak vi Kaffe i Haven; jeg var i halv tredie Dag bleven, som hjemme i Familien, jeg spadserede med hende og Søsteren om i Haven, jeg sagde i Spøg: jeg skal i min Roman kalde Elskerinden op efter Dem, Deres Navn er just smukt og passende. Hun blev ganske rød og slog det hen i Spøg, men da jeg nu skulde skrive et Digt af til hende, fandt jeg ikke et eneste der var passende, og det var mig ikke mueligt at digte to nye Linier. Jeg afskrev da: »*Avis aux Lectrices*« samt »*Graatveir*«, og overlod hende selv at vælge; det andet skulde da Søsteren have; hun valgte det første og gav mig igjen en smuk Blomsterbouquet, som Søsteren stak mig en Blomst fra sig ind i. — Jeg var ganske veemodig da jeg skulde bort, og *hun* var ogsaa reent borte, først da jeg sad paa Vognen [og] kjørte bort, saae jeg hendes milde Ansigt bag Ruden hvor hun nikkede Lev vel! —

III.

Da [jeg] kom tilbage til Odense og ud igjen paa Tolderlund hos den iversenske Familie, gav min Reise da Underholdning nok de første Dage. Jeg sværmede omkring og digtede nu en Mængde Digte, deriblandt: »*Hjertetyven*« og »*Sprøiten*«. Mine Yttringer om den — *Familie* og Hende, vakte Opmærksomhed mellem de unge Piger, og de begyndte i Spøg at drille mig med, at jeg nu endelig var blevet forelsket!« — Den første Gang jeg hørte det, blev jeg som Ild over hele Legemet, slog det hen i Spøg, men kunne dog ikke lade være at tænke der over; mit hele Væsen, Maaden hvorpaa jeg havde været de faae Dage jeg var sammen hos hende, blev mig selv paafaldende. — Jeg begyndte at længes, de andre spøjte med mig, nu blev jeg kjed deraf, og vilde endogsaa reent slaae Tankerne af Hovedet; jeg fandt

det selv laterlig, at jeg der altid havde spottet over Kjærlighed og Sværmerie, nu selv skulde forfalde der til. — At det desuden var en Taablighed i min Stilling, hvor jeg havde nok at gjøre med mig selv og mit Udkomme, følte jeg meer og meer. Hvad skulde det Hele vel lede til! — Jeg fik mig saaledes i Ligevægt igjen, mit gode Humeur hjalp til og jeg havde kun Erin- dringen om de behagelige Dage og de venlige Menne- sker jeg havde levet med, hvor hun syntes mig den smukkeste. Jeg var den Gang i mit 25. Aar, havde vir- kelig aldrig været forelsket, min egen Person havde givet mig nok at tænke paa, til at jeg skulde have Tanker for nogen anden. — Der var virkelig endnu ikke Tanke om Lidenskab, der var mig kun en behagelig Fornem- melse at tilbagekalde de enkelte Gange jeg var sam- men med hende og hvad vi havde talt om. — Heni Augustmaanend kom jeg tilbage til Kjøbenhavn. — Før min Afreise havde jeg behandlet *Gozzis* Ravn, som Operatext, og da jeg hos Wulffs hørte *Hartmann* rose, som en megen talentfuld ung Mand, bragte jeg ham dette Sujet, som jeg alt tidligere havde følt Interesse for at bringe paa Scenen, og viist til *Bredal*, der ikke havde Mod at begynde paa et Arbeide af saa stort Omfang. — Ved min Ankomst var *Hartmann* alt avanceret godt fremad, jeg havde levende Interesse derfor. Skue- spillene begyndte nu ogsaa, og jeg tænkte paa at give en ny Digt-Samling ud, saa der var meget der beskæf- tige mig. — *Hendes* Broder, besøgte jeg ellers flittigere end før, han havde altid mange Hilsener til mig fra Hjemmet og især fra *hende*. Een Dag fortalte han mig at en ung Pige af deres nærmeste Bekjendtskab skulde herind for at opereres paa Øinene, den unge Piges Søster og *hun* fulgte med. *Hun* længtes saa meget efter Kjøbenhavn, glædede sig ogsaa over at komme til at tale med mig og at jeg ret ofte maatte besøge dem. — Patienten med sin noget gamle Søster kom, *Riborg* var med! jeg skyndte mig derop, ringede paa og just *hun*

kom for at lukke op. Jeg veed ikke selv, jeg stod som en Nar, stammede noget frem, om en Frøken — (jeg nævnede den syge Dame) boede her? Hun blev ganske rød, (rimeligviis paa mine Vegne) bad mig træde ind i Stuen, hvor jeg først lidt efter lidt blev satte i de naturlige Folder. — Besøget blev oftere gjentaget, jeg længtes der efter, i det Øieblik jeg gik derfra; hos Broderen traf jeg hende ogsaa et Par Gange, og han fortalte mig at hun havde ønsket, jeg maatte komme medens hun var der. En Dag bad hun mig dog læse Ravnen for sig og den syge Dame. Jeg gjorde det da; men det var ganske forunderligt hvor meget, ret ud af Hjertet, jeg dengang fandt i dette Stykke, det forekom mig, som hver Replik var til Hende. Jeg kunde ikke lade være at see paa hende! hendes Øie mødte mig, hun blev blodrød og saae fra det Øieblik ikke mere op fra sit Sytøi. — Da jeg gik rakte hun mig Haanden, til Tak for min Læsning, jeg trykkede den til mine Læber, mens mit Bryst var færdig at springe. Nu blev det mig først klart, at jeg elskede hende! elskede hende af mit Hele Hjerte. Alle Forhold, alle Omstændigheder, Hindringer og Gud veed hvad det heder der styrter imellem os i denne Verden, oversaae jeg ganske. Med hele min Sjæl klyngede jeg mig til Gud og følte at jeg havde Kraft og Mod til Alt blot for at besidde hende. — Jeg tvivlede ikke om, at hun jo elskede mig; det antyde[de] mig hendes hele Væsen, men hvorledes skulde jeg komme til Visshed. Gjennemstrømmet af Kjærlighed digtede jeg flere Smaadigte; »Ørkenens Søn«, var derimellem; disse forærede jeg hende, som en Afskrift af det Nyeste jeg havde digtet. De to andre Damer fik nogle gamle, men ikke før trykte Digte. — Een Dag vovede jeg at give hende det lille Digt »Fyen«, der findes i *Phantasier og Skizzer*; skrev desuden disse fire Linier under, som jeg siden har ladet *Edgar* synge i: *Bruden fra Lammermoor*.

»Min Tankes Tanke ene Du er hvordan,
 Du er mit Hjertes første Kjærlighed!
 Jeg elsker Dig, som ingen her paa Jorden,
 Jeg elsker Dig i Tid og Evighed. —«

Det var skrevet som et Digt for sig selv, med Overskrift *til Hende*. Hun fik det paa et løst Papir; med dette fulgte nogle andre paa et andet, og jeg erfarede Dagen efter at de to andre Damer ikke vidste noget om Digtene paa det løse Papir, hun havde kun viist dem de andre Digte. Da vi næste Gang traf sammen var hun saa venlig, men meget forlegen, alt antydede mig at hun ikke var vred for mine Smaadigte, som jeg troede hun maatte forstaae Hensigten af. Jeg talte ogsaa, ganske løst henkastet, med nogle unge Studenter fra hendes By, og berørte, hvad det var for et Menneske, hun jo var forlovet med. »O svarede de, der er ikke noget ved ham, det er Synd at den Pige skal have ham, hun staaer i alle Henseender høit over hende (*læs: ham*), men han holder fast fordi hun er riig, og jeg troer næsten, at det ene er for de mange Hindringer Forældrene lægge for deres Forlovelse, der gjør ham interessant for hende.« — Brødrene, Forældrene og Vennerne ønskede dette Forhold hæved, jeg troede virkelig at hun ogsaa nu bøiede over til samme Side, jeg maatte betroe mig til Nogen, Fornuften havde slet ingen Stemme! hvem kunne jeg af Fremmede nærme mig bedre end Broderen, hvem jeg stod paa en venskabelig Fod med. —

IV.

En Aften traf jeg ham ene hjemme! Han var saa godmodig, havde inderlig Hengivenhed for mig, ja ydede mig virkelig en Art Beundring som Digter. Jeg havde just »*Uhlands Gedichte*« med, vi læste nogle Styk-

ker sammen; jeg valgte »*Dichterliebe*«, hvorved vi kom ind paa Kjærligheds-Kapitlet hos Digtere; før jeg ret vidste det havde jeg betroet ham mit Hjertes Hemmelighed. Det frembragte en lang dyb Pause, siden trykkede han min Haand og sagde han havde anet det. — Med Hensyn til Søsteren sagde han mig, at han kun vidste at hun havde særdeles Interesse og Godhed for mig. — Jeg vilde overtude ham om Merc, og bad ham skaffe mig en Samtale med hende, skaffe mig Vished, om hun virkelig elskede den anden, thi da skulde jeg bekjæmpe, hvad jeg jo burde. Jeg bestemte at jeg vilde læse til Embeds-Examen, gjøre Alt hvad hun og hendes Forældre kunne forlange af mig, og være lykkelig blot ved et fjernt Haab. Jeg kom i saadan Bevægelse at jeg rystede over alle Lemmer. Mit i vor Samtale kom den yngre Broder hjem med nogle lystige Venner, jeg maatte da med eet blive den overgivne som i gamle Dage, jeg frygtede for at man skulde ane det mindste. Det var en skrækkelig Qval! jeg udholdt den nogle Timer, gik derpaa hjem, men da jeg var paa Gaden, i den kolde Luft, fik jeg den frygteligste Skjælven, Taarene strømmede mig ud af Øinene og jeg følte en Svimmelhed, saa jeg maatte holde mig fast ved en Muur, jeg troede jeg maatte besvime og dette satte mig i en stor Angst, min Phantasie blev stærkt bevæget, og fra hiin Aften, har jeg faaet et Slags Skræk for at gaae ene en lang Vei om Aftenen, thi ved Tanken om hiin Følelse, kommer der en Reminisens deraf i min Indbildningskraft, saa jeg bliver Svindel, og føler en Rysten. — (Det er saaledes Grunden hvorfor jeg altid undgik at gaae ind fra Nygaard naar det blev Tusmørke og koldt) det Hele ligger i en Nærvesvaghed, og den alforstærke Indbildningskraft der jo tabes med Alderen. — Da jeg kom hjem i mit Værelse besvimede jeg paa Sengen, hvorhen jeg strax tyede; hvorlænge det varede veed jeg ikke; jeg kom til mig selv, fik slaaet Ild, følte en uhyre Træthed og sov til høit op paa Dagen. Det var

forgjæves at indlede et Møde, at træffe hende ene, Tiden løb ogsaa og hun skulde hjem, Faderen og den anden Søster ventedes forat afhente hende, jeg var fortvivlet, der blev ikke andet Middel end at skrive et Brev, Broderen lovede at give hende det og atter at faae det tilbage. — Jeg har det endnu, det synes meget mat, dog strømmede det dengang levende, som Ild fra mit Hjerte. —

Kjøbenhavn den 30. October 1830.

»Det er mig umueligt at komme til at tale med Dem, om hvad jeg maa sige Dem, om hvad De maa vide før De reiser bort; mindst af Alt vilde jeg betroe det til Papiret, men det er det eneste, det sidste Middel, og jeg er i mit Hjerte overtydet om, at De besidder den rene kvindlige Følelse, at ikke min inderlige Tiltro til Dem vil blive spottet, eller at nogen anden skal see disse Ord. Lov mig, ikke at lægge dette Papir bort, før De har læst Alt, og lad mig i det mindste finde et søsterligt Hjerte, den første Gang jeg ret aabner mit for en anden. — Fra den første Dag jeg saae Dem, var De mig ikke fremmed, og det forekom mig, men mueligt tog jeg Feil, at ogsaa De havde nogen Godhed for mig, noget mere end det Verden kalder: den selskabelige Høflighed. Jeg vidste ikke *da*, at De *var forlovet*, ellers vilde jeg strax have søgt at bekjæmpe de Følelser, der før hiin Tid vare mig aldeles fremmede. *Nu* har Deres Broder sagt mig Deres Forlovelse, jeg burde altsaa resignerende træde tilbage, men — — De har vist alt kunne mærke mine Følelser, jeg er ikke Verdensklog nok til at kunne skjule mit Hjerte og jeg drømmer mig et Haab, uden hvilket mit Liv er tabt. *Elsker De virkelig den Anden?* Jeg kjender ham aldeles ikke, kan intet have imod ham, og vistnok har han sine Fortrin, da De har valgt ham, men elsker De virkelig hinanden? Har ikke den daglige Omgang som Børn, bragt Dem til at troe, at Interesse var Kjærlighed? Selv det, at der møder Vanskeligheder mod vore Ønsker, kan ofte gjøre os

disse kjærere. Elsker De ham høiest af Alt? Nu, saa Gud følge Dem begge! Gid De maa blive begge saa lykkelige, som mit hele Hjerter ønsker det! Tænk da ikke paa disse Linier, ansee dette, som et poetisk Digt jeg af Broder-Tiltroe har viist Dem; men elsker De ham ikke saa høit som Gud og den evige Salighed, er De ikke ganske vis derpaa —? Saa gjør ikke mig ulykkelig! Alt kan jeg blive ved Dem! jeg vil arbeide og gjøre Alt, hvad De og Deres Forældre kan forlange af mig! De er min eneste Tanke, mit Alt, og et Digterhjerter banker dybere, end noget andet! — Dette er det første og det eneste De skal høre fra mig, det staaer til Dem, at gjøre mine Følelser latterlige for Verden, men det vil De ikke! jeg troer at have læst i Deres Sjæl og dette har givet mig et Mod jeg aldrig før besad. Elsker De virkelig den anden, nu saa tilgiv mig! tilgiv, at jeg har vovet dette, der da vilde være en Formastelse. Gid De begge maa blive lykkelige! og glem et Væsen, som aldrig, aldrig kan glemme Dem. Har mit Brev her ikke fornærmet Dem, saa tillad mig endnu een eneste Gang, at see Dem, og jeg vil da læse min Bestemmelse i enhver af Deres Miner. Brevet selv stoler jeg paa Deres qvindelige Hjerter, at De tilintetgjør eller giver mig tilbage. Nu veed De alt! — Lev vel! maaskee evig Lev vel!« —

Efterskrift:

»Tro, for Guds Skyld ikke, at det Hele er en Digterdrøm af mig! hele tre Maaneder har mit Hjerter og min Tanke kjæmped der med, nu kan jeg ikke længer leve i denne Uvished, jeg maa vide Bestemmelsen, men tilgiv mig! tilgiv mig! jeg har ikke kunne handle anderledes! Lev vel!« —

Da hun havde læst mit Brev, hørte jeg, var hun bristet i Graad, blevet saa ulykkelig; hun havde jo selv i flere Aar grædt og sørget over at Forældrene var hendes Kjærlighed imod, nu — — O, jeg vil ingen Tanke

nedskrive her, hun sagde, »hvad vilde *A* da tænke om mig, naar jeg, selv for hans Skyld, vilde bryde et tidligere Baand, kunne han da ikke frygte det samme!« — Hun sagde at det var hendes Pligt, at blive den anden trofast, at han vilde blive ulykkelig, og hang ved hende med Sjæl og Hjerte!« — Samme Aften jeg fik dette at vide, var hendes Fader og Søster komne, hun var med dem i Parquettet, hendes Øie søgte mig, hun var dødbleg og dog saa smuk, saa usigelig smuk! De spillede »*Christen og Christine*«, det hele Stykke forekom mig vor Historie, thi jeg tænkte mig selv som den ædle Stanislaus; — Forfængelighed midt i min Smerte. Mit eneste Ønske var at tale med hende før vi skildtes ad, hun havde yttret det samme for sin Broder, hun vilde ogsaa gjerne, ene sig[e] mig Lev vel! — vi tænkte paa Maaden, men det lod sig ikke gjøre. — I Hotel Royal hvor jeg besøgte Faderen og Søsteren traf vi sammen, hun saae ikke paa mig, de andre sagde hun var syg, da jeg gik saae jeg Taare i hendes Øine. O Gud, hvor jeg leed, hvor jeg følte mig ulykkelig og dog maatte jeg skjule mig for mine Bekjendtere, kun *Fru Læssøe* læste dengang i mit Hjerte, for hende blev det ikke skjult. — De andre drømte endnu ikke derom. — Nu kom den sidste Dag, vi maatte see hinanden sidste Gang, men ogsaa det blev forhindret, om Aftenen skulde hun med Fader og de Andre i Theatret, der spillede »*De to Dage*«; naar Stykket var ude vilde jeg stille mig ved Udgangs-Døren for at ønske dem en lykkelig Reise. Faderen bad mig besøge dem næste Sommer, Søsteren trykkede venlig og glad min Haand, men *Hende* gav jeg sidst Haanden, jeg trykkede den fast i min og følte hende gjengjælde mit Haandtryk, i det hun med vaade Øine saae mig ind i Ansigtet i det hun vidskede Lev vel for altid! Jeg styrtede ud — — og har aldrig seet hende siden. — De reiste i den tidlige Morgenstund bort, Broderen bragte mig hendes inderlige Hilsen og en lille Sæddel med disse Ord:

»Lev vel, lev vel! Gid Christian snart kan sige mig, at De er rolig og fornøiet som før:

Med inderligt Venskab.

Riborg

Hun havde været saa sorrigfuld sagde han, og paa-lagt ham ret at trøste mig, ret at holde af mig, thi jeg fortjente det. O i alt dette saae og følte jeg hendes Kjær-lighed. I det første Brev Broderen siden fik fortalte hun, at hun havde maatte lade som om hun sov, for at de i Vognen ikke skulde mærke hendes Graad. Da hun kom hjem, havde Forældrene for at overraske hende, for at skaffe hende en Glæde, ladet Elskeren være der. Forældrene havde besluttet at give efter for hendes mange Bønner; *han* var saa lykkelig, saa kjærlig, og dette gjorde hende just fortvivlet, hun ansaae sig for slet imod ham og imod mig. Alt virkede stærk ind paa hende, hun blev syg, hendes Øine leed meget; jeg hørte det fortælle, og drømte og haabede endnu Kjærlighed. —

V.

Mine Digte: »*Phantasier og Skizzer*« kom imidlertid ud; de udtalte saa ganske min hele Sjaeletilstand, at selv uindviede maatte ane det; ja jeg begik hvirkelig en Synd imod hende ved altfor tydeligt at pege paa hende. Men min Poesie havde faaet en ganske anden Charac-ter, ligesom mit hele Væsen. Digteren *Ingemann*, der jevnlig glædede mig med Brev, skrev mig til efter at have læst Digtene og hans Brev synes mig den bedste Kritik over mit Væsen den Gang, jeg vil derfor afskrive dette Brev, før jeg gaaer til den smertelige Opløsning af mit Hjertes *første* Kjærlighed. —

Sorø den 9. Jan: 1831.

Kjære A—!

»Min Tak for Deres nye Digtsamling og for den Tillid og Hengivenhed, De viser mig, skal — som jeg veed De helst ønsker det, bestaae i en oprigtig og uforbeholden Meddelelse af hvad min Deeltagelse for Dem tilsiger mig. De synes tildeels i Bogen som ogsaa i Brevet at røbe en vis lidende Sindsstemning, som har gjort mig ondt, og som jeg frygter skal have en forstyrrende Overvægt saavel i Deres Liv som i Deres Digtning. Den Følelse, De før vel letsindig har spøget med, synes nu at ville hævnne sig ved at betage Dem den Sjælsfrihed og Besindighed, der udfordres til enhver Kunstvirksomhed og selv til at give Kabinetstykker fra Hjertekammeret kunstnerisk Holdning og Klarhed i Skyggerne. Dersom Digtet: »*Livet en Drøm*« — som det lader til — er det sande Billede af noget Oplevet, da har Livet vistnok sat Dem paa en haard Prøve. Maaskee har nogen Selvskuffelse forbundet sig med; men hvorledes det end hænger sammen, saa lad Livet ikke for Alvor blive Dem en Drøm, og endnu mindre en ulykkelig Drøm! men lad det vakte Hjerte netop overbevise Dem om, at der selv i den dybeste Smerte kan være Spiren til en høiere Glæde, og at det sande Aandens Liv, det Guds Rige, vi bede maa komme til os, ogsaa virkelig og *her kan* komme til os! — Den Forandring, De selv føler der er foregaaet med Dem, og som Deres nye Digte ogsaa tildeels vidne om, haaber jeg imidlertid vil bringe Dem Sandheden og Skjønheden i Livet som i Kunsten nærmere, naar det kun kan lykkes Dem at finde et fast Standpunkt mellem de Høider og Dybder, De nu svimler ved og som De før ansaae for Phantomer, men som netop i deres Sandhed og Storhed danne de skønneste og herligste Livsbilleder. — En Betænkelse er herved faldet mig ind, som jeg beder Dem selv betænke om den er grundet: det forekommer mig nemlig, som De iler vel meget

med at give enhver Følelse Luft i poetiske Udbrud, inden den ret kan faae Tid til at udvikle sig med Klarhed og Bevidsthed, og at De derved, undertiden, ligesom puster i Sjælens Blomsterknopper, for at faae dem til at springe ud før Tiden. Opsøg for Alting ikke poetiske Ulykker, De kan før De veed af det, blive virkelige. Deres Lyst til ret at studere Byrons Fortvivlelser Poesie, synes mig en saadan Higen efter tungsindig Sjælenæring, og i enkelte af Deres Smaadigte, seer jeg en saadan Lyst til mørke og menneskefjendske Forestillinger, fornemlig i Maleriet fra Jyllands Vestkyst! — Af de tre Digte, De selv synes bedst om, synes jeg ogsaa meget godt [om] *Ørkenens Søn* og *Livet en Drøm*. Det første er et smukt poetisk Hjertesuk, og det sidste har saa megen Sandhed og Hjertelighed, at det, som sagt, har gjort mig bekymret for Forfatterens Hjertefred. *Luftaanden* synes mig tildeels en Reminiscens og jeg seer ikke hvorledes De har kunnet finde Pshærernes harmoniske Musik i den fredløse Aands Klage over den uendelig[e] Disharmonie og Universets formentlige Hjerteløshed. — Spadsen, med den latinske Grammatik anseer jeg for mislykket. Nogle af de erotiske Smaavers og adskjellige af de andre, der synes blotte Fragmenter uden nogen heel udført Idee, havde jeg ønsket udeladte. En strængere Correcthed i Formerne og en større Præcision i Udtrykket, havde vistnok ogsaa været ønskelig; dog er jeg langt fra med den nye Gjenganger at sætte Formen over Ideen. — Eet af Deres Digte, som behager mig allermeest, uagtet det i Begyndelsen noget erindrer mig om *Tiecks Alfer*, er »*Den fremmede Fugl*«; hvori jeg finder Barnephantasiens, Menneskelivets og Dødens smukt og poetisk beskuet. I *Digterskibet* finder jeg ogsaa nogle meget smukke Træk, skjøndt den elegiske Slutning maaskee vel nedslaaende antyder den Utilfredshed med Livet, som netop Digterskibet skulde hæve os ud over. I »*Spillemanden*« har De fremstillet en poetisk og tragisk Situation, hvori jeg dog havde ønsket noget mere

Bestemthed og Klarhed. — De seer, at jeg saaledes i det Hele er saare langt fra at miskjende det Poetiske der lever og rører sig i Dem og som jeg vist haaber skal udvikle sig til en langt større Modenhed, naar det kun kan lykkes Dem, at holde Ligevægten i Livet som i Kunsten med det Skjønneste og Høieste for Øie, uden

.....

* * *

Slutningen af Ingemanns Brev (der er aftrykt i Bille og Bøgh: Breve til Hans Christian Andersen), lyder saaledes:

—[uden] at forvildes af Roes eller ubillig Dadel og af den urolige Tidsaands tusinde Dæmoner. Gud vel-signe Dem! Lev vel! God Lykke til Deres nye Arbejder! Det vil glæde mig at høre, at der atter er Fred og sand Glæde i Deres Indre — i den urolige Sø kan ingen Stjerner afspeile sig — men *post nubila Phoebus*.

Deres venligt hengivne

Ingemann.